

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟ!

Ο Υπουργός Άμυνας εφ' όλης της ύλης...

«Η Κύπρος μας βρίσκεται εδώ και 45 χρόνια σε καθεστώς ημικατοχής. Αυτό δημιουργεί επιπρόσθετη υποχρέωση και ευθύνη στον Υπουργό Άμυνας να μεριμνά, για να θωρακίζουμε την άμυνά μας. Νιώθω τεράστιο βάρος ευθύνης και ταυτόχρονα υπερηφάνεια που υπηρετώ την πατρίδα από αυτή τη θέση». *σελ. 9*

Συνέντευξη με την Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

«Η προστασία των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής αποτελεί θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα». *σελ. 7*

Η επικαιρότητα τρέχει... οι μικροί δημοσιογράφοι... εν δράσει!

- **Η κρίση στην Παιδεία ...** κατά την κρίση μας! *σελ.2*
- **ΓεΣΥ με ή χωρίς** γιατρούς; *σελ.6*
- **Ευρωεκλογές... φωνή** βοώντος; *σελ.7*

Μικροί καθημερινοί ήρωες: Επίσκεψη στο Παιδογολογικό Τμήμα του Μακάρειου Νοσοκομείου Λευκωσίας.

«Από την πόρτα που οδηγεί στον Παιδογολογικό θάλαμο και μέσα παίρνεις μαθήματα ζωής! Μαθαίνεις να βάζεις αξίες και προτεραιότητες». *σελ. 5*

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟ!

Συνομιλώντας με τον καταξιωμένο μας ποιητή κ. Κυριάκο Χαραλαμπίδη. «Πνίγεται στα ρηκά η ψυχή και στα βαθιά βαθαίνει». *σελ.11*

30

1988 - 2018

χρόνια

Γυμνάσιο Μακεδονίτισσας

Το τέλειο θαύμα θα το βρεις μοναχά μες στον άνθρωπο: λευκές εκτάσεις που ακτινοβολούν αληθινά στο σύμπαν και υπερέχουν. Ν. Βρεττάκος

Δημιουργία

Συνεργασία

Προσφορά

Αποδοχή

Σεβασμός

Διαφορετικότητα

Γυμνάσιο, τα πρώτα καρδιοχτύπια!

Σίγουρα, ο βαθμός δυσκολίας είναι μεγαλύτερος από αυτόν του Δημοτικού: Έχουμε σαφώς περισσότερα μαθήματα, άλλα δύσκολα, άλλα πιο εύκολα, άλλα βαρετά και άλλα πολύ πιο ενδιαφέροντα. Εξάλλου, κάποια από αυτά τα συναντούμε πρώτη φορά, όπως για παράδειγμα την Βιολογία και τα Αρχαία Ελληνικά. Ο τρόπος αξιολόγησής μας άλλαξε, τα διαγωνίσματα γίνονται πλέον πολύ πιο συχνά και όχι σπανίως όπως το Δημοτικό. Παράλληλα, έχουμε να καλύψουμε και να κατανοήσουμε περισσότερη ύλη με τον βαθμό δυσκολίας να ανεβαίνει, με αποτέλεσμα το άγχος να μας καταβάλλει!

Σε αυτήν την ηλικία, άλλωστε, αυξάνονται και οι δραστηριότητες εκτός του σχολείου που εξίσου απαιτούν χρόνο, όπως για παράδειγμα, η εκμάθηση ξένων γλωσσών, ο αθλητισμός, άλλες καλλιτεχνικές δραστηριότητες (π.χ. χορός, μουσική, τέχνη, θέατρο κ.ά). Επομένως, για να μπορέσει κάποιος να προφταίνει και τα μαθήματα του σχολείου αλλά και όλες τις εξωσχολικές του δραστηριότητες, θα πρέπει να κάνει σωστή διαχείριση του χρόνου του. Όλα αυτά βέβαια συντελούν στην περαιτέρω μείωση του ελεύθερου μας χρόνου, και έτσι πλέον δεν έχουμε χρόνο για ξεκούραση, ενώ το παιχνίδι φαντάζει μια έννοια δυστυχώς πολύ μακρινή.

Ένας καλός προγραμματισμός είναι επομένως το κλειδί για να αντεπεξέλθουμε στις απαιτήσεις του Γυμνασίου. Παρά το άγχος που μπορεί να μας προκαλεί το απαιτητικό πρόγραμμα, και παρά την πίεση που ενδέχεται να έχουμε από τους γονείς μας αναφορικά με το διάβασμα, η χαρά και η ικανοποίηση που αισθανόμαστε όταν πετυχαίνουμε τους στόχους μας είναι ανεκτίμητη! Άλλωστε, ας μην ξεχνάμε πως τα μαθητικά τα χρόνια είναι τα πιο ωραία χρόνια, τα πιο ξέγνοιαστα με τα πρώτα ερωτικά σκιρτήματα, με τις φιλίες που σιγά σιγά κτίζονται και μπορούν να κρατήσουν μια ζωή, με τις διάφορες γιορτές και εκδηλώσεις, τα αστεία με τους συμμαθητές μας αλλά και με τους καθηγητές μας. Είμαι βέβαιος πως δεν θ' αργήσει ο καιρός που θα τα αναπολούμε με νοσταλγία και αγάπη.

Κωνσταντίνος Γεωργίου, Α'5

Η κρίση στην Παιδεία...κατά την κρίση μας

Στις αρχές του περασμένου καλοκαιριού πυροδοτήθηκε μια τεράστια αντιπαράθεση εκπαιδευτικών και Υπουργείου Παιδείας με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί μια πρωτοφανής κρίση. Ο χώρος της δημόσιας παιδείας ταλαιπωρήθηκε για μήνες μέχρι να εμπελεκόμενα μέρη να καταλήξουν σε μια συμφωνία και τα σχολεία να λειτουργήσουν ομαλά. Η συμφωνία αυτή προϋποθέτει ένα ουσιαστικό διάλογο για την ποιοτική βελτίωση της δημόσιας Παιδείας.

Η απόφαση της Κυβέρνησης να προχωρήσει σε λήψη μέτρων για εξορθολογισμό της δημόσιας εκπαίδευσης, προκάλεσε την αντίδραση των εκπαιδευτικών οργανώσεων και οδήγησε τις δύο πλευρές σε μια τεράστια αντιπαράθεση, που είχε άμεσα αντίκτυπο στους μαθητές. Για τρεις μήνες, κυβέρνηση και εκπαιδευτικοί είχαν σωρεία συναντήσεων και σκληρών διαπραγματεύσεων για εξεύρεση λύσης στο σοβαρό αυτό θέμα.

Πολύωρες συζητήσεις επί της κρίσης σ' επίπεδο Βουλής, συναντήσεις σε διάφορους χώρους (Βουλή, Υπουργείο Παιδείας, Υπουργείο Εξωτερικών, Γραφεία Κομμμάτων), προτάσεις και αντιπροτάσεις να πηγαινούν και να έρχονται, πορείες διαμαρτυρίας των εκπαιδευτικών με τη συμπαράσταση πολλών πολιτών και οργανωμένων μαθητών, πρωτοβουλίες από κόμματα και οργανωμένους φορείς, αλλά τίποτα δεν έδειχνε ικανό να γεφυρώσει το χάσμα και να επαναφέρει την ομαλότητα και την εργασιακή ειρήνη στα σχολεία. Ο «εξορθολογισμός» των εξόδων του Υπουργείου Παιδείας αφορούσε μείωση του χρόνου που παρέχεται για στήριξη των παιδιών, για επικοινωνία με τους γονείς, για επιμόρφωση, για θέατρο, μουσική και άλλες δημιουργικές δραστηριότητες, θέματα που κατά την άποψή μας παίζουν σπουδαίο ρόλο στην ολόπλευρη ανάπτυξη και εκπαίδευση των μαθητών.

Η παιδεία είναι ο καθρέφτης ενός κράτους και θα πρέπει οι αποφάσεις που λαμβάνονται να έχουν γνώμονα και οδηγό την αγάπη για τον μαθητή. Εμείς ως μαθητές, μείναμε απλά και μόνο παθητικοί θεατές να παρακολουθούμε από τα σπίτια μας αυτήν την αντιπαράθεση, χωρίς να μας ζητηθεί να εμπλακούμε ενεργά σε καμία συνάντηση για εξεύρεση λύσης που θα ικανοποιούσε αμφότερες τις πλευρές. Το ποιος είχε δίκαιο ή άδικο δεν είναι θέμα που αφορά εμάς τους μαθητές, αλλά εκείνο που δηλώνουμε είναι ότι το Καλοκαίρι του 2018 εμείς βιώσαμε ένα αχρείαστο άγχος για την επαναλειτουργία του σχολείου μας και επίσης βιώσαμε έντονα την αγωνία για το μέλλον μας.

Ναι, είμαστε κι εμείς υπέρ του εξορθολογισμού της Παιδείας! Αλλά εξορθολογισμός γι' εμάς σημαίνει βελτίωση του εκπαιδευτικού μας συστήματος σε όλα εκείνα τα σημεία που νοσεί κι όχι αποφάσεις που αποσκοπούν σε εξοικονόμηση κονδυλίων για το Υπουργείο Παιδείας. Εξορθολογισμός για μας είναι η βελτίωση των αναλυτικών προγραμμάτων, η διαφοροποίηση του τρόπου διδασκαλίας, η ένταξη αλλόγλωσσων παιδιών στην εκπαίδευση, ο εκσυγχρονισμός συστήματος αξιολόγησής του μαθητή και η ορθή αξιολόγηση του εκπαιδευτικού.

Καταλήγοντας, ας ελπίσουμε ότι η κρίση αυτή θα είναι η αρχή για έναν πραγματικό εξορθολογισμό της δημόσιας Παιδείας. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι όλες οι προσπάθειες από τα εμπλεκόμενα μέρη (εκπαιδευτικούς και Υπουργείο Παιδείας) θα οδηγήσουν στη βελτίωση του εκπαιδευτικού συστήματος για ένα καλύτερο δημόσιο σχολείο. Έτσι, κι εμείς θα είμαστε περήφανοι που φοιτούμε σε ένα τέτοιο σχολείο!

Σεμέλη Εργατούδη, Γ'7

Σημείωμα Συντακτικής Ομάδας

Η συντακτική ομάδα του Εν Πλω ταξιδεύει σ' απάνεμα λιμάνια με ούριο άνεμο και φέτος! Συνταξιδιώτες μας μόνο εκλεκτοί φιλοξενούμενοι! Στο πηδάλιο ο Υπουργός Άμυνας, η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ο ποιητής μας κ. Χαραλαμπίδης, καπεταναίοι όλοι εμείς κι εσείς στην πλήρη! Σας υποσχόμαστε πως θα επιβιβαστείτε με ασφάλεια, θα σαλπάρετε επιτυχώς, θα μπείτε «σε λιμένες πρωτοϊδωμένους» έτοιμοι για «κοράλλια, κεχριμπάρια και ηδονικά μυρωδικά» χωρίς «τον άγριο Ποσειδώνα». Ούτε θα μείνετε πάντα ιδανικός κι ανάξιος εραστής των μακρυσμένων ταξιδιών και των γαλάζιων πόντων...» μα σ' ένα ταξίδι υψηλών προδιαγραφών θα βιώσετε πληθώρα συναισθημάτων: συγκίνηση στη στάση του Παιδογκολογικού του Μακάρεϊου Νοσοκομείου, θαλαπωρή στο Eurora Donna, απογοήτευση από τα κακώς κείμενα της κοινωνίας μας, περηφάνεια για τους αγώνες της πατρίδας μας, χαρά για τις επιτυχίες των παιδιών μας, προβληματισμό για τα θέματα της επικαιρότητας, πληρότητα με τις λογοτεχνικές – πολιτισμικές αναζητήσεις, χαλάρωση με ανάλαφρα θεματάκια, ξεγνοιασιά μειδιώντας με τις παιχνιδιάρικες γελοιογραφίες. Επιβιβαστείτε λοιπόν στο καράβι μας και καλό μας ταξίδι!

ΕΝ ΠΛΩ
ΤΕΤΡΑΜΗΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΤΙΣΣΑΣ

Υπεύθυνος – Ιδιοκτήτης:
Χρίστος Ζαντήρας

Υπεύθυνη Ύλης:
Αντωνία Ετεοκλέους, Β.Δ.

Υπεύθυνοι έκδοσης:
Σοφία Ιωάννου Ορφανίδου
Κάλια Μεσομέρη Νεάρχου

Συγγραφική – Συντακτική Ομάδα:

Άνη Ιωαννίδου, Α'2
Άντρια Αντωνίου, Α'2
Νεφέλη Χατζηχαλαράμπους, Α'2
Ειρήνη Κεπήρη, Α'2
Αντριάννα Τσαμπαλή, Α'2
Κωνσταντίνος Γεωργίου, Α'5
Μαρία Μιχαήλ, Β'1
Σοφοκλής Σάββα, Β'1
Κλεονίκη Παπαστεριανού, Β'1
Μικαέλα Αντωνίου, Β'1
Κυριακή Καϊμή, Β'1
Κωνσταντίνα Ιωάννου, Β'1
Σάββη Γιάννου, Β'3
Νεφέλη Ρίχτερ, Β'3
Χριστίνα Αναστασία Αντωνίου, Β'4
Θέκλα Πετροκώστα, Β'4
Άντρεα Κτωρή, Β'4
Ιωάννα Χριστίνα Θεοδότου, Β'4
Ιωάννης Μπέκος, Β'4
Δέσποινα Μιχαήλ, Β'4
Μέρσια Κοτζιάμπαση, Β'4
Ελευθερία Γρηγορίου, Β'5
Μαρία Ανδρέου, Β'5
Μιχαήλ Δίγγλης, Β'5
Ευστάθιος Χαλαράμπους, Β'5
Πέτρος Γιαννούρας, Β'6
Βασίλης Γιαννούρας, Β'6
Αλέξανδρος Παπαγεωργίου, Β'6
Χρυσωπή Ευδοκία Γραμμενίδου, Β'6
Μαρία Φοινιώτου, Γ'1
Κυριακή Παπαλοΐζου, Γ'2
Ανδρομάχη Γιαννάκη, Γ'2
Χριστίνα Ταλιαδώρου, Γ'2
Εβελίνα Τζιονή, Γ'3
Μαρία Νικολάου, Γ'3
Άννα Χριστίνα Μούζουρου, Γ'3
Χριστίνα Πολυκάρπου, Γ'3
Μάνος Χατζηχαλαράμπους, Γ'3
Αναστάσιος Πολυκάρπου, Γ'3
Σοφία Χριστοδούλου, Γ'3
Ελένη Γεωργίου, Γ'3
Αλεξάνδρα Ιακώβου, Γ'3
Ιφιγένεια Χατζηγεωργίου, Γ'3
Βάσιλα Μαρία, Γ'4
Δημήτρης Παλάτος, Γ'5
Ραφαήλ Τσεκουρώνας, Γ'5
Μαρία Ιεροδιακόνου, Γ'6
Σεμέλη Εργατούδη, Γ'7
Χάρης Σιαμπή, Γ'7

Εξώφυλλο:

Ομαδικό έργο συμμετοχής σε παγκύπριο διαγωνισμό. Υπεύθυνη Καθηγήτρια: Μαρία Ιωάννου

Φωτογραφίες:

Μαθητές της συντακτικής ομάδας. Η παρούσα έκδοση είναι μια χορηγία του Συνδέσμου Γονέων του Γυμνασίου Μακεδονίτισσας τον οποίο θερμά ευχαριστούμε.

Ο κόσμος που κρύβεται πίσω από την οθόνη...

Ζούμε σε ένα κόσμο γεμάτο με οθόνες, τις χρησιμοποιούμε καθημερινά και πολλοί από εμάς νιώθουμε απροστάτευτοι χωρίς το τηλέφωνο ως προέκταση του χεριού μας. Γνωρίζουμε όμως όλα όσα θα έπρεπε για το τι πραγματικά κρύβεται πίσω από την οθόνη; Στο διαδίκτυο ποτέ δεν ξέρεις τι σε περιμένει. Έχουμε ποτέ σκεφτεί και την σκοτεινή πλευρά του διαδικτύου; Εκείνη που πολλοί από εμάς αγνοούμε ή τουλάχιστον κάνουμε πως αγνοούμε. Οι κίνδυνοι είναι ατελείωτοι...

Ένα από τα πιο συχνά φαινόμενα στις μέρες μας είναι ο ηλεκτρονικός εκφοβισμός. Τον συναντάμε κυρίως στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και σε δωμάτια συνομιλιών. Με τον όρο «ηλεκτρονικός εκφοβισμός» εννοούμε όταν κάποιος εσκεμμένα ασκεί εχθρική συμπεριφορά απέναντι στον παραλήπτη των μηνυμάτων ή ασκεί ψυχολογική πίεση με επαναλαμβανόμενη αποστολή είτε ηλεκτρονικών είτε τηλεφωνικών μηνυμάτων που έχουν απειλητικό ή και ρατσιστικό περιεχόμενο. Επίσης, περιλαμβάνει τη χρήση προσωπικών δεδομένων κάποιου προσώπου, χωρίς την συγκατάθεσή του, με σκοπό τη συναισθηματική και ψυχολογική του βλάβη ή και τον αποκλεισμό του από μια ομάδα. Τι γίνεται όμως εάν πέσεις θύμα ηλεκτρονικού εκφοβισμού; Αυτό συνήθως οδηγεί το παιδί ή τον έφηβο σε πλήρη απόγνωση, καθώς νίγεται στις σκέψεις του και θεωρεί πως δεν υπάρχει λύση στο πρόβλημά του. Συχνή είναι και η έλλειψη συγκέντρωσης, η πτώση στην επίδοση των

μαθημάτων, η χαμηλή αυτοεκτίμηση, το άγχος και συμπεριφορές κινδύνου όπως η νευρική ανορεξία, ενώ στις χειρότερες περιπτώσεις χρήστες του διαδικτύου που υφίσταντο ηλεκτρονικό εκφοβισμό οδηγήθηκαν στην αυτοκτονία!

Απ' την άλλη, πόσες φορές δεν έχει ξεπεταχτεί στην οθόνη του υπολογιστή μας μια διαφήμιση που να λέει κάτι του τύπου «κέρδισε ένα ταξίδι στη μαγευτική Γαλλία» ή «γύρνα τον τροχό και κέρδισε ένα πανάκριβο κινητό τηλέφωνο εντελώς δωρεάν». Αυτό είναι ένα από τα πιο συχνά φαινόμενα του διαδικτύου και «ηλεκτρονικό ψάρεμα» ανυποψίαστων θυμάτων. Όταν όμως ξεγελαστείς και πατήσεις αυτό το κουμπί, θα σου ζητηθεί - τις περισσότερες φορές - αριθμός κάρτας ή τηλεφώνου και άλλα προσωπικά στοιχεία τα οποία δεν θα έπρεπε να ξέρουν ούτε καν οι καλύτεροι σου φίλοι, όπως τον κωδικό του ηλεκτρονικού σου ταχυδρομείου και λογαριασμών σου στην τράπεζα.

Τα προβλήματα όμως δεν σταματούν εδώ. Το διαδίκτυο, όταν δεν χρησιμοποιείται με μέτρο, μπορεί να οδηγήσει τον χρήστη σε εθισμό. Δεν είναι μόνο τα εμφανή συμπτώματα, όπως οι διαταραχές στην όραση και η έκθεση στην ακτινοβολία. Το διαδίκτυο, στην υπερβολική του πάντα χρήση οδηγεί τον άνθρωπο σε παθητικό θεατή της καθημερινότητας, με αποτέλεσμα να καταλήγει να παραμελεί ακόμη και την προσωπική του υγεία. Πολλά παιδιά σταματούν τις αγαπημένες τους δραστηριότητες, παραμελούν φίλους και οικογένεια ώστε να έχουν περισσότερο χρόνο στο διαδίκτυο, ενώ

παράλληλα τους δημιουργείται άγχος και κούραση, ενώ χωρίς καλά καλά να το αντιληφθούν γίνονται οξέθυμοι και απομονώνονται από τους γύρω τους.

Ας μην ξεχνάμε και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης που φαινομενικά φαντάζουν αθώα και γοπεύουν τους ακόλουθούς τους. Πολλοί από εσάς αναμφίβολα έχετε ένα ενεργό λογαριασμό σε μια τέτοια σελίδα όπως π.χ. facebook, instagram, twitter. Πετάτε στα σύννεφα όταν η φωτογραφία σας παίρνει πολλά likes ή έχετε πολλούς followers. Δεν ξέρουμε όμως ποιοι είναι αυτοί που κρύβονται πίσω από τα ψεύτικα προφίλ. Πολλές φορές με το να υπερπροβάλλουμε τον εαυτό μας, να κοινοποιούμε τι κάνουμε, με ποιους είμαστε και να «ποστάρουμε» φωτογραφίες από προσωπικές, ευτυχισμένες μας στιγμές, δεν είναι ό,τι καλύτερο! Χωρίς καν να το αντιληφθούμε δίνουμε την ευκαιρία στους δόθεν «φίλους» μας να μας «παρακολουθούν» και να μαθαίνουν κάθε μας κίνηση.

Συμπερασματικά, το διαδίκτυο δεν είναι τόσο γνώριμο σε εμάς όσο νομίζουμε και όσο πιστεύουμε. Οι κίνδυνοι δεν είναι μόνο αυτοί που σε συντομία αναφέρθηκαν πιο πάνω αλλά πολύ περισσότεροι. Όμως στον 21ο αιώνα που διανύουμε δεν μπορούμε να σταματήσουμε να χρησιμοποιούμε την τεχνολογία και τις απέραντες ευκαιρίες για γνώση που μας παρέχει το διαδίκτυο! Είναι άλλωστε μια εύκολη και γρήγορη πηγή γνώσεων. Ωστόσο, οφείλουμε να είμαστε πιο ενημερωμένοι και προσεκτικοί στη χρήση του.

Μικαέλα Αντωνίου, Β'1

Σχολικός εκφοβισμός: 'Ωρα ν' αντιδράσεις ...Κάνε κάτι !!!

Ο σχολικός εκφοβισμός (bullying) αναγνωρίζεται, πλέον, ως ένα σημαντικό πρόβλημα, το οποίο διαταράσσει την ομαλή σχολική λειτουργία σε πολλές χώρες του κόσμου και απαιτεί την έγκαιρη αναγνώριση, εντοπισμό και αντιμετώπιση τόσο από τους εκπαιδευτικούς όσο και απ' τους γονείς. Αν και το bullying δεν είναι καινούργιο φαινόμενο, το ανησυχητικό είναι ότι τα τελευταία χρόνια παρουσιάζει έξαρση! Ο εκφοβισμός ορίζεται ως «η επαναλαμβανόμενη βία του θύτη από την ανικανότητα του θύματος να αμυνθεί και να προστατέψει τον εαυτό του».

Οι θύτες είναι συνήθως δυναμικά άτομα με έντονη, εξωστρεφή και παρορμητική προσωπικότητα. Επιδιώκουν συνήθως με την απειλητική τους συμπεριφορά να ανέβουν στην κοινωνική ιεραρχία. Προτιμούν να το πετύχουν αυτό με αρνητικό τρόπο προκαλώντας συναισθηματική ή σωματική βλάβη στους άλλους. Συχνά μάλιστα, είναι δημοφιλείς στην πλειοψηφία των συμμαθητών τους. Αντιθέτως, τα θύματα είναι άτομα ανασφαλής, αγχώδη και μοναχικά με χαμηλή αυτοεκτίμηση. Μπορεί πολλές φορές να είναι αδέξια και αυθόρμητα. Γενικότερα, είναι άτομα πολύ χαμηλών τόνων, που δεν έχουν το θάρρος να εκφράσουν ελεύθερα τη γνώμη τους, με αποτέλεσμα να γίνονται εύκολοι στόχοι για τους θύτες που δεν ανέχονται τη διαφορετικότητα. Οι απλοί - παθητικοί παρατηρητές του βίαιου περιστατικού, ενδυναμώνουν με την αδιαφορία τους τον θύτη, καθώς η αδυναμία ή η απροθυμία τους να κάνουν κάτι, ερμηνεύεται ως συγκατάθεση για τη συνέχιση της επιθετικότητας. Οφείλουμε να βάζουμε τον εαυτό μας και στη θέση των παιδιών - θυμάτων και να θυμόμαστε ότι «η αδιαφορία είναι συναίνεση» και «η σιωπή συνενοχή»!

Ο σχολικός εκφοβισμός μπορεί να προσλάβει ποικίλες μορφές όπως είναι η λεκτική βία, η σωματική κακοποίηση, τα κακοήθη πειράγματα, ο αποκλεισμός του παιδιού από την παρέα, η συκοφαντία, ακόμη και η αρπαγή ή καταστροφή πραγμάτων που του ανήκουν. Ο διαδικτυακός σχολικός εκφοβισμός (cyber bullying), αν και είναι ένας καινούργιος τρόπος έμμεσης κυρίως θυματοποίησης, παρουσιάζει αύξηση χρήσης τα τελευταία χρόνια. Ας μην ξεχνάμε άλλωστε ότι η διαφορετικότητα μπορεί να μην είναι εύκολα αποδεκτή. Διαφορές στο χρώμα, την εθνικότητα, τα ευρέως διαδεδομένα πρότυπα ομορφιάς, το νοητικό και συναισθηματικό επίπεδο ενός ατόμου, αποτελούν αντικείμενο χλευασμού, όταν δεν υπάρχει παιδεία και καλλιέργεια σε ατομικό και κοινωνικό επίπεδο.

Συχνά, οι ίδιοι οι γονείς χωρίς να το αντιλαμβάνονται προσπαθούν να μάθουν στα παιδιά τους να μην έχουν ευαισθησίες και να είναι δυνατά, διεκδικητικά και ίσως κάποιες φορές επιθετικά. Τόσο οι γονείς όσο και οι εκπαιδευτικοί, έχουν καθοριστικό ρόλο στην αντιμετώπιση του φαινομένου. Οφείλουν να βρίσκονται κοντά στα παιδιά, να επικοινωνούν μαζί τους και να αντιλαμβάνονται άμεσα οποιαδήποτε αλλαγή στη συμπεριφορά τους. Εκπαιδευτικές διαλέξεις, σεμινάρια από παιδοψυχολόγους και άλλες δράσεις θα συμβάλουν στην αντιμετώπιση του φαινομένου. Το πρώτο βήμα όμως πρέπει να γίνει απ' το ίδιο το άτομο που «αποδέχεται» αυτή τη συμπεριφορά. Γι' αυτό...«Μη φοβάσαι, μίλα στους γονείς σου, μίλα στον δάσκαλό σου! Αρκεί να μιλήσεις»!

Κυριακή Καϊμη, Β'1

Europa Donna

“Together we shine!”

Στο άκουσμα της λέξης καρκίνος οι περισσότεροι φέρνουμε στο μυαλό μας άσχημες εικόνες. Σκεφτόμαστε άτομα που δεν τα κατάφεραν να τον νικήσουν, νιώθουμε ίσως θλίψη και θυμό, αφού πολλές φορές ο αγώνας ενάντια στην επάρατη νόσο είναι άνισος και φαντάζει ανίκανος αντίπαλος. Κανείς από εμάς δεν θα μπορούσε να φανταστεί πως μια τέτοια ασθένεια ήταν δυνατό να κτυπήσει και τη δική του πόρτα. Κι όμως, ο καρκίνος δεν κοιτάζει φύλο και ηλικία παρά μόνο εξαπλώνεται γρήγορα και με διάφορες μορφές.

Ο κάθε ασθενής που έρχεται αντιμέτωπος με τον καρκίνο χρειάζεται συμπαράσταση από την οικογένεια και το φιλικό του περιβάλλον, αλλά και στήριξη από την πολιτεία και τους διάφορους οργανισμούς που στόχο έχουν την παροχή κάθε δυνατής βοήθειας και φροντίδας. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο πήρα την πρωτοβουλία να παρουσιάσω τη δράση της Europa Donna Κύπρου.

Η αντιπρόεδρος του Οργανισμού, κ. Στέλλα Μάστορα, με προθυμία και αγάπη αφιέρωσε τον χρόνο της απαντώντας σε όλα μας τα ερωτήματα γύρω από το έργο, τη δράση και τους στόχους του οργανισμού. Ακολουθεί αυτούσια η συνέντευξη με την κυρία Στέλλα Μάστορα.

► Πότε ιδρύθηκε η Europa Donna Κύπρου;

Η Europa Donna Κύπρου, που είναι το Κυπριακό Φόρουμ Καρκίνου του μαστού, ιδρύθηκε το 2002 σαν ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός, μέλος της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Europa Donna.

► Ποια είναι η δράση της Europa Donna Κύπρου;

Πρώτιστο μέλημα της Europa Donna Κύπρου είναι η πρόληψη και η σωστή ενημέρωση του κυπριακού κοινού για τον καρκίνο του μαστού μέσα από εκδηλώσεις, έντυπο υλικό και διάφορα προγράμματα όπως είναι τα εξής: το «Γνωρίζω» για πρόληψη και ενημέρωση, το «Στηρίζω» για ψυχολογική στήριξη και το «Επιστήθιες Φίλες» για την πρακτική βοήθεια κατά ή μετά τις θεραπείες.

Η Europa Donna Κύπρου επίσης υπήρξε πρωτοστάτης και άσκησε πίεση προς το Υπουργείο Υγείας για τη λειτουργία του Προγράμματος Πληθυσμιακού Ελέγχου όπου οι γυναίκες ηλικίας 50 - 69 ετών έχουν την δυνατότητα να κάνουν δωρεάν τον μαστογραφικό τους έλεγχο κάθε δύο χρόνια, αλλά και για τη λειτουργία του πρώτου Εξειδικευμένου Κέντρου Μαστού στο οποίο έχουν δωρεάν πρόσβαση όλες οι γυναίκες.

► Ποιο είναι το όραμα του οργανισμού;

Όραμα και συνάμα στόχος του οργανισμού είναι η έγκαιρη διάγνωση και η πρόληψη του καρκίνου του μαστού και η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας. Στηρίζουμε κάθε κοπέλα που έχει διαγνωστεί με καρκίνο του μαστού ώστε να έχει την καλύτερη δυνατή φροντίδα και να περάσει τη νόσο όσο το δυνατό ανώδυνα τόσο αυτή όσο και η οικογένειά της.

► Πού στεγάζεται και πώς εργάζεται ο οργανισμός;

Για την κάλυψη των αναγκών και την καλύτερη βοήθεια λειτουργούν τέσσερα «σπίτια» της Europa Donna στη Λευκωσία, στη Λάρνακα, στη Λεμεσό και στην Πάφο. Ονομάζονται σπίτια γιατί η διαρρύθμισή τους θυμίζει τα σπίτια μας με το σαλόνι και την κουζίνα. Επιπρόσθετα, υπάρχουν το δωμάτιο ταξιδιού, το δωμάτιο φυσιοθεραπείας κ.ά., ώστε οι κοπέλες αλλά και ο καθένας που τα επισκέπτονται να νιώθουν ότι μπαίνουν σε ένα οικείο χώρο και να νιώθουν σαν στο σπίτι τους. Τα σπίτια είναι ανοιχτά καθημερινά μέχρι το μεσημέρι και την Τετάρτη το απόγευμα. Κλειστά παραμένουν τα Σαββατοκύριακα.

► Πείτε μας λίγα λόγια για τις ετήσιες εκδηλώσεις της Europa Donna Κύπρου.

Η πιο μεγάλη εκδήλωση είναι η πορεία με τις ροζ φιγούρες όπου εκεί μαζεύεται μέχρι και 12.000 κόσμος και όλοι μαζί

περπατούμε είτε για να θυμηθούμε κάποιο φιλικό μας άτομο γυναίκα ή άνδρα που πέρασε τη νόσο και «στέφθηκε νικητής», αλλά και για να τιμήσουμε τα άτομα που δυστυχώς δεν τα κατάφεραν. Παλαιότερα, περπατώντας με τις ροζ φιγούρες ζητούσαμε τη δημιουργία κέντρου μαστού, στόχος που εισακούστηκε και τώρα η συγκεκριμένη μονάδα λειτουργεί στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας. Τώρα περπατάμε για μας και για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων της κάθε κοπέλας που προσβάλλεται από τη νόσο. Το φετινό μήνυμα της πορείας μας ήταν “Together we shine”, αφού όλοι μαζί μπορούμε να μετατρέψουμε τις δύσκολες εμπειρίες σε μια λαμπερή πανοπλία για να αντιμετωπίσουμε το αύριο!

Κάθε χρόνο διοργανώνεται το ετήσιο καλοκαιρινό πάρτι που μαζεύονται τα μέλη της Europa Donna από όλη την Κύπρο, με στόχο τη γνωριμία, την ανανέωση της φιλίας μας, την ανταλλαγή των εμπειριών μας' ακόμη και για να διασκεδάσουμε και να χορέψουμε. Διοργανώνονται επίσης παζαράκια όπου πωλούνται διάφορες δημιουργίες που κατασκευάζουν τα μέλη και εθελοντές με στόχο την ενίσχυση του ταμείου του οργανισμού.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να αναφέρω πως μέλη μας λαμβάνουν μέρος σε συνέδρια και ημερίδες ανα το παγκόσμιο εκπροσωπώντας τον οργανισμό με στόχο την ενημέρωση για τον καρκίνο του Μαστού.

► Ποιο μήνυμα θέλει να δώσει η Europa Donna στον κόσμο της Κύπρου;

Το μήνυμα που θέλει να περάσει ο οργανισμός είναι η γνώση γύρω από τον καρκίνο του μαστού με στόχο την πρόληψη και την έγκαιρη διάγνωση. Ο κόσμος δεν πρέπει να φοβάται ή να τρομοκρατείται στο άκουσμα της ασθένειας «καρκίνος του Μαστού», αλλά απεναντίας να θωρακίζεται με αισιοδοξία και πίστη με τη σκέψη ότι μπορεί να την αντιμετωπίσει!

Μαρία Μιχαήλ, Β'1

Η κ. Μ. καταθέτει την προσωπική της μαρτυρία...

Ήταν Οκτώβρης πριν τρία χρόνια όταν ένα βράδυ ψιλάφισα ένα κουβαράκι στο σπίθος μου ... Μετά από μια σειρά εξετάσεων η διάγνωση ήταν τραγική! Καρκίνος του μαστού... Η γη χάθηκε κάτω από τα πόδια μου. Μα πώς; Γιατί σ' εμένα; Εκεί που ήμουν ο βράχος και το στήριγμα της οικογένειάς μου βρέθηκα να χρειάζομαι τη στήριξη και τη φροντίδα της. Οι στιγμές που ακολούθησαν ήταν δύσκολες: χημειοθεραπεία, παρενέργειες φαρμάκων, αλλαγή σωματικής εικόνας, επεμβάσεις, αγωνία, ανασφάλεια. Η ζωή όλων μας άλλαξε ριζικά από τη μια στιγμή στην άλλη! Αρχικά, ήθελα να περάσω την εμπειρία αυτή μόνη μου. Ευτυχώς όμως είχα δίπλα μου την οικογένειά μου, αλλά και μια φίλη μου η οποία πέρασε την ίδια εμπειρία. Αυτή με παρότρυνε να ενταχθώ στην Europa Donna. Όταν η κατάσταση της υγείας μου το επέτρεψε, επισκέφθηκα το σπίτι της Europa Donna. Αμέσως ένιωσα πως μπήκα σ' ένα περιβάλλον ζεστό, φιλικό, οικείο. Έκανα φίλες που αντιλαμβάνονταν ακριβώς πως ένιωθα χωρίς να χρειάζοταν να πω πολλά. Ένιωσα πως δεν ήμουν μόνη στον αγώνα αυτό. Μια αγκαλιά, μια συμβουλή και ενθάρρυνση είναι αρκετά για μια κοπέλα που βρίσκεται στη θέση αυτή. Όλα αυτά μπορεί να τα προσφέρει η Europa Donna μέσα από τα προγράμματά της. Η νίκη της μάχης κατά του καρκίνου του μαστού μπορεί να επιτευχθεί με την ιατρική έρευνα, την ενημέρωση και κυρίως την πρόληψη. “Together we shine” αυτό ήταν το μήνυμα της φετινής πορείας με τις ροζ φιγούρες, γιατί καμιά κοπέλα δεν πρέπει να περνά μόνη της τον αγώνα αυτό. «Μαζί» φαντάζουν όλα καλύτερα!

Οι εθελοντές στηρίζουν τις κοινότητες και την κοινωνία

Volunteering

[...] Σε μία εποχή που οι ανθρώπινες σχέσεις διέπονται από το συμφέρον και τον ωφελιμισμό, η αξία του εθελοντισμού έρχεται και μας θυμίζει πόσο σημαντικό είναι να προσφέρουμε τη βοήθειά μας χωρίς να σκεφτόμαστε την ανταμοιβή και την ανταπόδοση. Η προσφορά στον συνάνθρωπό μας και το χαμόγελο στα χείλη του είναι η ίδια η ανταμοιβή τους. Και αυτή δεν ξεπληρώνεται με τίποτα. Ο εθελοντισμός βάζει στο κέντρο του ενδιαφέροντος την ανάγκη του πλησίον και όχι το ανελέητο κυνήγι του χρήματος ή της κοινωνικής αναγνώρισης. Και αυτό τους ανυψώνει ως ανθρώπους, ως υπάρξεις, ως οντότητες. Καταπιάνονται με διάφορους τομείς όπως τα ανθρώπινα δικαιώματα, την ενημέρωση – πρόληψη – ευαισθητοποίηση, την κοινωνική αλληλεγγύη (μετανάστες – πρόσφυγες – άνθρωποι που ζουν σε κατάσταση φτώχειας, κακοποιημένες γυναίκες, θύματα οικογενειακής ή άλλης βίας κ.α.), τις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες, τη φυσική – περιβαλλοντική προστασία, ο πολιτισμός, ο αθλητισμός, οι δράσεις για νέους – παιδιά – ηλικιωμένους, την υγεία – πρόνοια, τα προβλήματα τοπικών κοινωνιών, την πολιτική προστασία (σε φυσικές καταστροφές) και την ανθρωπιστική βοήθεια στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό.

Οι εθελοντές της Κύπρου, βοήθησαν το νησί μας να επιβιώσει μέσα σε πολλές αντίξοες συνθήκες στηρίζοντας ανθρώπους και κοινότητες σε κάθε άκρη του νησιού μας. Οι διαχρονικές και ακατάλυτες αξίες του εθελοντισμού αναμφίβολα κατάφεραν να εμπνεύσουν ανθρώπους και να δημιουργήσουν στρατιές εθελοντών μέχρι σήμερα. Το γεγονός ότι σήμερα έχουμε πιο «ανθεκτικές» κοινότητες και μια πιο «ανθεκτική» κοινωνία, οφείλεται στους εθελοντές μας, γι' αυτό και έχουμε την υποχρέωση να τους απονέμουμε φόρο τιμής για τη συμβολή τους στην κοινωνία. (απόσπασμα)

2ο Βραβείο στον Παγκύπριο Διαγωνισμό του Παγκύπριου Συμβουλίου Εθελοντισμού (ΠΣΣΕ)

Κυριακή Κάϊμη, Β'1

Επίσκεψη στο Παιδογκολογικό τμήμα στο Νοσοκομείο Μακάριος III

Το Παιδογκολογικό τμήμα στεγάζεται στο Μακάρειο Νοσοκομείο Λευκωσίας και δέχεται παιδιά από βρεφική ηλικία μέχρι 18 ετών. Η λευχαιμία είναι το συχνότερο είδος ασθένειας στα παιδιά. Ακολουθούν οι εγκεφαλικό όγκοι, τα λεμφώματα καθώς και όγκοι σε άλλα όργανα, νεφρά, σπυκώτι κ.τ.λ.

Στο Παιδογκολογικό τμήμα υπάρχει ένας θάλαμος με δεκατέσσερις κλίνες για την εντατική χημειοθεραπεία των παιδιών και οκτώ κλίνες για την ημερήσια φροντίδα. Ο αριθμός των περιστατικών που αντιμετωπίζονται παγκύπρια είναι εκατοντάδες. Οι θεραπείες διαρκούν από έξι μήνες μέχρι τρία – τέσσερα χρόνια, εξαρτάται βέβαια από την κάθε περίπτωση. Συνήθως υπάρχει 100% πληρότητα και οι θάλαμοι είναι πάντοτε γεμάτοι, αφού είναι το μόνο κέντρο σε παγκύπρια βάση που εξυπηρετεί τις περιπτώσεις παιδιών με καρκίνο και λευχαιμία.

Στο Μακάρειο νοσοκομείο υπάρχει μια πολύ καλά οργανωμένη ομάδα άριστων γιατρών όλων των ειδικοτήτων, που – ο καθένας στον τομέα του – στηρίζει τα παιδιά όσο καλύτερα μπορεί, ανά πάσα στιγμή επί εικοσιτετράωρου βάσεως. Αξιοσημείωτη είναι και η επιστημονική στήριξη από γιατρούς στο εξωτερικό οι οποίοι διατηρούν τακτική επικοινωνία με τους γιατρούς των ασθενών τους.

Σύμφωνα με τον Διευθυντή του Παιδογκολογικού, Δρ Λοΐζο Λοΐζου, οι γονείς διατηρούν μια πολύ καλή σχέση με το ιατρικό προσωπικό, ακόμα και στην περίπτωση που τα παιδιά τους δεν τα κατάφεραν σ' αυτή την άνιση μάχη. Όταν χρειάζεται να γίνει ενημέρωση της κατάστασης στους γονείς για την πορεία της υγείας των παιδιών, αυτό γίνεται από μια ομάδα γιατρών με απόλυτη ειλικρίνεια και διαφάνεια. Κάθε φορά που ένα παιδάκι αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα και πρέπει άμεσα να μεταφερθεί στο εξωτερικό, το Υπουργείο Υγείας διευθετεί το θέμα επικοινωνώντας με τα καλύτερα κέντρα που υπάρχουν - ανάλογα με την κάθε περίπτωση χωριστά - στη Γαλλία, στη Γερμανία, στην Ιταλία ή αλλού. Όλα τα ενδονοσοκομειακά έξοδα καλύπτονται από το Υπουργείο Υγείας. Βασικό πρόβλημα, ανέφερε ο Δρ Λοΐζου, δημιουργείται όταν μια οικογένεια δεν έχει οικονομικούς πόρους και θα πρέπει να μεταβεί στο εξωτερικό για πολλούς μήνες και δυστυχώς το κράτος δεν λαμβάνει πρόνοια για τις περιπτώσεις αυτές. Ευτυχώς, όμως, όπως τόνισε ο Δρ Λοΐζου, υπάρχουν πολλοί Σύνδεσμοι και φιλανθρωπικές οργανώσεις για παιδιά με καρκίνο που βοηθούν πάντα με τη στήριξη του απλού κόσμου.

Έτσι κι εμείς έχοντας λάβει υπόψη μας όλες αυτές τις δυσκολίες των παιδιών που αντιμετωπίζουν καθημερινά το συγκεκριμένο πρόβλημα υγείας, αποφασίσαμε να επισκεφτούμε την Παιδογκολογική Μονάδα του Μακάρειου Νοσοκομείου με την ομάδα Πρόνοιας και Κοινωνικής Προσφοράς του Σχολείου μας με σκοπό, ειδικότερα τις μέρες των Χριστουγέννων, να χαρίσουμε λίγες στιγμές χαράς και αισιοδοξίας στα παιδιά. Τραγουδήσαμε και φτιάξαμε μπισκοτάκια σε διάφορα σχήματα με συνθήματα αγάπης, φιλίας κι ελπίδας. Ήταν όντως μια αλλιώτικη εμπειρία που μας γέμισε με συναισθήματα αλληλεγγύης και προσφοράς προς τον συνάνθρωπό μας.

Ακολουθεί η συνέντευξη που μας παραχώρησε με μεγάλη προθυμία η κ. Ανδρούλλα Παπαβασιλείου, Προϊσταμένη Αδελφή στο Κέντρο Παιδιατρικής Ογκολογίας και Αιματολογίας στο Νοσοκομείο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος III, στη Λευκωσία.

► **Πώς μπορούμε να βοηθήσουμε ως πολίτες, ώστε να λειτουργεί αυτός ο θάλαμος και να εξυπηρετούνται οι ασθενείς;**

Όσον αφορά τις ανάγκες εξοπλισμού, όλα παρέχονται από την κυβέρνηση, έτσι δεν έχουμε ανάγκη από εξοπλισμό ή κάτι άλλο.

► **Πόσα παιδιά φιλοξενούνται τώρα στα δωμάτια που παρέχει ο θάλαμος εδώ στο Παιδογκολογικό;**

Σήμερα έχουμε 17 μωράκια και η χωρητικότητα του θαλάμου μας είναι 14, με πρόνοια πέντε δωμάτια, σύνολο 19. Επίσης, παρέχεται και ημερήσια φροντίδα αφού στο κτήριο υπάρχει ενσωματωμένος χώρος όπου έρχονται παιδιά για να λάβουν τη θεραπεία τους και να φύγουν.

► **Πότε ιδρύθηκε αυτός ο θάλαμος για τα παιδιά;**

Ιδρύθηκε το 1992, αλλά μετακινήθηκε σε καινούργιο θάλαμο το 2012.

► **Πόσοι γιατροί εξυπηρετούν τις ανάγκες των παιδιών εδώ στον θάλαμο και πόσοι νοσηλευτές;**

Υπάρχουν τέσσερις γιατροί και είκοσι νοσηλευτές.

► **Πώς αντιμετωπίζουν οι γονείς την όλη κατάσταση και πέστε μας αν υπάρχει κάποια στήριξη από την πολιτεία;**

Υπάρχει μια ομάδα ψυχολόγων που στηρίζουν τους γονείς. Κάποιες φορές όμως μερικοί προτιμούν να απευθυνθούν σε πιο ειδικούς ή ιδιώτες ψυχολόγους.

► **Όσον αφορά την περίθαλψη και τα έξοδα ποιος τα αναλαμβάνει;**

Όσον αφορά τις θεραπείες τα έξοδα τα αναλαμβάνει όλα η κυβέρνηση. Ακόμη και όταν παιδιά αποστέλλονται στο εξωτερικό, τα έξοδα αναλαμβάνει το Υπουργείο Υγείας. Οι γονείς επιβαρύνονται με τα προσωπικά έξοδα της διαμονής και διατροφής τους.

► **Πόσα χρόνια εργάζεστε εδώ;**

Εργάζομαι στο τμήμα αυτό έντεκα χρόνια.

► **Επομένως, νιώθετε τα παιδιά σαν μια μικρή οικογένεια; Ναι! Σαν μικρούς φίλους.**

► **Υπάρχουν ενθαρρυντικές εξελίξεις όσον αφορά τη συγκεκριμένη ασθένεια και την ίαση της με την πάροδο του χρόνου;**

Έχουμε καλά αποτελέσματα. Αρκετά παιδιά προχωρούν πολύ καλά, κάποια όμως δυστυχώς δεν τα καταφέρνουν.

► **Πέστε μας μια φράση – μήνυμα που σας αντιπροσωπεύει, εργαζόμενη όλα αυτά τα χρόνια σ' αυτόν τον συγκεκριμένο θάλαμο.**

Από την πόρτα που οδηγεί στον θάλαμο και μέσα μαθαίνεις μαθήματα ζωής! Μαθαίνεις να βάζεις αξίες και προτεραιότητες!

Ελευθερία Γρηγορίου, Μαρία Ανδρέου, Μιχαήλ Δίγγλης, Β'5

Καραϊσκάκειο Ίδρυμα: Ιστορία – Προσφορά – Έργο

Το Καραϊσκάκειο Ίδρυμα είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός που αρχικά συστάθηκε με κύριο στόχο την οργάνωση και διαχείριση ενός Αρχείου Δοτών Μυελού των Οστών (ο μυελός των οστών είναι ρευστός ιστός που βρίσκεται στο εσωτερικό των οστών). Σήμερα, με όραμα «για έναν κόσμο χωρίς λευχαιμία», συνδυάζει τον εθελοντισμό και την εξειδικευμένη επιστημονική υποστήριξη, εξυπηρετώντας αποτελεσματικά και άμεσα τις ανάγκες των ασθενών με αιματολογικές κακοήθειες.

Ασθενείς που υποφέρουν σήμερα από ασθένειες που έχουν σχέση με το αίμα, έχουν πιθανότητες να θεραπευτούν, αν τους χορηγηθεί παρόμοιος (συμβατός) ιστός από υγιές άτομο. Είναι όμως πολύ δύσκολο να βρεθεί αυτό το άτομο, και εδώ ακριβώς είναι που βοηθά το Ίδρυμα, αφού διατηρεί δείγμα ιστού από χιλιάδες δότες για να γίνει ταύτιση.

Οι περισσότερες χώρες του κόσμου έχουν Τράπεζες φύλαξης του Μυελού των Οστών και συνεργάζονται μεταξύ τους. Δεν είναι σπάνιο για ασθενή από μία χώρα όπως π.χ. την Κύπρο να βρεθεί συμβατός δότης σε μια άλλη μακρινή χώρα όπως την Αμερική. Ο δότης θα μεταφερθεί στη χώρα του ασθενούς όπου θα γίνει εξαγωγή του μυελού και θα δοθεί στον ασθενή. Αυτό προϋποθέτει έξοδα για τα εισιτήρια και τη νοσηλεία του δότη και αν ο ασθενής δεν έχει οικονομική στήριξη από ασφάλεια υγείας, τότε τα έξοδα αναλαμβάνει το Καραϊσκάκειο Ίδρυμα.

Αφορμή για την ίδρυση του Καραϊσκάκειου Ιδρύματος στάθηκε η μάχη που έδωσαν κατά της λευχαιμίας, ο Γιάννης Τριπαίος, η Άννα Γεωργίου από το Λονδίνο και ο πεντάχρονος Ανδρέας Καραϊσκάκης από την Κύπρο, οι οποίοι ύστερα από απεγνωσμένες προσπάθειες για εξεύρεση συμβατού δότη, έχασαν τελικά τη μάχη για τη ζωή. Ονομάστηκε «Καραϊσκάκειο Ίδρυμα» στη μνήμη του Ανδρέα Καραϊσκάκη, αφού μετά το θάνατό του, η οικογένειά του δώρισε στο Υπουργείο Υγείας το ποσό που είχε μαζέψει έπειτα από έρανο για τη μεταμόσχευση μυελού των οστών του παιδιού τους, με την υπόσχεση να δημιουργηθεί στην Κύπρο ένα «Αρχείο Εθελοντών Δοτών Μυελού των Οστών».

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΕΙΟΥ:

- Στήριξη και θεραπεία των ασθενών που πάσχουν από λευχαιμία κι άλλα αιματολογικά νοσήματα.
- Αρχείο Δοτών Μυελού των Οστών. Διαθέτει ένα από τα μεγαλύτερα αρχεία εθελοντών δοτών μυελού των οστών στον κόσμο. Είναι το μεγαλύτερο σε αναλογία πληθυσμού παγκοσμίως, χάρη στον κόσμο της Κύπρου που πρόσφερε απλόχερα τη βοήθειά του όταν κάποιοι συνάνθρωποί μας την χρειάστηκαν.
- Αρχείο Αίματος Ομφάλιου Λώρου. Σε συνεργασία με την Γυναικολογική Εταιρεία Κύπρου, συλλέγονται αφιλοκερδώς ομφαλοπλακουντιακά μοσχεύματα (Ομφάλιος Λώρος είναι ο σύνδεσμος που συνδέει το έμβρυο με τη μητέρα, το τρέφει κατά τη διάρκεια της κύησης και αποκόπτεται μετά τον τοκετό).

ΤΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΕΜΕΙΣ:

Όποιος είναι πρόθυμος να στηρίξει το έργο του Καραϊσκάκειου Ιδρύματος μπορεί ατομικά να προσφέρει εργασία ως εθελοντής – μέλος του ιδρύματος ή να κάνει μια οικονομική εισφορά.

Κυρίως, μπορούμε να συμβάλουμε, χωρίς οποιοδήποτε κόστος, στη διατήρηση και ενίσχυση αυτού του Ιδρύματος και του ιερού έργου που επιτελεί, αν γίνουμε οι ίδιοι δότες Μυελού των Οστών. Αυτή μας η πράξη μπορεί να σώσει τη ζωή κάποιου συνανθρώπου μας, κάποιου αγαπημένου μας προσώπου ή ακόμα και τη δική μας αν χρειαστεί!

ΓΙΝΕ ΚΙ ΕΣΥ ΔΟΤΗΣ ΜΥΕΛΟΥ ΤΩΝ ΟΣΤΩΝ ΓΙΑ ΕΝΑ ΚΟΣΜΟ ΧΩΡΙΣ ΛΕΥΧΑΙΜΙΑ!

Πηγή: <https://karaiskakio.org.cy/>

Ελευθερία Γρηγορίου, Μαρία Ανδρέου, Μιχαήλ Δίγγλης, Β'5

Γενικό Σχέδιο Υγείας (ΓεΣΥ) Με ή χωρίς γιατρούς;

Η καταπολέμηση της αρρώστιας και η προστασία της υγείας ήταν πάντα στο επίκεντρο της ανθρώπινης δραστηριότητας από τα προϊστορικά χρόνια. Από τα μέσα του 20ου αιώνα δημιουργήθηκαν διεθνώς Συστήματα Υγείας, τα οποία διακρίνονται σε τρεις βασικές μορφές συστημάτων υγείας: το κρατικό - δημόσιο, το σύστημα της κοινωνικής ασφάλισης και το ιδιωτικό.

Τα τελευταία χρόνια στις περισσότερες χώρες και ιδιαίτερα στις Ευρωπαϊκές, τα συστήματα υγείας τείνουν προς ενδιάμεσες μορφές συστημάτων μεικτής οργάνωσης. Ο δημόσιος τομέας, είτε ως εθνικό σύστημα είτε ως κοινωνική ασφάλιση συνυπάρχει με τον ιδιωτικό. Χώρες όπου έχει εφαρμοστεί με επιτυχία η σύζευξη των διαφόρων μορφών είναι η Μ. Βρετανία και οι Σκανδιναβικές χώρες.

Ο σχεδιασμός του ΓεΣΥ έγινε με τη βοήθεια ειδικών συμβούλων σε θέματα υγείας στη βάση της φιλοσοφίας, της αρχιτεκτονικής και των θεμελιωδών αρχών που καθορίζονται στο Νόμο του 2001 και ενσωματώνει τις βέλτιστες πρακτικές που εισηγείται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όπως αυτές προκύπτουν από την ανάλυση των συστημάτων υγείας των Χωρών Μελών. Μέσα από το Γενικό Σύστημα Υγείας συντονίζονται όλες οι υπηρεσίες υγείας και φροντίδας με σκοπό την καθολική κάλυψη και ισότιμη μεταχείριση για όλο τον πληθυσμό, ακόμη και για πολίτες που δεν έχουν εισοδήματα (άνεργοι, παιδιά, στρατιώτες). Προσδοκεί στο να παρέχει ολοκληρωμένα πακέτα υπηρεσιών υγείας, υψηλού ποιοτικού επιπέδου με ελεύθερη επιλογή παροχέα (οικογενειακοί γιατροί, νοσηλευτήρια, φαρμακεία, κλινικά εργαστήρια) με βάση τις προτιμήσεις του ασθενή. Τέλος, ευελπιστεί σε μια πιο δίκαιη κατανομή του κόστους υπηρεσιών, αφού οι ιατρικές πράξεις θα κοστολογούνται το ίδιο, τόσο στα ιδιωτικά, όσο και στα δημόσια νοσηλευτήρια.

Επιπλέον, η εφαρμογή του ΓεΣΥ έχει ως σκοπό την εισαγωγή μιας ορθολογικής διαχείρισης τόσο στις νοσοκομειακές μονάδες όσο και στην οργάνωση των υπηρεσιών υγείας γενικότερα. Αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί με δύο βασικούς τρόπους: (α) Με την οργάνωση ενός αποκεντρωμένου συστήματος, όπως για παράδειγμα η εφαρμογή του θεσμού του οικογενειακού γιατρού και των Περιφερειακών Κέντρων Υγείας. Έτσι, θα αποφεύγεται ο συνωπισμός που παρατηρείται στα κεντρικά νοσοκομεία αφού οι ασθενείς πρώτα θα εκπιούνται από τον οικογενειακό ιατρό, ο οποίος θα κρίνει εάν χρειάζεται ή όχι η παραπομπή των ασθενών σε τριτοβάθμιο μεγάλο νοσοκομείο. (β) Με τον εκσυγχρονισμό της διοίκησης των νοσοκομείων και την καθιέρωση του θεσμού των διοικητών - μάνατζερ σε κάθε νοσοκομείο.

Δικαιούχοι του ΓεΣΥ είναι όλοι οι πολίτες που έχουν τη συνήθη διαμονή τους στις ελεγχόμενες από την κυβέρνηση της Δημοκρατίας περιοχές και εμπίπτουν σε μια από τις πιο κάτω κατηγορίες: Κύπριοι πολίτες, Ευρωπαίοι πολίτες ή πολίτες τρίτης χώρας που εργάζονται, ή έχουν αποκτήσει δικαίωμα μόνιμης διαμονής σύμφωνα με τις πρόνοιες της εθνικής νομοθεσίας καθώς επίσης πρόσφυγες και πρόσωπα με καθεστώς συμπληρωματικής προστασίας.

Προβληματισμοί για το ΓεΣΥ...

Ένα οργανωμένο σύστημα υγείας θα πλήξει νοσηρά φαινόμενα που παρατηρούνται σήμερα με την υφιστάμενη κατάσταση, όπως για παράδειγμα τη σπατάλη και τη χαμηλή ποιότητα υπηρεσιών υγείας που παρατηρείται στα δημόσια νοσηλευτήρια λόγω συνωπισμού καθώς και την υπερκοστολόγηση υπηρεσιών και τον μη επαρκή έλεγχο των εισοδημάτων που παρατηρούνται στον ιδιωτικό τομέα. Η πλειονότητα της ιατρικής κοινότητας αντιδρά στον σχεδιασμό του ΓεΣΥ, καθώς και στον τρόπο και κόστος αμοιβής. Αυτό τουλάχιστον φαίνεται από τις ανακοινώσεις του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, των συντεχνιών και των επιστημονικών εταιρειών. Οι οργανώσεις των ιατρών υποστηρίζουν ότι έχουν γίνει κακοί σχεδιασμοί και ότι δεν έχουν ερωτηθεί οι γιατροί για θέματα που τους αφορούν. Οι περισσότεροι γιατροί, και ειδικά οι ιδιώτες διακηρύσσουν ότι δεν θα ενταχθούν στο ΓεΣΥ. Οι παιδίατροι για παράδειγμα κρίνουν ότι το προτεινόμενο σχέδιο δεν παρέχει ποιοτικές υπηρεσίες υγείας για τους ασθενείς και δεν διασφαλίζει ένα περιβάλλον ασφάλειας για τους ίδιους τους γιατρούς.

Οι μέχρι σήμερα εγγραφές γενικών ιατρών στον κατάλογο του ΓεΣΥ είναι ικανοποιητικές, ενώ από την άλλη μεριά δεν είναι ενθαρρυντική η συμμετοχή των παιδίατρων, οι οποίοι στην πλειονότητα τους είναι ιδιώτες. Είναι ευχής έργο να εφαρμοστεί επιτέλους ένα οργανωμένο σύστημα υγείας στην Κύπρο από την στιγμή που σε πολλά κράτη λειτουργεί επιτυχημένα για περισσότερο από μισό αιώνα (Σκανδιναβικές χώρες, Καναδάς, Αυστραλία).

Στα χαρτιά το σχέδιο αυτό φαίνεται να προνοεί για την υγεία των πολιτών, αλλά πώς θα συμβεί αυτό όταν οι περισσότεροι γιατροί δεν θέλουν να συμμετέχουν στο σχέδιο; Οπότε πώς θα είναι ολοκληρωμένο όταν τα κύρια πρόσωπα δεν θα συμπεριληφθούν στην πλήρη ολοκλήρωση παροχής υγείας; Επίσης, αν οι ειδικοί υγείας τελικά δεν δεχτούν το σχέδιο, τότε, αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα την αναστάτωση των ασθενών αφού θα χρειαστεί να επισκέπτονται άλλους γιατρούς απ' αυτούς των προτιμήσεών τους. Παράλληλα, οι γιατροί που δεν θα συμμετέχουν στο ΓεΣΥ θα χάσουν αρκετούς από τους ασθενείς τους. Τέλος, το ΓεΣΥ θα ταλαιπωρήσει αρκετά τους Κύπριους πολίτες αφού, για κάθε τους επίσκεψη σε οποιαδήποτε υπηρεσία υγείας θα πρέπει πρώτα, να τους παραπέμψει ο Προσωπικός Γιατρός. Σίγουρα, στα υπόλοιπα κράτη της Ε.Ε. το ΓεΣΥ έχει ήδη γίνει ρουτίνα στους πολίτες. Αυτή είναι, άλλωστε, και η μεγαλύτερη μας διαφορά: εμείς δεν προσαρμοζόμαστε εύκολα στα νέα μέτρα που μας επιβάλλουν. Άποψή μας είναι πως το ΓεΣΥ, θα είναι μία απόφαση που θα φέρει πολλές αναταραχές από τους δικαιούχους και τους ειδικούς υγείας. Οπότε η «αναβάθμιση της ποιότητας των υπηρεσιών υγείας», δεν θα είναι τόσο αποτελεσματική όσο κάποιοι την φαντάζονται!

Ιωάννης Μπέκος, Δέσποινα Μιχαήλ, Β'4

Ένας παιδοβουλευτής εξομολογείται...

Τα παιδιά έχουν κάποια φυσικά δικαιώματα τα οποία είναι αναφαίρετα και ορίζονται από τις Διεθνείς Συμβάσεις, το Σύνταγμα και τους νόμους. Δυστυχώς όμως στις μέρες μας τα δικαιώματα πολλών παιδιών καταπατούνται, είτε διότι τα παιδιά δεν τα γνωρίζουν είτε επειδή δεν είναι σε θέση να τα διαφυλάξουν. Τον ρόλο αυτό της διαφύλαξης και υπεράσπισης των δικαιωμάτων του παιδιού καλείται να αναλάβει η παιδοβουλή.

Η κυπριακή παιδοβουλή ξεκίνησε τη λειτουργία της το 2001. Οργανώνεται από την Παγκύπρια Συντονιστική Επιτροπή Προστασίας και Ευημερίας του Παιδιού και τελεί υπό την αιγίδα του Προέδρου της Βουλής, ο οποίος και προεδρεύει των εργασιών της. Τα αιτήματα και οι εισηγήσεις των μαθητών – παιδοβουλευτών αναφορικά με τη βελτίωση της εκπαίδευσης, της δικαιοσύνης για τα παιδιά, αλλά και της υγείας και ασφάλειας στα σχολεία λαμβάνονται σοβαρά υπόψη από τους πολιτικούς και γενικότερα την κοινωνία. Εν έτει 2019, η παιδοβουλή πλέον έχει καταστεί ισότιμη με τα υπόλοιπα πολιτικά σώματα. Ενημερωτικό υλικό για τη δράση και το έργο της παιδοβουλής μπορείτε να βρείτε επισκεπτόμενοι την ιστοσελίδα της Βουλής των Αντιπροσώπων στον ιστοχώρο www.parliament.cy

Στην πανηγυρική σύνοδο εργασίας της παγκύπριας ολομέλειας της Κυπριακής παιδοβουλής, την Τετάρτη 14 Νοεμβρίου 2018, συζητήθηκε εκτεταμένα το θέμα: «Τρόποι συνεργασίας παιδοβουλής και Βουλής των Αντιπροσώπων». Ως εκλεγμένα μέλη της παιδοβουλής, είχαμε την ευκαιρία και την εμπειρία να εμπλακούμε στο «πολιτικό γίγνεσθαι» του τόπου μας. Προσπαθήσαμε και πετύχαμε μια πιο ουσιαστική συμμετοχή μας για θέματα που μας αφορούν, ανοίγοντας γέφυρες συνεργασίας με τη Βουλή και την Κυβέρνηση. Μεταξύ άλλων ζητήσαμε να ενημερωνόμαστε άμεσα για όλα τα νομοσχέδια και τις προτάσεις που αφορούν τα παιδιά, και επίσης εισηγηθήκαμε οι συναντήσεις και οι συνεδριάσεις των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών να διεξάγονται μετά το πέρας του σχολικού ωραρίου. Κι αυτό γιατί θέλουμε να μας δίνεται ο λόγος στις συναντήσεις αυτές και να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη οι απόψεις μας, αφού ως νέοι της Κύπρου, οφείλουμε να έχουμε φωνή για όσα αποφασίζονται για εμάς και τις επόμενες γενιές.

Η παιδοβουλή είναι για εμένα προσωπικά μια πολύ ξεχωριστή και μοναδική εμπειρία, έξω από το «σχολικό γίγνεσθαι». Με τη συμμετοχή μου στην παιδοβουλή αισθάνομαι ιδιαίτερα χαρούμενος, αλλά και πιο ευαισθητοποιημένος στα θέματα που μας αφορούν. Είμαι βέβαιος πως μπορώ να βάλω και εγώ το μικρό μου λιθαράκι στην εξέλιξη της κοινωνίας μας και κατ' επέκταση της ζωής μας. Ήθελα πολύ να εκλεγώ σ' αυτή τη θέση, για να υπερασπιστώ τα δικαιώματά μας, να μάθω καλύτερα κι από πρώτο χέρι πώς λειτουργεί το σύστημα και να δώσω τις δικές μου ιδέες, με κύριο σκοπό την ευημερία και την καλλιέργεια της

ιδέας της Δημοκρατίας γενικότερα. Δεν είχα ως προτεραιότητα στη σκέψη μου την αναγνωρισιμότητα που θα είχα ως παιδοβουλευτής εκπροσωπώντας το σχολείο μου, αλλά στόχος μου είναι να πετύχουμε το «ευ ζην» ως σύνολο και ως κοινωνία γενικότερα.

Μέσω του θεσμού της παιδοβουλής, τα παιδιά και οι νέοι της χώρας μας πλέον μπορούν να εισακούονται. Εφόσον έχουμε αυτή την ευκαιρία, οφείλουμε να είμαστε ενεργοί και όχι απαθείς, οφείλουμε να διεκδικούμε τα δικαιώματά μας για να διασφαλίσουμε μια ποιοτική ζωή τόσο για τα παιδιά – εφήβους όσο και μετέπειτα για τους ενήλικες.

Μάνος Χατζηχαράλαμπος,

Χριστίνα Πολυκάρπου, Γ'3

Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, κ. Ειρήνη Λοϊζίδου Νικολαΐδου

κ. Λοϊζίδου, θα θέλαμε να σας ευχαριστήσουμε για την προθυμία σας να μας δεχτείτε στο Γραφείο σας και να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

► **Ποια είναι η προσωπική σας άποψη σχετικά με το διαδίκτυο και τους κινδύνους που το περιτριγυρίζουν;**

Το Γραφείο στην Κύπρο δεν είναι καινούργιο. Υπάρχει από το 2002 με τη νομοθεσία του 2001. Αυτό που έκανε γνωστό το Γραφείο τον τελευταίο καιρό είναι το καινούργιο νομικό πλαίσιο, το Ευρωπαϊκό που έχει φέρει τους οργανισμούς και ιδίως το διαδίκτυο που διαχειρίζεται προσωπικά δεδομένα σε δύσκολη θέση διότι υπάρχει σοβαρό θέμα ποινών και προστίμων. Την πρώτιστη ευθύνη, για τη διαχείριση του διαδικτύου και των λογαριασμών μας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, θα πρέπει να ξέρουμε πως την έχουμε εμείς. Από εκεί αρχίζουν τα προβλήματα, από το τι ανεβάζουμε εμείς. Υπάρχει ένα άρθρο στον ευρωπαϊκό κανονισμό, το άρθρο 8, το οποίο λέει ότι παιδιά κάτω των δεκαέξι ετών, δεν μπορούν να έχουν λογαριασμό σε μέσο κοινωνικής δικτύωσης χωρίς την συγκατάθεση του κηδεμόνα. Η Ε.Ε έχει επιτρέψει στα κράτη μέλη, να θέσουν ως όριο χρήσης του διαδικτύου την ηλικία μεταξύ του 13 και του 16, ανάλογα με τη νομοθεσία της κάθε χώρας. Εμείς ως Κύπρος έχουμε θέσει το 14^ο έτος. Επομένως, στην Κύπρο ανήλικος κάτω των 14 χωρίς τη ρητή συγκατάθεση του κηδεμόνα, δεν μπορεί να έχει λογαριασμό σε μέσο κοινωνικής δικτύωσης. Εάν έχει σε μεγαλύτερη ηλικία πρέπει να διαβάσει τους όρους και τις προϋποθέσεις όταν πρόκειται να κάνει λογαριασμό στο facebook ή στο whats up ή στο viber.

► **Πιστεύετε επομένως ότι το διαδίκτυο αποτελεί έναν ιδιαίτερο κίνδυνο για τα παιδιά σήμερα;**

Το διαδίκτυο είναι εργαλείο, είναι ένα μέσο να επικοινωνούμε και από μας εξαρτάται το πώς θα το διαχειριζόμαστε και πώς όχι. Το διαδίκτυο είναι μια πηγή γνώσης. Με τον ίδιο τρόπο μπορεί να πάθουμε ζημιά μέσω του διαδικτύου, άρα έχει να κάνει με το πώς το χρησιμοποιούμε εμείς. Είναι επικίνδυνο, αν δεν το χρησιμοποιούμε σωστά. Πρέπει να ξέρουμε ακριβώς τι κάνουμε, πότε το κάνουμε και γιατί το κάνουμε.

► **Πιστεύετε πως υπάρχει ευαισθητοποίηση του κοινού για τον ρόλο και τη λειτουργία του Γραφείου;**

Η ευαισθητοποίηση είναι σε πολύ πιο ψηλά επίπεδα από ό,τι ήταν προηγουμένως. Η δουλειά του Γραφείου και ο ρόλος του στο θέμα της ευαισθητοποίησης του πολίτη δεν έχει αρχή και τέλος. Κάνουμε συνεχώς παρουσιάσεις, ομιλίες, βιωματικά εργαστήρια. Με την εφαρμογή του καινούργιου ευρωπαϊκού πλαισίου, στις 25 Μαΐου 2018 έχει αρχίσει αυτή η μεγάλη προσπάθεια να ευαισθητοποιήσουμε το κοινό, γιατί το γραφείο δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι είναι εποπτική αρχή, όχι μόνο για τους ιδιώτες αλλά και για τον δημόσιο τομέα. Επομένως, η προσπάθεια ευαισθητοποίησης δεν θα σταματήσει ποτέ!

► **Ποια θεωρούνται προσωπικά δεδομένα και τι σημαίνει προστασία προσωπικών δεδομένων; Ποια η σημασία της προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των δικαιωμάτων τόσο των ενηλίκων όσο και των παιδιών στην Κύπρο;**

Η σημασία είναι αυτονόητη, αν καταλάβουμε τι σημαίνει

προσωπικά δεδομένα. Τα προσωπικά δεδομένα είναι οποιαδήποτε πληροφορία μας ταυτοποιεί ή μπορεί να μας ταυτοποιήσει, δηλαδή να συνδεθεί η πληροφορία με το άτομο. Άρα, πρωταρχικός μας στόχος είναι να κάνουμε τον κόσμο να αντιληφθεί τι είναι προσωπικά δεδομένα, πότε τα προστατεύουμε και σε ποιο επίπεδο. Να σας θυμίσω ότι υπάρχουν αρχές που χρειάζονται τα προσωπικά δεδομένα όπως η Αστυνομία, το Γραφείο μου, κάποιες υπηρεσίες για να κάνουν μια δουλειά ή για να διερευνήσουν ένα παράπονο. Όταν όμως τα δίνουμε για να αγοράσουμε π.χ. ένα κινητό, εκεί υπάρχει μια συμβατική σχέση. Η παραβίαση είναι όταν αυτή η πληροφορία χρησιμοποιηθεί εις βάρος του ατόμου, και αυτή η πληροφορία μπορεί να είναι το όνομα, το επίθετο, η διεύθυνσή μας, ο αριθμός του δελτίου ταυτότητάς μας, των κοινωνικών μας ασφαλίσεων· αυτά είναι τα απλά δεδομένα. Υπάρχει και μια ειδική κατηγορία δεδομένων όπως είναι τα ιατρικά δεδομένα, η θρησκευτική μας πεποίθηση, το φύλο μας, ο σεξουαλικός μας προσδιορισμός. Αυτά πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί ως προς τα πού τα δίνουμε και ο καθένας πώς τα χρησιμοποιεί.

► **Πώς να είμαστε ενεργοί στα social media προστατεύοντας την ίδια ώρα την προσωπική μας ζωή;**

Οφείλουμε να είμαστε πολύ προσεκτικοί, να προβλέπουμε τις παγίδες και να σκεφτόμαστε τις ενέργειές μας. Για παράδειγμα, όταν ανεβάζουμε μια φωτογραφία στο διαδίκτυο πρέπει να προηγηθούν οι ακόλουθες σκέψεις: Πήραμε τη συγκατάθεση των φίλων μας; Ξέρουμε πού θα καταλήξει αυτή η φωτογραφία; Στις συσκευές μας υπάρχουν ρυθμίσεις όπου μ' αυτές μάζ επιτρέπετε να κλείνουμε τη σύνδεση των επαφών αν δεν την χρειαζόμαστε, ή να είναι εν γνώσει μας ανά πάσα στιγμή ποιος βλέπει τα δεδομένα μας.

► **Ποια η διαδικασία εξέτασης παραπόνων;**

Υπάρχουν έντυπα παραπόνου αναρτημένα στην ιστοσελίδα, τα οποία ο πολίτης μπορεί, αφού τα συμπληρώσει, να τα αποστείλει στο Γραφείο μας. Μπορούν να δοθούν και παράπονα χωρίς τη συμπλήρωση εντύπου, απλά για λόγους απλούστευσης και συντομίας των διαδικασιών είναι αναρτημένο και ηλεκτρονικά το έντυπο. Στη συνέχεια, γίνεται ανάθεση από εμένα σε αρμόδιο λειτουργό για να διερευνηθεί το παράπονο και για να αποφασιστεί (εφόσον εξεταστούν προσεκτικά οι θέσεις και των δύο εμπλεκόμενων πλευρών) κατά πόσον έχει γίνει και στην έκταση που έχει γίνει η παραβίαση προσωπικών δεδομένων.

► **Ποιος μπορεί να υποβάλει παράπονο στο Γραφείο σας;**

Οποιοσδήποτε θεωρεί πως έχουν παραβιαστεί τα προσωπικά του δεδομένα. Οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο θεωρεί ότι έχει πληγεί, είτε από νομικό, είτε από άλλο φυσικό πρόσωπο ή ακόμη από εταιρία, δικαιούται να καταγγείλει το παράπονό του. Οι δύο κατηγορίες που δεν έχουν προσωπικά δεδομένα είναι οι εταιρίες και οι αποβιώσαντες.

► **Ποιο είναι το σοβαρότερο παράπονο που δεχτήκατε μέχρι στιγμής στο Γραφείο σας και ποια θέματα αφορούν τα περισσότερα παράπονα που έχουν υποβληθεί από τους πολίτες;**

Τα πιο σοβαρά παράπονα είναι αυτά που έχουν να κάνουν με μαζικές διαρροές δεδομένων από οργανισμούς και που γι' αυτά έχουν επιβληθεί πολύ υψηλά πρόστιμα. Ο μεγαλύτερος όγκος αφορά σε παράπονα τα γνωστά ως «σαμ», τα ανεπιθύμητα μηνύματα, δηλαδή αυτά που λαμβάνουμε στις συσκευές μας χωρίς να έχουμε δώσει τη συγκατάθεσή μας. Πρέπει να γνωρίζουμε ότι κανένας δεν μπορεί να μας στέλνει μηνύματα διαφημιστικά ή μη ούτε στο κινητό, ούτε στον ηλεκτρονικό μας υπολογιστή χωρίς τη συγκατάθεσή μας. Ακόμα και αν έχουμε δώσει τη συγκατάθεσή μας, πρέπει να έχουμε

ενεργοποιημένο το «stop sms», για να μπορούμε να αποστούμε τη συγκατάθεσή μας αν και όποτε το επιθυμούμε.

Ευχαριστούμε για τον χρόνο σας!

Κυριακή Καϊμη, Β'1, Δημήτρης Παλάτος, Γ'5,

Ραφαήλ Τσεκουράνας, Γ'5

Ευρωεκλογές και αποχή...

Οι Ευρωεκλογές θα διεξαχθούν στην Κύπρο, όπως και σε κάθε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο διάστημα από τις 23 μέχρι τις 26 Μαΐου. Οι πολίτες θα κληθούν να ασκήσουν το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι. Οι Ευρωεκλογές πραγματοποιούνται κάθε πενταετία και οι πολίτες της Ε.Ε. ψηφίζουν εκείνους που θεωρούν άξιους να αντιπροσωπεύσουν καλύτερα τη χώρα τους στο Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο. Η κάθε χώρα έχει συγκεκριμένο αριθμό Ευρωβουλευτών, ανάλογα με το μέγεθος του πληθυσμού της. Η Κύπρος εκπροσωπείται από 6 Ευρωβουλευτές, η Ελλάδα από 21, ενώ η Γερμανία έχει τον μεγαλύτερο αριθμό που ανέρχεται σε 96 Ευρωβουλευτές. Από το 2014 μέχρι σήμερα, το σύνολο των Ευρωβουλευτών στο κοινοβούλιο είναι 751. Τα δεδομένα αυτά θα αλλάξουν, μετά από απόφαση του Ευρωκοινοβουλίου και της αναμενόμενης εξόδου της Βρετανίας από την Ε.Ε., και οι Ευρωβουλευτές από 751 θα γίνουν 705.

Όπως και στα εθνικά κοινοβούλια, έτσι και στην Ευρωβουλή υπάρχουν διάφορες πολιτικές παρατάξεις. Ο ρόλος των Ευρωβουλευτών κάθε χώρας είναι να μεταφέρουν τα αιτήματα των πολιτών της χώρας τους, καθώς στην Ευρωβουλή ψηφίζονται νομοθεσίες που ισχύουν σε όλες τις χώρες της Ε.Ε. Με αυτόν τον τρόπο διασφαλίζεται η λειτουργία της Δημοκρατίας, καθώς οι αποφάσεις παίρνονται, αφού πρώτα ακουστούν οι απόψεις των Ευρωβουλευτών, κατά πλειοψηφία. Οι Κύπριοι Ευρωβουλευτές μεριμνούν για τα συμφέροντα των συμπολιτών τους αφουγκραζόμενοι τις σκέψεις, τις απόψεις και τους προβληματισμούς τους. Πρωτίστως, προσπαθούν να προωθήσουν την ενημέρωση για το πρόβλημα της κατοχής του νησιού μας από τους Τούρκους από το 1974 μέχρι σήμερα και να ανοίξουν οδούς για επίλυσή του.

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται σε κάθε εκλογική διαδικασία – εκλογές προέδρων, πρωθυπουργών, βουλευτών, δημοτικών και κοινοτικών αρχών – αλλά και στις Ευρωεκλογές υψηλή αποχή των ψηφοφόρων σε διάφορες χώρες της Ε.Ε. Αυτό ίσως να οφείλεται, σε μεγάλο βαθμό, στην οικονομική κρίση και στα πολλαπλά φάσματα κοινωνικά προβλήματα και στον τρόπο αντιμετώπισής τους από τους εκάστοτε κυβερνώντες, καθώς επίσης και στη γενικότερη αδιαφορία και αδράνεια των πολιτών. Ο Θουκυδίδης στον Επιτάφιο τόνισε την υποχρεωτική συμμετοχή των πολιτών στα κοινά. «Μόνοι γάρ τον τε μηδέν τωνδε μετέχοντα, ουκ απράγμονα, αλλ' αχρείον νομίζομεν», ώστε κανένας να μη μένει αδιάφορος και αδρανής για τα δημόσια θέματα. Η Δημοκρατία, το ύψιστο αυτό αγαθό που θεμελιώθηκε από τον Κλεισθένη και αναδείχθηκε από τον Περικλή κατά τον χρυσό 5ο π.Χ. αιώνα στην αρχαία Αθήνα, σήμερα φαίνεται να πλήττεται λόγω του ολοένα αυξανόμενου φαινομένου της αποχής. Η αποχή από τις εκλογές επηρεάζει αρνητικά τη λειτουργία της Δημοκρατίας. Αφού απέχουμε από την ψηφοφορία, στην ουσία επιτρέπουμε στους άλλους να λαμβάνουν αποφάσεις για εμάς. Όταν μάλιστα η αποχή είναι μεγάλη, παρατηρείται το εξής φαινόμενο: μία μικρή μειοψηφία να αποφασίζει για τη ζωή όλου του πληθυσμού μιας χώρας. Επομένως, είναι απαραίτητο κατά τις εκλογές να εξασφαλίζεται η μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή των πολιτών. Είναι καιρός ο δημοκρατικός πολίτης να αποκτήσει φωνή και να εισακουστεί!

Χρυσωπή Ευδοκία Γραμμενίδου, Β'6

45 χρόνια μετά... Σκέψεις και προβληματισμοί

Τουρκική κατοχή... Λέξεις ξένες, λέξεις οικείες που σιγματίσαν τον λαό μας κι ακόμα πονάνε! Δεκάδες τραγούδια, ποιήματα και λογοτεχνικά κείμενα έχουν γραφτεί γι' αυτή την τραγική πραγματικότητα της Κύπρου, αλλά κανένα δεν απάντησε στο πιο πικρό ερώτημα: «Γιατί»; Γιατί εκείνη την μοιραία μέρα του 1974, οι σειρήνες του πολέμου να ηχήσουν στο νησί μας; Γιατί η γη των προγόνων μας να πέσει στα χέρια ξένων;

Οι συνέπειες πολλές και καταστροφικές: 142 χιλιάδες πρόσφυγες έχασαν τις περιουσίες τους και διασκορπίστηκαν στο ελεύθερο τμήμα του νησιού μας, 1619 αγνοούμενοι καρτερούν τη δικαίωση, χιλιάδες εγκλωβισμένοι, ορισμένοι εκ των οποίων αρνούνται ακόμη να αφήσουν τις πατρογονικές τους εστίες και ζουν καθημερινά σε καθεστώς τρόμου με μια πατρίδα χωρισμένη στα δυο.

20 Ιουλίου 1974! Αποφράδα μέρα για την ιστορία της μικρής μας Κύπρου. Προηγήθηκε το πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου με την Τουρκία που υποστήριζε πως η επιχείρηση αποτελούσε ειρηνευτική επέμβαση στο νησί. Για ποια ειρήνη μας μιλούν; Το 37% της Κύπρου βρίσκεται μέχρι και σήμερα κατεχόμενο υπό τον τουρκικό στρατό και χιλιάδες έποικοι από την Τουρκία έχουν εγκατασταθεί στις περιουσίες των προγόνων μας που με τόσο κόπο απέκτησαν.

Η Λευκωσία είναι η μόνη πλέον ευρωπαϊκή πρωτεύουσα στον κόσμο που είναι μοιρασμένη και η Κύπρος μία από τις λίγες χώρες του κόσμου της οποίας μέρος της κρατείται παράνομα από τον κατοχικό στρατό. Το γεγονός και μόνο πως για να μας επιτραπεί η είσοδος στο άλλο

μισό της χώρας μας θα πρέπει να επιδείξουμε διαβατήριο, λες και ταξιδεύουμε σε μία ξένη χώρα, θα πρέπει να προβληματίζει όλους μας! Γιατί να μας στερείται το δικαίωμα να έχουμε ειρήνη και ένα κράτος στο οποίο θα μπορούμε να διακινούμαστε ελεύθερα; Γιατί η γενιά του χθες να έχει ζήσει ένα τραγικό παρελθόν έχοντας χάσει την οικογένεια και τις περιουσίες της; Γιατί η γενιά του σήμερα να μην έχει την ευκαιρία να δει τις ομορφιές του τόπου της και γιατί η γενιά του αύριο να ζει σε έναν κόσμο όπου το δίκαιο καταπατείται;

Κι όμως 45 χρόνια μετά κι απαντήσεις δεν έχουν δοθεί από επίσημα χείλη. Θα πρέπει να ανοίξουμε τα μάτια μας και να μιμηθούμε το παράδειγμα των ηρώων της πατρίδας μας που μέσα από τους αγώνες του έθνους μας απέδειξαν πως δεν υπάρχει μεγαλύτερη αρετή από την Ελευθερία! Οφείλουμε εμείς ως νέοι να γίνουμε οι μελλοντικοί εκπρόσωποι της πατρίδας μας που θα ενημερώνουμε κάθε ξένο πολίτη για την κατοχή του νησιού μας και να αφυπνίζουμε συνειδήσεις!

Βασίλης και Πέτρος Γιαννούρας, Β'6

Ατενίζοντας τον Πενταδάκτυλο

Ο Πενταδάκτυλος, το βουνό σύμβολο δυναμισμού και αγωνιστικότητας, στέκει εκεί αγέρωχος, ανδρειωμένος. Αυτή η αλυσίδα βουνοκορφών, ατενίζει προς τα πάνω, υπομονετικά, καρτερικά. Μου προκαλεί δέος και συγκίνηση κάθε φορά που τον αντικρίζω γιατί στέλνει μήνυμα υπερηφάνειας και αγωνιστικότητας.

Θυμάμαι ότι από πολύ μικρή είχα ακούσει εκστασιασμένη τον θρύλο στον οποίο αποδίδεται το σχήμα και το όνομα του Πενταδάκτυλο με τον Διγενή Ακρίτα που καταδίωκε ένα Σαρακνό από τη Μικρά Ασία και έβαλε την παλάμη του πάνω στον Πενταδάκτυλο αφήνοντας για πάντα ανεξίτηλο το σημάδι της. Στις πλαγιές του βρίσκονται τρία κάστρα: του Αγίου Ιλαρίωνα, του Βουφαβέντο και της Καντάρας, μνημεία της φύσης και της ιστορίας της Κύπρου. Τα κάστρα κτισμένα σαν φρούρια ή και παρατηρητήρια διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στην άμυνα του νησιού. Εμένα με εντυπωσιάζει περισσότερο η μεσαιωνική ιστορία της Ρήγαινας που κατοικούσε, σύμφωνα με τον μύθο, στο κάστρο του Βουφαβέντο στο οποίο βρίσκονται κρυμμένοι οι θησαυροί της. Πόσο λυπάμαι που δεν μπορώ να επισκεφτώ αυτά τα κάστρα τα οποία έχουν αφεθεί να παλεύουν με τον χρόνο και τον καιρό...

Πολλές φορές μαζί με τη γιαγιά μου αγναντεύω τον Πενταδάκτυλο. Ακούω τις αφηγήσεις της και καταφέρνω να δω με τη φαντασία μου τι κρύβεται πίσω από το πελώριο βουνό. Ζωντανεύουν μπροστά μου σκηνές του παρελθόντος όπου άλλοτε μικρή τσαλαβουτούσε στα νερά της θάλασσας της Κερύνειας, κοντά στο κατεχόμενο χωριό της ή έτρεχε στις πλαγιές του βουνού. Μου εξηγεί ότι οι παρυφές του βουνού σχεδόν αγγίζουν τη θάλασσα και νομίζεις ότι αν απλώσεις το χέρι σου θα φτάσεις το βουνό! Της λέω ότι θέλω κι εγώ να περπατήσω το βουνό και να ατενίσω τη θάλασσα από το ψηλότερο σημείο του βουνού. Να περάσω στην κατεχόμενη πλευρά, που δεν θα' ναι πια κατεχόμενη και να δω τη βλάστηση, να μυρίσω τα αγριολούλουδα, να θαυμάσω τα κυκλάμινα που μόνο σε φωτογραφίες τα έχω δει. Η γιαγιά μου λέει ότι μια μέρα θα με πάρει, μια μέρα που η Κύπρος θα είναι και πάλι ελεύθερη... κι εγώ περιμένω να έρθει εκείνη η μέρα!

Άνν Ιωαννίδου, Α'2

Το αυξανόμενο μεταναστευτικό πρόβλημα στην Κύπρο του σήμερα

Η μετανάστευση αποτελεί ένα από τα κύρια ζητήματα που έχουν να αντιμετωπίσουν πολλά κράτη. Η Κύπρος, λόγω της θέσης της, δεχόταν πάντοτε μετανάστες, που συνέχιζαν την πορεία τους προς άλλες χώρες. Τα τελευταία όμως χρόνια, ο βαθμός που επηρεάζει το κύμα μετανάστευσης στο νησί μας έχει αυξηθεί κατά πολύ. Η Κύπρος έχει πάψει να αποτελεί σημείο διαμετακόμισης μεταναστών και προσφύγων και έχει καταστεί τελικός προορισμός, σύμφωνα με στοιχεία του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης (Τ.Α.Π.Μ.) και της Υπηρεσίας Ασύλου.

Ραγδαία αύξηση σημείωσαν οι αιτήσεις πολιτικού ασύλου το 2018, κατατάσσοντας τη χώρα μας πρώτη στην Ευρώπη κατ' αναλογία πληθυσμού. Διπλασιάστηκαν σχεδόν οι αιτήσεις που ζήτησαν διεθνή προστασία από την Κύπρο σε σύγκριση με το 2017, με την πλειονότητά τους να είναι Σύριοι υπήκοοι.

Οι αφίξεις προσφύγων μέσω θάλασσας και κατεχομένων έχουν σημειώσει ρεκόρ για τη χρονιά που πέρασε, με τη χώρα μας να δοκιμάζει τα όριά της για τη φιλοξενία των ατόμων που ζητούν διεθνή προστασία. Οικογένειες, ασυνόδευτα παιδιά, άτομα που ξέφυγαν από τον πόλεμο στη Συρία στοιβάζονται σε σαπιοκάραβα πληρώνοντας ακριβά τους διακινητές και φτάνουν στην Κύπρο ψάχνοντας μια δεύτερη ευκαιρία. Το πρόβλημα αυξάνεται λόγω και της στάσης της Τουρκίας, που επιτρέπει τη διέλευση προσφύγων είτε μέσω

κατεχομένων είτε μέσω θαλάσσης, με τις κατοχικές αρχές να μην τους παρεμποδίζουν. Παρόλο που η κατάσταση είναι σήμερα διαχειρίσιμη, οι αρμόδιες Αρχές κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου υποστηρίζοντας πως αν συνεχιστούν οι ροές με τους ίδιους ρυθμούς, δεν θα υπάρχουν χώροι για να στεγαστούν οι πρόσφυγες ούτε και να τύχουν σωστού χειρισμού. Σήμερα, λειτουργούν δύο κέντρα υποδοχής προσφύγων στην Κύπρο. Είναι το Κέντρο Υποδοχής στην Κοφίνου και το Κέντρο Προσωρινής Υποδοχής «Πουρνάρα» στην Κοκκινότριμιθιά.

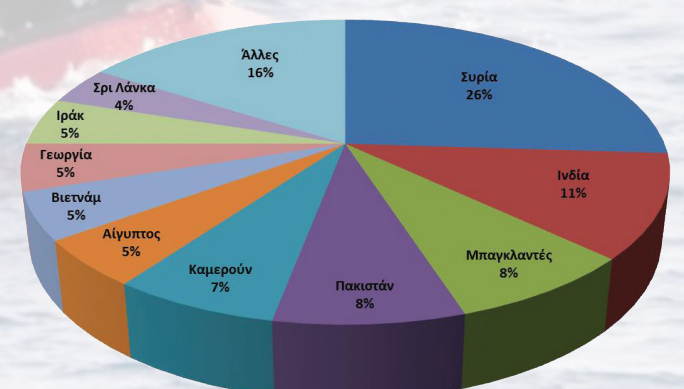
Μάλιστα, ο Πρόεδρος Αναστασιάδης σε άτυπο δείπνο εργασίας των αρχηγών Κρατών και Κυβερνήσεων στο Σάλτσμπουργκ ανέφερε ότι «τα τελευταία δύο χρόνια η Κύπρος αγωνίζεται για να αντιμετωπίσει τις σοβαρές προκλήσεις που παρουσιάζονται από τη μεγάλη αύξηση των αιτήσεων ασύλου και των αφίξεων παράνομων μεταναστών. Στους πρώτους οκτώ μήνες του 2018 υπήρξε αύξηση της τάξης του 55% στις αιτήσεις ασύλου σε σύγκριση με το 2017, ενώ το 2017 σημειώθηκε αύξηση της τάξης του 56% σε σύγκριση με το 2016». Όπως επισήμανε, «η Κύπρος έχει φτάσει στο μέγιστο της δυνατότητάς της να φιλοξενήσει μετανάστες και αιτητές ασύλου».

Το μεταναστευτικό θέμα, παρόλες τις επιπτώσεις που έχει στα κράτη που εμπλέκονται, δεν παύει από το να είναι ένα

ανθρωπιστικό θέμα. Γι' αυτό πρέπει να διασφαλίζεται η αξιοπρεπής διαβίωση των μεταναστών και όλα τα κράτη να αναλάβουν το μερίδιο ευθύνης που τους αναλογεί. Η Κύπρος ζητά από την Ε.Ε. ισότιμη διαχείριση των προσφύγων που προέρχονται κυρίως από τη Συρία, ώστε να δέχεται έναν αριθμό κατ' αναλογία πληθυσμού και όχι η παροχή βοήθειας της Ε.Ε. να εξαντλείται σε μερικά εκατομμύρια ευρώ!

Μαρία Ιεροδιακόπου, Γ'6

Χώρα αιτητών ασύλου στην Κύπρο το 2018

Ο Υπουργός Άμυνας, κ. Σάββας Αγγελίδης εφ' όλης της ύλης

Κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να σας ευχαριστήσω προκαταβολικά για τον χρόνο σας και την προθυμία σας να ανταποκριθείτε στην έρευνά μου. Για εμάς τους νέους είναι πολύ σημαντικό να ενώνουμε το παζλ της ιστορίας μας ώστε να πορευόμαστε με περισσότερο θάρρος και γνώση, αλλά συγχρόνως να αντιμετωπίζουμε με αισιοδοξία το μέλλον του τόπου μας.

► Το Υπουργείο Άμυνας για την ημικατεχόμενη Κύπρο μας είναι ένα από τα πιο σημαντικά υπουργεία. Πώς νιώθετε που το έχετε αναλάβει; Ποιες είναι οι προκλήσεις του και ποια τα καθήκοντά σας;

Το κάθε υπουργείο έχει σημαντικό ρόλο να επιτελέσει για την εύρυθμη λειτουργία της Πολιτείας μας. Δυστυχώς, η Κύπρος μας βρίσκεται εδώ και 45 χρόνια σε καθεστώς ημικατοχής. Αυτό δημιουργεί επιπρόσθετη υποχρέωση και ευθύνη στον Υπουργό Άμυνας να μεριμνά, για να θωρακίζουμε την άμυνά μας. Νιώθω τεράστιο βάρος ευθύνης και ταυτόχρονα υπερφάνεια που υπηρετώ την πατρίδα από αυτή τη θέση. Η άμυνά μας σκοπό έχει να υπερασπιστεί τα κυριαρχικά δικαιώματα της Κυπριακής Δημοκρατίας εξού και πρέπει συνεχώς να ενδυναμώνουμε την αποτρεπτική ισχύ της Ε.Φ. Μέλημά μου είναι να διατηρώ το φρόνημα των στελεχών και οπλιτών της Ε.Φ. σε υψηλό επίπεδο, να διαχειρίζομαι όλα τα θέματα της καθημερινότητας για την ομαλή εκτέλεση της αποστολής τους και να εξασφαλίζω τον προϋπολογισμό που αφορά την ενίσχυση του εξοπλισμού μας.

► Πέραν των καθηκόντων σας ως Υπουργός Άμυνας, λαμβάνετε μέρος και σε κοινωνικές και φιλανθρωπικές εκδηλώσεις. Μπορείτε να μας αναφέρετε κάποιες;

Είναι γεγονός ότι επιπρόσθετα από τα καθήκοντά μου προσπαθώ να βρίσκομαι κοντά στα προβλήματα των συνανθρώπων μας. Η πολιτική μου δίνει αυτή τη δυνατότητα να προσφέρω χωρίς, βέβαια, να διατυμπανίζουμε την κάθε ενέργεια. Είχα την ευκαιρία να συμμετέχω σε εκδήλωση για να ευαισθητοποιήσουμε την κοινωνία μας να προσφέρει στήριξη στα παιδιά με καρκίνο. Μια εκδήλωση με πρωτοβουλία του Λουκά Φουρλά και με το μήνυμα ότι κανένα παιδί δεν πρέπει να πολεμάει τον καρκίνο μόνο του. Επίσης έλαβα μέρος σε πορείες και αγώνες δρόμου αποστάσεων με θέμα τον καρκίνο και άλλες παθήσεις.

► Οι πολλές ώρες ενασχόλησής σας με τα θέματα του Υπουργείου Άμυνας, πώς άλλαξαν την προσωπική σας ζωή, μιας και γνωρίζουμε ότι έχετε οικογένεια με δύο μικρά παιδιά;

Οι απανωτές υποχρεώσεις δυστυχώς επιβάλλουν να απουσιάζω από το σπίτι αρκετές ώρες ακόμα και μέρες. Υπάρχει κατανόηση από τα παιδάκια μου και εγώ προσπαθώ να τους το ανταποδώσω με ποιοτικό χρόνο, όταν έχω κάποιο κενό στο πρόγραμμά μου. Το βάρος έπεσε στη γυναίκα μου, η οποία ανταποκρίνεται στο έπακρο και την ευχαριστώ. Γνωρίζετε εσείς οι νεαροί πόσο απαιτητικοί είσαστε... χαριτολογώντας θα έλεγα ότι τα παιδάκια μου είναι μικρά στρατιωτάκια!!!

► Η στρατιωτική θητεία έχει μειωθεί και οι συνθήκες διαβίωσης των στρατιωτών έχουν βελτιωθεί σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Μπορώ να έχω τα δικά σας σχόλια και τη δική σας άποψη;

Η μείωση της θητείας έχει πολλά κοινωνικά οφέλη και δίδει την ευκαιρία σε ένα νέο να καταταγεί, να εκπαιδευθεί, να λάβει όλα τα αναγκαία εφόδια για προάσπιση της Δημοκρατίας μας και να ενταχθεί στην κοινωνία ολοκληρωμένος και πιο ώριμος. Η διαπίστωσή μου είναι ότι ο στρατός δίδει εφόδια για τη συνέχεια και είναι ιδανική ευκαιρία για τους νέους μας να ζήσουν αυτή την εμπειρία.

► Πώς βλέπετε το ενδεχόμενο να επιτρέπονται ή και να επιβάλλονται οι επισκέψεις των μαθητών άνω των 14 χρονών στα στρατόπεδα, με σκοπό την εμπέδωση της φιλοπατρίας, όπου μαζί με τη μείωση της στρατιωτικής θητείας, σίγουρα θα οδηγήσουν σε ελάττωση της φυγοστρατίας;

Η επαφή με τον στρατό και τα ιδεώδη είναι ένας από τους στόχους μου εξού και ήρθα σε επαφή με το Υπουργείο Παιδείας γι' αυτό τον σκοπό. Το θεωρώ απόλυτα αναγκαίο να υπάρχει ελεγχόμενη επαφή με το στράτευμα είτε με επισκέψεις, είτε με κοινές εκδηλώσεις είτε με επισκέψεις αξιωματικών μας στα σχολεία. Η ορθή, αντικειμενική και εμπειριστατωμένη ενημέρωση θα βοηθήσει πολύ στην ομαλή ένταξη των νέων μας στον στρατό και θα μειωθεί η φυγοστρατία.

► Κύριε Υπουργέ, πιστεύετε ότι η ακραία και η ακαλίνωτη φιλοπατρία μπορεί να οδηγήσει σε εθνικισμό που είναι σίγουρα επιζήμιος για τον τόπο μας;

Ως κανόνα ζωής πρέπει να έχουμε το «παν μέτρον άριστον». Τα ακραία φαινόμενα σίγουρα κάνουν ζημιά και θα πρέπει να είμαστε προσεκτικοί σε αυτές τις καταστάσεις. Αρκετές φορές η απογοήτευση και ο αυθορμητισμός οδηγούν σε ανεπιθύμητες καταστάσεις.

► Ποιες συμβουλές θα δίνετε στα νέα παιδιά της Κύπρου που είναι στρατιώτες;

Να νιώθουν περήφανοι που υπηρετούν την πατρίδα. Το πέρασμα από τον στρατό να μην το

θεωρούν αγγαρεία και χάσιμο χρόνου. Η εκπαίδευση και οι εμπειρίες που αποκτούν, τους θωρακίζουν για τον μεγάλο και πολλές φορές άδικο και άνισο αγώνα στη μετέπειτα ζωή τους. Επίσης, να έχουν πάντοτε υπόψη ότι κάποιος τους περιμένει σπίτι και να προσέχουν στον δρόμο δείχνοντας υπευθυνότητα στη διασκέδαση.

► Ένα άλλο θέμα που μας απασχολεί είναι οι τουρκικές προκλήσεις γύρω από την εκμετάλλευση του φυσικού μας πλούτου στη θάλασσα. Ποιες είναι οι δυνατότητες της Εθνικής Φρουράς σε περίπτωση πραγματοποίησης αυτών των απειλών;

Το μήνυμα που θέλω να μεταδώσω είναι ότι σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να στρατικοποιήσουμε τον ενεργειακό μας προγραμματισμό. Η πολιτική μας για διεύρυνση στρατηγικών συμμαχιών με γειτονικές χώρες ενισχύει τον ρόλο μας στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου. Η Κύπρος με αυτή την πολιτική πέτυχε να καταστεί πυλώνας σταθερότητας στην περιοχή και να διασφαλίσει μαζί με άλλα κράτη που διατηρούν συμφέροντα, τη σταθερότητα, ανάπτυξη, ειρήνη και ευημερία στην περιοχή μας. Στις προκλητικές δηλώσεις και ενέργειες, η απάντησή μας είναι ότι εξασκούμε τα κυριαρχικά μας δικαιώματα με βάση το διεθνές δίκαιο και καλούμε την Τουρκία σε έναν υγιή διάλογο για εξεύρεση μιας λύσης προς όφελος όλων των νόμιμων κατοίκων του νησιού μας.

► Η υπόθεση Νοράτλας συζητήθηκε εκτεταμένα. Από κάποιους χαρακτηρίστηκε ως μια ιστορία ηρωισμού, ενώ από άλλους ως μια ιστορία ντροπής και αναλγησίας. Θα ήθελα το δικό σας σχόλιο.

Θα πρέπει να αποφύγουμε την κριτική εκ του ασφαλούς μετά την πάροδο τόσης μακράς περιόδου. Το γεγονός και μόνο ότι μέχρι σήμερα σε στρατιωτικές ακαδημίες στο εξωτερικό διδάσκεται στους φοιτητές η επιχείρηση «ΝΙΚΗ» λέει πολλά για τον ηρωισμό και τη λεβεντιά των πληρωμάτων και καταδρομέων που βρίσκονταν στα Νοράτλας. Η επιχείρηση εκτελέστηκε κατά τη διάρκεια της νύκτας, σε απόλυτη σιγή ασυρμάτου, πτήση σε χαμηλό ύψος, χωρίς συνοδεία μαχητικών. Σίγουρα θα πρέπει να παίρνουμε διδάγματα από το παρελθόν για αποφυγή λαθών αλλά και να αντλούμε καθοδήγηση για τις μετέπειτα ενέργειες

μας. Η τοποθέτηση ενός αεροσκάφους Νοράτλας στον Τύμβο, μόλις πρόσφατα αποφασίστηκε, αποκλειστικά για να φέρει στη μνήμη μας τους ήρωες και να συνεχίσει η ιστορία στις νέες γενιές.

► Έχω ακούσει ότι υπάρχουν επιζώντες. Έχουν τιμηθεί με κάποιο τρόπο;

Είχα την ευκαιρία να συναντηθώ με κάποια από τα πληρώματα των αεροσκαφών και τους ανέφερα την πρόθεσή μου να συγκεντρώσουμε όλους τους επιζώντες στην Ελλάδα, για να μας διδάξουν την ιστορία και να έχουμε την τιμή να τους ευχαριστήσουμε τιμώντας τους για τον ηρωισμό και πατριωτισμό τους. Η διαχρονική αναγνώριση για το έργο και τις ενέργειες τους, το ευχαριστώ από την Πολιτεία και η ανάδειξη της ιστορίας τους είναι το ελάχιστο που μπορούμε να τους προσφέρουμε.

► Ποιο μήνυμα θα στέλνατε στον λαό της Κύπρου μας το 2019;

Εύχομαι το 2019 να είναι η χρονιά που θα φέρουν καρπούς οι άοκνες προσπάθειες του Προέδρου μας. Πρέπει όλοι ενωμένοι, μακριά από πολιτικές/κομματικές σκοπιμότητες, να συμβάλουμε για να πετύχουμε το επιθυμητό αποτέλεσμα και να τερματιστεί η αδικία που για χρόνια τώρα υφίσταται η πατρίδα μας, έτσι ώστε οι νέοι μας, εσείς τα παιδιά μας να ζήσετε σε έναν καλύτερο κόσμο, ξένο από αντιπαραθέσεις και κατοχή.

► Σας ευχαριστώ και πάλι για τον χρόνο σας και εύχομαι ολόψυχα καλή συνέχεια στο πολύπλευρο και δύσκολό σας έργο.

Να σε συγχαρώ για την εξαιρετική προσπάθειά σου και την επαγγελματική και στοχευμένη υποβολή ερωτήσεων. Το περιεχόμενο τους δεικνύει το ενδιαφέρον που έχεις για την Κύπρο μας. Αυτό με συγκίνησε πολύ και μου δίνει δύναμη να εργαστώ ακόμη περισσότερο για την ευημερία και ασφάλεια των νέων μας, των παιδιών μας.

Αναστάσιος Πολυκάρπου, Γ'3

Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας

Ο χώρος του μουσείου αποτελεί πάντοτε ένα περιβάλλον γεμάτο γνώση και μάθηση που ωθεί τους επισκέπτες να έρθουν σε επαφή με τον κόσμο του παρελθόντος και να γνωρίσουν ήθη, έθιμα, τον πολιτισμό και την ιστορία του κάθε τόπου που εκπροσωπούν. Ένας τέτοιος χώρος είναι και το Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας, το οποίο στεγάζεται σε δύο αρχοντικά του 19ου αιώνα στην παλιά Λευκωσία. Ιδρύθηκε το 1984 από τον Δήμο Λευκωσίας και το ίδρυμα Αναστάσιος Γ. Λεβέντης. Μια επίσκεψη στο Μουσείο μάς ταξιδεύει στην ιστορία της πόλης μας ενάμιση εκατομμύρια χρόνια πριν μέχρι και σήμερα, μια ιστορία που παρουσιάζεται μέσω ενδιαφερόντων και αξιόλογων εκθεμάτων.

Με τη βοήθεια των τάμπλετ, ψηφιακών εφαρμογών, ηλεκτρονικών παιχνιδιών και εποπτικού υλικού, το μουσείο εμπλουτίζει τη γενική περιήγηση και ζωντανεύει την ιστορία μπροστά στα μάτια των μικρών και των μεγάλων. Η μόνιμη έκθεση του Μουσείου καταγράφει την ιστορία της Λευκωσίας, αλλά και γενικότερα της Κύπρου μέσα από τα αντικείμενα της καθημερινής ζωής και διαρθρώνεται ως ακολούθως: αίθουσα για τον γεωλογικό σχηματισμό της περιοχής και την αρχαία Λευκωσία, αίθουσες της Βυζαντινής και Μεσαιωνικής περιόδου, αίθουσες Ενετικής περιόδου και τέλος αίθουσα της Αγγλικής διακυβέρνησης (1878 - 1960). Επιπρόσθετα φιλοξενούνται δύο αξιόλογες αρχαιολογικές συλλογές των Σεβέρη και Φυλακτού, μέσα από τις οποίες προβάλλεται η τέχνη της αρχαίας κυπριακής κεραμικής.

Έτσι κι εγώ, με την περιήγησή μου στο μουσείο, ένιωσα πως με μια χρονομηχανή ταξίδεψα στα παλιά χρόνια. Μπαίνο-

ντας στην είσοδο με εντυπωσίασε η μεγάλη οθόνη αφής με την τοπογραφία της Λευκωσίας σε τρισδιάστατη μορφή, με τη χρήση της οποίας περιεργάστηκα τα μνημεία και τα τείχη της πόλης μαθαίνοντας ταυτόχρονα σημαντικά ιστορικά στοιχεία. Προχωρώντας στο χώρο συνάντησα πολλά απολιθώματα κοχυλιών (όστρακα) και πληροφορήθηκα πως η περιοχή αρχικά ήταν βυθισμένη στη θάλασσα και αναδύθηκε πριν 1,5 εκατομμύρια χρόνια όπως και η θεά της ομορφιάς, η Αφροδίτη.

Ωστόσο, η αίθουσα που με μάγεψε περισσότερο ήταν αυτή που ήταν αφιερωμένη στην Αικατερίνη Κορνάρο, την τελευταία βασίλισσα της Κύπρου του 15ου αιώνα. Οι πίνακες που κοσμούν τους τοίχους του Μουσείου μου διηγήθηκαν την τραγική της ιστορία, την όπερα που έχει γραφτεί αναφερόμενη στη ζωή της νεαρής βασίλισσας και τα μυστικά που κρύβει ένα εξαιρετο πορτραίτο της. Η αίθουσα αυτή ήταν πολύ εντυπωσιακή και θα μου μείνει αξέχαστη! Μετά το τα-

ξίδι μου στον Μεσαίωνα πέρασα στην αίθουσα με θέμα «Τα τείχη της Λευκωσίας». Μέσω μιας διαδραστικής ψηφιακής εφαρμογής σε οθόνη αφής, έμαθα για την εξέλιξη της περιοχής από τα αρχαία χρόνια μέχρι και το κτίσιμο των ενετικών τειχών της πόλης. Εκεί, γνώρισα τις τρεις πύλες των τειχών: την πύλη Αμμοχώστου, Πάφου και Κερύνειας. Ακόμη έμαθα για τα μεσαιωνικά κάστρα της πόλης και περιερ-

γάστηκα τον μεγάλο καθεδρικό ναό της Αγίας Σοφίας όπως ήταν στην αρχική του μορφή. Στην Οθωμανική περίοδο, μου έκανε εντύπωση η αναπαράσταση του «Οντά» με κούκλες ντυμένες με τις πλούσιες ενδυμασίες της εποχής, όπως του Δραγομάνου και της κυράς του. Μου κίνησαν ακόμη το ενδιαφέρον τα περίτεχνα κοσμήματα φτιαγμένα από ασήμι, χρυσό και άλλους ημιπολύτιμους λίθους. Το ταξίδι στον χρόνο τέλειωσε με την επίσκεψή μου στην περίοδο της Αγγλοκρατίας. Με θάμπωσαν τα εκθέματα της κοινωνικής ζωής όπως για παράδειγμα τα πανέμορφα μεταξωτά φορεμάτα των κυριών της Λευκωσίας που είμαι βέβαιη πως μ' αυτά θα αισθάνονταν Ευρωπαίες.

Στο Λεβέντειο Μουσείο ταξίδεψα ευχάριστα στον χρόνο, εμπλουτίζοντας τις γνώσεις μου για την ιστορία του τόπου μας όσο και για την μετέπειτα εξέλιξη της σε πρωτεύουσα. Γνώρισα τους βασιλιάδες αλλά και τους εκάστοτε κατακτητές, έμαθα για την καθημερινή ζωή και τις ασχολίες των κατοίκων και άλλα πολλά. Τέλος, θα πρότεινα και θα παρότρυνα όλους σας να το επισκεφτείτε, και είμαι βέβαιη πως η εμπειρία που θα βιώσετε κατά την επίσκεψή σας και οι γνώσεις που θα αποκομίσετε θα μείνουν ανεξίτηλες στη μνήμη σας!

Νεφέλη Ρίχτερ, Β'3

Κυπριακό Μουσείο ... ένας ανεκτίμητος θησαυρός!

Πριν από μερικούς μήνες, με ευκαιρία τη Μέρα Μουσείου, επισκέφθηκα το Κυπριακό Μουσείο με την οικογένειά μου. Το Κυπριακό Μουσείο (γνωστό και ως Αρχαιολογικό Μουσείο) είναι το εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο της Κύπρου όπου φιλοξενούνται οι αρχαιολογικοί θησαυροί της χώρας μας. Είναι το παλαιότερο και μεγαλύτερο μουσείο αρχαιολογίας στην Κύπρο. Βρίσκεται λίγο έξω από τα Βενετσιάνικα τείχη και σκιαγραφεί τη μακρά ιστορία του πολιτισμού του νησιού από τους Προϊστορικούς χρόνους έως την πρώιμη Χριστιανική περίοδο. Εδώ, η πολιτιστική κληρονομιά της Κύπρου από τη Νεολιθική περίοδο έως την εποχή του Χαλκού, την εποχή του Σιδήρου και την Ελληνορωμαϊκή περίοδο προστατεύεται

και εκτίθεται για να μπορούν να την απολαμβάνουν όλοι, μικροί και μεγάλοι.

Το Κυπριακό Μουσείο ιδρύθηκε το 1882 κατά τη διάρκεια της Βρετανικής κατοχής του νησιού. Η δημιουργία του Μουσείου ήταν μια ανάγκη για διασφάλιση του αρχαιολογικού πλούτου του νησιού. Οι συχνές παράνομες ανασκαφές και εξαγωγές αρχαιοτήτων από το νησί αποτέλεσαν τις μεγαλύτερες απειλές ώστε να χαθεί ο πλούτος αυτός. Οι πιο εκτεταμένες από αυτές είχαν πραγματοποιηθεί λίγα χρόνια νωρίτερα από τον Αμερικανό πρέσβη, Luigi Palma di Cesnola, ο οποίος είχε εξαγάγει πάνω από 35,000 αντικείμενα από το νησί, τα περισσότερα από τα οποία καταστράφηκαν κατά τη μεταφορά. Πολλά από τα

σωζόμενα στοιχεία καταλήξαν στη συλλογή του νεοουσταθέντος Μητροπολιτικού Μουσείου Τέχνης της Νέας Υόρκης και ευρίσκονται έως σήμερα στις αίθουσες Ελληνικής και Ρωμαϊκής τέχνης.

Μπαίνοντας στο εσωτερικό του μουσείου, περάσαμε από 14 αίθουσες που περιβάλλουν σε σχήμα τετραγώνου έναν εσωτερικό κεντρικό χώρο, ο οποίος περιλαμβάνει αποθήκες και χώρους συντήρησης ευρημάτων. Τα εκθέματα του Μουσείου ακολουθούν χρονολογική και θεματολογική κατάταξη. Εκτίθενται ευρήματα από τις πρώιμότερες περιόδους της ανθρώπινης παρουσίας στο νησί από τη 10η χιλιετία π.Χ., μέχρι και τη ρωμαϊκή περίοδο. Η βυζαντινή περίοδος εκπροσωπείται από πολύ λίγα ευρήματα, μιας και το Κυπριακό Μουσείο είναι κατεξοχήν αρχαιολογικό. Στις πρώτες αίθουσες παρουσιάζονται η Νεολιθική, η Χαλκολιθική περίοδος και δείγματα από την πλούσια συλλογή κεραμικής. Σε άλλες αίθουσες παρουσιάζονται ειδώλια, η τέχνη της γλυπτικής, νομίσματα, ψηφιδωτά, κοσμήματα, αγάλματα, δείγματα μεταλλουργίας, υαλουργίας και η ιστορία της γραφής. Λαμπρά εκθέματα περιλαμβάνουν το άγαλμα της Αφροδίτης των Σόλων, μια συλλογή χρυσών κοσμημάτων και κατάλοιπα από τους βασιλικούς τάφους της Σαλαμίνας. Μεγάλη εντύπωση μου έκαναν επίσης τα εκατοντάδες πήλινα ειδώλια και αγάλματα που εκτίθενται στην αίθουσα IV και είχαν βρεθεί γύρω από έναν κυκλικό βωμό στο ιερό της Αγίας Ειρήνης.

Μια επίσκεψή σας στους χώρους του Μουσείου θα σας αφήσει σίγουρα ικανοποιημένους. Υπάρχουν μάλιστα ιδέες για τη δημιουργία ενός νέου μουσείου, ως μέρος ενός νέου μεγαλύτερου πολιτιστικού κέντρου. Εύχομαι το νέο μουσείο να είναι ευρύχωρο και αντάξιο της ιστορίας που εκπροσωπεί, έτσι που να αναδεικνύεται η ομορφιά και η πλούσια πολιτιστική κληρονομιά του νησιού!

Σεμέλη Εργατούδη, Γ'7

30

χρόνια

Γυμνάσιο Μακεδονίτισσας

Το Γυμνάσιο Μακεδονίτισσας λειτούργησε για πρώτη φορά τη σχολική χρονιά 1988 – 1989. Κτίστηκε στο χώρο που δώρισε η Ιερά Μονή Κύκκου. Μικρό μέρος του χώρου παραχώρησε ο Δήμος Έγκωμης. Τα σχέδια εκπονήθηκαν από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Ο χώρος για την ανέγερση του Σχολείου, συνολικής έκτασης 1 εκταρίου, 7 δεκαρίων και 830 τ.μ., αποκτήθηκε με υπουργική απόφαση, σε δύο στάδια, με ανταλλαγή κρατικής γης σε άλλη περιοχή. Η μελέτη, ο έλεγχος και η επιθεώρηση του έργου έγιναν από το Τμήμα Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας.

Οι εργασίες ανέγερσης άρχισαν στις 28 Δεκεμβρίου 1987 και σε διάστημα οκτώ μηνών συμπληρώθηκε η Α΄ φάση του Σχολείου. Η Β΄ φάση, που περιλαμβάνει την Αίθουσα Πολλαπλής Χρήσεως και τα γήπεδα καλαθόσφαιρας και πετόσφαιρας, συμπληρώθηκε το καλοκαίρι του 1989. Τέλος, η Γ΄ φάση, που περιλαμβάνει τρία εργαστήρια Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, ένα εργαστήριο Φυσικής, ένα εργαστήριο Οικιακής Οικονομίας, δύο αίθουσες διδασκαλίας, το γραφείο της Συμβουλευτικής Αγωγής, το ιατρείο, δύο γραφεία Βοηθών Διευθυντών συμπληρώθηκε το καλοκαίρι του 2005.

Διετέλεσαν Διευθυντές/τριες οι πιο κάτω: Γεώργιος Σέπος 1988 – 1989, Μενέλαος Χαλαλάμπους 1989 – 1990, Ανδρέας Παναγής 1990 – 1991, Ρένος Δημοσθένους 1991 – 1998, Αγγελική Παντελίδου 1998 – 2000, Ανδρέας Φαλάς 2000 – 2002, Λεόντιος Κακογιάννης 2002 – 2004, Σάββας Αντωνίου 2004 – 2006, Ζήνων Χριστοδούλου 2006 – 2008, Σάββας Γιαλλουρίδης 2008 – 2009, Ζωή Μαυρογένους 2009 – 2013, Ελένη Χριστοφίδου 2013 – 2015, Χρίστος Ζαντήρας 2015 – σήμερα.

ΑΙΕΝ ΑΡΙΣΤΕΥΕΙΝ

Φιλολογικά:

1ο Παγκύπριο Βραβείο στον Διαγωνισμό «Τερψίμεθα Μύθοις» με θέμα «Η διαχρονικότητα των μηνυμάτων των Αισώπειων μύθων», Καίμη Κυριακή, Β΄1

1ο Παγκύπριο Βραβείο στον Διαγωνισμό Δημιουργικής Γραφής στη Μνήμη Μίμη Σουλιώτη «Παρωδίες ποιητικών και πεζών κειμένων» με τίτλο «Παιδικό έρωτες», Αντωνίου Χριστίνα Αναστασία, Β΄4

2ο Πανελλήνιο Βραβείο στον Διαγωνισμό Ελλάδα – Κύπρος Ομογένεια στην Κατηγορία «Εφημερίδα»: Κυριάκου Αλκιβιάδης, Δουλγερίδη Παρασκευή, Α΄5, Αγαπίου Ευδοκία, Γεωργίου Μαρία, Γρηγορίου Παντελής, Κυριάκου Κωνσταντίνος, Νικολάου Αντρέας, Πανή Αντρεάνα, Παπαγεωργίου Δέσποινα, Παύλου Ελένη, Σταυρινού Δέσποινα, Χριστοφόρου Ευδοκία, Α΄6, Καίμη Κυριακή, Παπαστεριανού Κλεονίκη, Β΄1

2ο Παγκύπριο Βραβείο στον Διαγωνισμό του Παγκύπριου Συμβουλίου Εθελοντισμού με θέμα: «Οι εθελοντές στηρίζουν τις κοινότητες και την κοινωνία», Καίμη Κυριακή, Β΄1

3ο Βραβείο στον Διαγωνισμό Ζωγραφικής με θέμα τη Διαφθορά της εταιρείας Cyprus Integrity Forum, Κωνσταντίνου Ηρακλή, Α΄5

4ο Παγκύπριο Βραβείο «Στρατηγικής και Καινοτομίας» στον Παγκύπριο Διαγωνισμό Εκπαιδευτικής Έρευνας και Καινοτομίας FLL Cyprus, Πιτσιλλής Ανδρέας, Α΄4

ΙΒ΄ Παγκύπριος Διαγωνισμός Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κύπρου, Κατηγορία «Εκθεση Ιδεών», Σάββα Σοφοκλής, Β΄1, Τιμητική Διάκριση, Κατηγορία «Δημιουργία Ενημερωτικών Μέσων», Ονουφρίου Στέφανος, Α΄7, Αργυρού Αχιλλέας, Α΄6 Τιμητική Διάκριση.

Μαθηματικά:

1. Παγκύπριος Διαγωνισμός Μαθηματικών: Τάξη Γ΄: Μοτίτης Φώτης, Γ΄5, Έπαινος, Εργατούδη Σεμέλη, Γ΄7, Έπαινος

2. Βραβείο και δικαίωμα συμμετοχής στην ευρωπαϊκή φάση του διαγωνισμού:

Μαθητές/τριες: Λοιζίδης Λεωνίδας, Γ΄1, Μοτίτης Φώτης, Γ΄5, Εργατούδη Σεμέλη, Γ΄7

3. Τιμητική Διάκριση και δικαίωμα συμμετοχής στην ευρωπαϊκή φάση του διαγωνισμού:

Μαθήτριες: Σιαμπή Χάρης, Γ΄7, Ιεροδιακόνου Μαρία, Γ΄6, Φοινιώτου Μαρία, Γ΄1

Βιολογία:

Ολυμπιάδα Α΄ Γυμνασίου «Θεόφραστος» 2018: 3η Θέση Παγκύπρια

Ολυμπιάδα Β΄ Γυμνασίου «Αριστοτέλης» 2018: 1η Θέση Παγκύπρια

Ολυμπιάδα Επιστήμης Νέων (IJSO) 2018: 2η Θέση Παγκύπρια

Γενική Κατάταξη Γυμνασίων: 1η Θέση Παγκύπρια στο Γυμνάσιο Μακεδονίτισσας σε όλες τις Παγκύπριες Ολυμπιάδες Βιολογίας

Αθλητισμός:

Παγκύπριοι Αγώνες Κολύμβησης: Βάσιλα Μαρία, Γ΄4, 3η Θέση 200μ. Μικτή, Κυριάκου

Στέφανος, Γ΄5, 2η Θέση 400μ. Μικτή

Παγκύπριοι Αγώνες Αντιπέρσισης: Μεστάνας Αντρέας, Γ΄7, 2η Θέση Παγκύπριο Πρωτάθλημα

Junior NBA: Ομάδα κατέκτησε την 5η Θέση

Χαιρετισμός του Διευθυντή μας, κ. Χρίστου Ζαντήρα

Με την ευκαιρία των 30χρονων γενεθλίων του Γυμνασίου Μακεδονίτισσας, θα ήθελα να αφιερώσω τον χαιρετισμό μου στον σημαντικό ρόλο που έχει να διαδραματίσει σήμερα ένα σχολικό ίδρυμα.

Αποκλειστικός σκοπός της εκπαίδευσης δεν πρέπει να είναι η προετοιμασία του νέου ανθρώπου για την αγορά εργασίας στην «κούρσα» του ξέφρενου οικονομικού και τεχνολογικού ανταγωνισμού ανάμεσα στα κράτη όλου του κόσμου, αλλά βασικός σκοπός της εκπαίδευσης θα έπρεπε να είναι η προσφορά ουσιαστικής παιδείας. Και η παιδεία είναι αυτή που συνεργεί, ώστε να διαλύονται οι όποιες διαφορές ανάμεσα στους ανθρώπους και να αναδεικνύεται ως ύψιστο αγαθό ο αλληλοσεβασμός και αλληλοκατανόηση προς την ετερότητα.

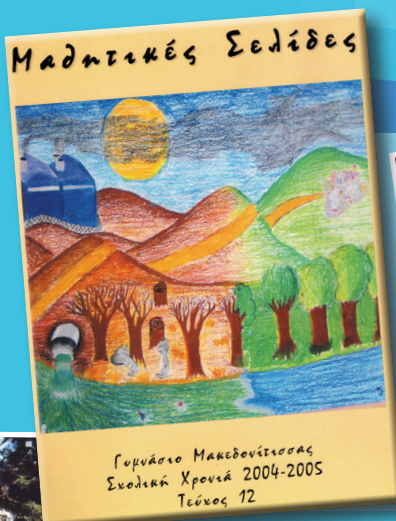
Για την επίτευξη της ενδυνάμωσης της ανθρωπιστικής παιδείας και των αρχαίων ελληνικών γραμμάτων είναι αδήριτη η ανάγκη να εκπονούνται δημιουργικές και πρωτότυπες εργασίες εκ μέρους των μαθητών και σε συνεργασία, φυσικά, με τους καθηγητές τους, οι οποίες θα τους οδηγούν, μέσα από την αυτενέργεια και την ατομική πρωτοβουλία και συνεργασία, στη συνειδητοποίηση των ανθρωπιστικών αξιών. Στις αξίες του δικαίου, του νόμου, της ισονομίας, της ισοπολιτείας, της ισοκρατίας, της ισηγορίας, της παρρησίας, της αμεσότητας, της ευθύτητας, της ελευθερίας, του μέτρου, της ανάπτυξης κριτικής και διαλεκτικής σκέψης, της αποδοχής της ατομικότητας και της

διαφορετικότητας, της συλλογικότητας, του παραμερισμού προκαταλήψεων, της αλληλεγγύης, του διαπολιτισμικού σεβασμού, της μοναδικότητας των διαφόρων πολιτισμών, της καταπολέμησης στερεοτύπων.

Οι εφημερίδες λοιπόν, τα περιοδικά, τα ποικίλα εκπαιδευτικά προγράμματα κ.τ.λ., στοιχεία της ζωής σε μια σύγχρονη κοινωνία, πρέπει να χρησιμοποιούνται από το σχολείο στο πλαίσιο της εργασίας που αποσκοπεί στη μορφοποίηση του χαρακτήρα του μαθητή. Εκείνο που προέχει είναι η αυτενεργός εξέλιξη του μαθητή και η ενεργός συμμετοχή του στη ζωή της κοινωνίας της οποίας αποτελεί μέλος. Είμαι βέβαιος ότι οι μαθητές μας εργάστηκαν και εφέτος άοκνα και με ζήλο, για να μας παρουσιάσουν την ύλη της μαθητικής μας εφημερίδας, με την καθοδήγηση και φροντίδα των καθηγητριών τους, για να επιτύχουν το καλύτερο.

Θερμές ευχαριστίες και στον Σύνδεσμο Γονέων και Κηδεμόνων του σχολείου μας που ανέλαβε και φέτος την οικονομική κάλυψη των εξόδων της μαθητικής εφημερίδας μας.

Δημοκρατία, Αλληλεγγύη, Φιλία, Υπευθυνότητα

Είναι κοινώς αποδεκτό ότι ζούμε σε μια εποχή με γρήγορους ρυθμούς κι ένταση, όπου ο ελεύθερος μας χρόνος είναι λιγοστός και πολλές φορές δεν τυχάνει σωστής αξιοποίησης. Δυστυχώς, στις μέρες μας πολλοί είναι οι έφηβοι που στην προσπάθειά τους να περάσουν ευχάριστα και «ανάλαφρα» τον χρόνο τους, καταφεύγουν σε τυποποιημένες κι έτοιμες λύσεις όπως είναι τα ηλεκτρονικά παιχνίδια, αντί να τον αξιοποιήσουν δημιουργικά απολαμβάνοντας την παρέρρα ενός λογοτεχνικού βιβλίου!

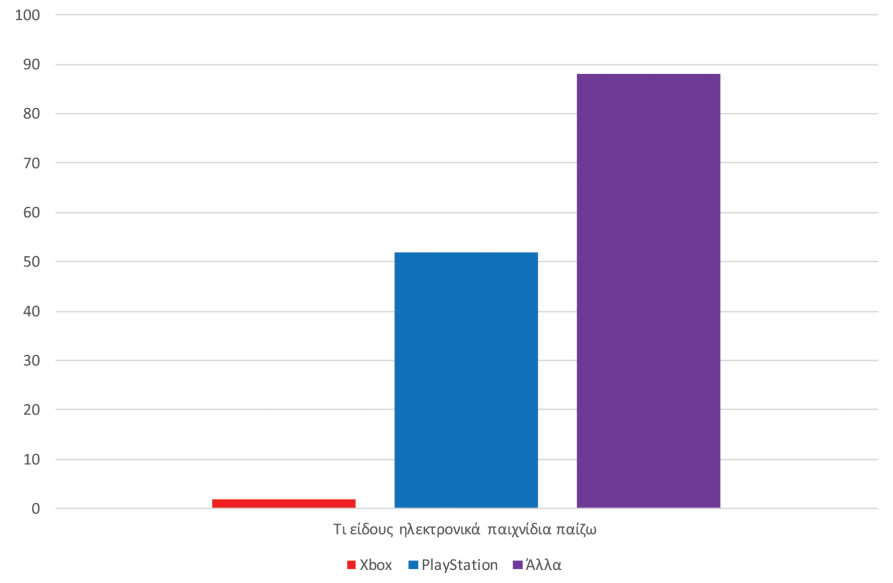
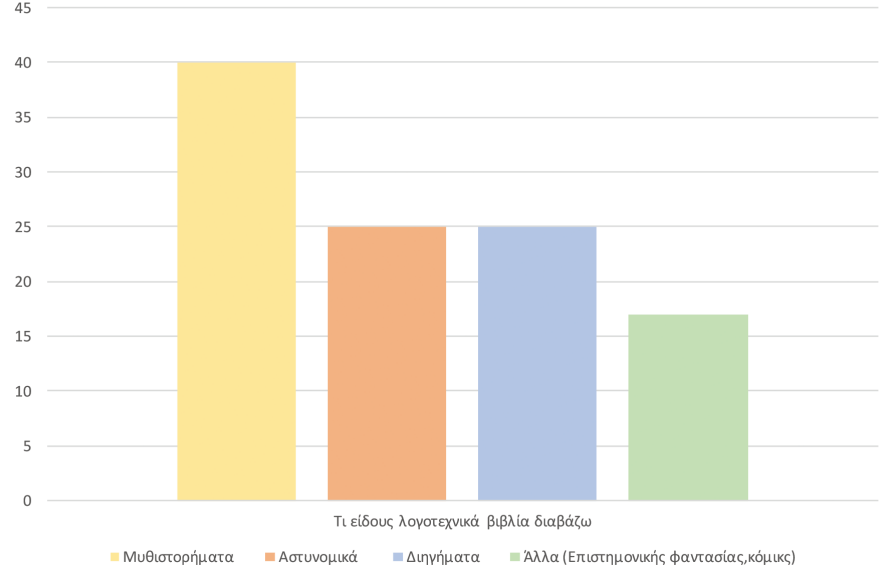
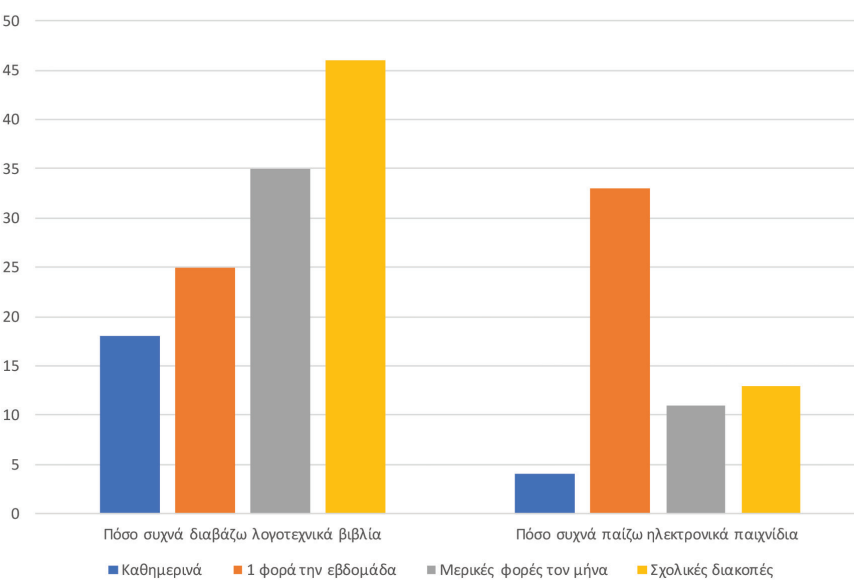
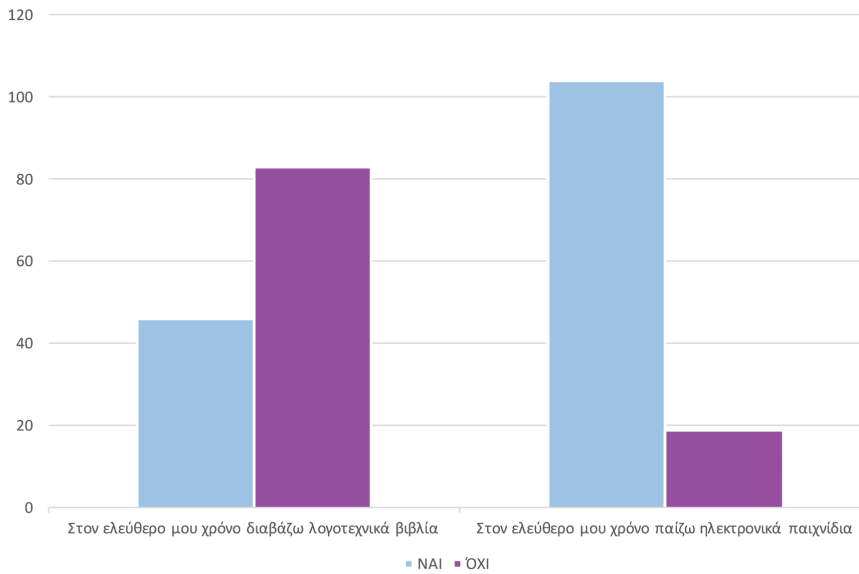
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ: Σύμφωνα με τον κ. Γ. Μπαμπινιώτη, λογοτεχνία είναι η καλλιέργεια του έντεχνου λόγου, δηλαδή η παραγωγή έργων ποίησης ή έντεχνης πεζογραφίας.

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ: Τεχνολογία είναι η χρήση ή η μελέτη τεχνικών και επιστημονικών γνώσεων, ή η μέθοδος για πρακτικούς σκοπούς στη βιομηχανία, την ιατρική, την επικοινωνία, τις μεταφορές, τις επιχειρήσεις κ.α.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ
ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ Μείωση του άγχους Γνώση Επέκταση λεξιλογίου Βελτίωση της συγκέντρωσης Ηρεμία Ψυχαγωγία	ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ Ψυχαγωγία - Παιχνίδια στρατηγικής που ακονίζουν το μυαλό Γνώση Εύκολη επικοινωνία
ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ Κόστος Ελλείψεις αντύπων Κακή μετάφραση Κακογραμμένα βιβλία	ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ Εξάρτηση Εκπομπή ραδιοκυμάτων Κόστος

ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΝΕΩΝ ΣΗΜΕΡΑ

Έχουμε παρατηρήσει ότι τα τελευταία χρόνια, η πλειονότητα των μαθητών δεν διαβάζει λογοτεχνικά βιβλία, αλλά αντίθετα δείχνει προτίμηση στα ηλεκτρονικά παιχνίδια. Έτσι κι εμείς, με την ιδιότητα του εφήβου που βλέπει τα πράγματα με κριτική ματιά και δεν επιθυμεί να του «σερβίρονται» έτοιμες λύσεις στο πιάτο, αποφασίσαμε να διεξάγουμε μια δική μας έρευνα ανάμεσα σε μαθητές του σχολείου μας. Προβληματιστήκαμε και διερωτηθήκαμε με τι ασχολούνται οι συμμαθητές μας στον ελεύθερο τους χρόνο. Αρέσκονται να διαβάζουν λογοτεχνικά βιβλία ή αναλίσκονται στο να παίζουν διάφορα ηλεκτρονικά παιχνίδια βυθισμένοι στον κόσμο της απρόσωπης οθόνης; Η έρευνα διεξήχθη, σεβόμενη την ανωνυμία των συμμετεχόντων, σε σχολικό χρόνο, ανάμεσα σε μεγάλο αριθμό μαθητών του σχολείου μας. Το δείγμα μας επεκτάθηκε σε έξι συνολικά τμήματα, δύο της Α΄ τάξης, δύο της Β΄ τάξης και δύο της Γ΄ τάξης, ώστε να καλύπτει τις ηλικιακές ομάδες 11 – 15 ετών. Πιο κάτω παρουσιάζονται τα αποτελέσματα σε πίνακες. Τα συμπεράσματα δικά σας...

Η ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΑΠΟΨΗ

Προσωπική μας άποψη είναι πως τα λογοτεχνικά βιβλία αποτελούν μια διέξοδο στα προβλήματα και το άγχος των εφήβων, αλλά παράλληλα μας βοηθούν και στο να διευρύνουμε τις γνώσεις και να καλλιεργούμε την σκέψη μας, κάτι το οποίο συμβάλει στην ανάπτυξη πλούσιου λεξιλογίου. Επιπρόσθετα, η μελέτη λογοτεχνικών βιβλίων βοηθά στην ομαλότερη ένταξη των εφήβων στην κοινωνία, αλλά και στην ορθή έκφραση του γραπτού λόγου. Από την άλλη, η τεχνολογία είναι το σημαντικότερο δημιούργημα του ανθρώπου, μιας και είναι ένα εργαλείο μόρφωσης και ανάπτυξης της δημιουργικότητας, το οποίο μας δίνει τη δυνατότητα να μπορούμε να επικοινωνούμε με κάποιον ανά πάσα στιγμή όπου κι αν βρίσκεται. Επίσης, μας παρέχει τη δυνατότητα να αναπτυχθούμε ως λαοί τόσο πολιτισμικά όσο και κοινωνικά. Όμως, παρόλα αυτά, έγινε ένα μέσο εξάρτησης, κυρίως στους νέους, που τους οδήγησε στην κατάχρησή της και στην αποξένωση από τον έξω κόσμο.

ΤΕΛΙΚΑ ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΚΑΛΥΤΕΡΟ;

Όπως είπε κι ο Κλεόβουλος, ένας από τους επτά σοφούς της αρχαιότητας, «πάν μέτρον άριστον». Πρέπει να μπορούμε να βάζουμε όρια στον εαυτό μας και να ξέρουμε πότε να σταματάμε. Είναι λοιπόν καλό να χρησιμοποιούμε την τεχνολογία προς όφελός μας, αλλά να μην ξεφεύγουμε από το μέτρο και να παρασυρόμαστε από την αλόγιστη χρήση της. Ταυτόχρονα, είναι απαραίτητο να διαβάζουμε βιβλία πρώτα για τη δική μας ευχαρίστηση και ικανοποίηση, και κατά δεύτερον επειδή αποτελούν πηγή γνώσης και πληροφοριών.

Ανδρομάχη Γιαννάκη, Χριστίνα Ταλιαδώρα, Γ΄2

Το αγόρι με τις ριγέ πιτζάμες

Τζοντ Μπόιν

Κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου πολέμου ο Μπρούνο, ένα εννιάχρονο αγόρι που ζει μαζί με την οικογένειά του στο Βερολίνο αναγκάζεται να αφήσει το σπίτι του και να μετακομίσει σ' ένα μικρό σπίτι δίπλα στα στρατόπεδα συγκέντρωσης, λόγω της δουλειάς του πατέρα του. Μια μέρα ο Μπρούνο, περπατώντας κατά μήκος του συρματοπλέγματος που χώριζε το σπίτι του με το Άουσβιτς, συνάντησε ένα μικρό κοκαλιάρικο αγόρι, τον Σμούελ. Σύντομα ο Μπρούνο και ο Σμούελ έγιναν φίλοι και ο Μπρούνο δεν ένιωθε πια τόσο μόνος. Κόντευε να περάσει ένας χρόνος από τότε που ο Μπρούνο μαζί με την οικογένειά του εγκαταστάθηκαν στο Άουσβιτς, όταν του ανακοίνωσαν οι γονείς του ότι θα επέστρεφαν στο σπίτι τους στο Βερολίνο. Ο Μπρούνο απογοητευμένος πήγε να ενημερώσει κατευθείαν τον φίλο του από την άλλη πλευρά του φράκτι. Ανακοινώνοντας αυτά τα νέα στον φίλο του Σμούελ, αποφάσισαν και οι δύο με μεγάλη λύπη το επόμενο απόγευμα να βρεθούν πάλι στο ίδιο σημείο του φράκτι, αλλά αυτήν την φορά ο Μπρούνο να περάσει κάτω από το συρματοπλέγμα και να βρεθεί για πρώτη φορά με τον φίλο του χωρίς να τους χωρίζει ο φράκτις! Έτσι και έγινε λοιπόν! Την επόμενη μέρα ο Μπρούνο πέρασε κάτω από τον φράκτι, φόρεσε ένα ζευγάρι ριγέ πιτζάμες, σαν αυτές του φίλου του, και προχώρησε μαζί του μέσα στο στρατόπεδο... Ξαφνικά στρατιώτες περικύκλωσαν μια ομάδα Εβραίων συμπεριλαμβανομένων των Μπρούνο και Σμούελ. Από τότε κανείς δεν ξαναείδε τον Μπρούνο... μάθετε το τέλος της ιστορίας, διαβάζοντας το βιβλίο!

Σάββη Γιάννου, Β΄3

Με λένε Μαλάλα

MALALA YOUSAFZAI & PATRICIA McCORMICK

Πώς ένα κορίτσι υπερασπίστηκε το δικαίωμα στην εκπαίδευση και άλλαξε τον κόσμο.

Λίγα λόγια για τη συγγραφέα:

Η Malala Yousafzai γεννήθηκε στις 12 Ιουλίου 1997 στην Μινγκόρα στην περιοχή Σουάτ του βορειοδυτικού Πακιστάν. Σε ηλικία δέκα ετών ξεκίνησε την εκστρατεία της για το δικαίωμα των κοριτσιών στη μόρφωση καθώς το Σουάτ δεχόταν τρομοκρατικές επιθέσεις από τους Ταλιμπάν. Το 2012, η Μαλάλα πυροβολήθηκε από τους Ταλιμπάν, όμως επιβίωσε από την επίθεση. Ήταν το νεαρότερο άτομο που έλαβε ποτέ Νόμπελ Ειρήνης, το οποίο της απονεμήθηκε το 2014. Η Μαλάλα πλέον ζει στο Μπέρμιγχαμ της Αγγλίας και εξακολουθεί να αγωνίζεται για την παγκόσμια πρόσβαση στην εκπαίδευση μέσω του μη κερδοσκοπικού Ιδρύματος Μαλάλα.

Περίληπτική απόδοση:

Η ιστορία της Μαλάλα ξεκινά στο Πακιστάν τότε που ήταν πέντε χρονών και δίδαξε στο σχολείο του πατέρα της όταν κανείς δεν ήταν μέσα στην τάξη. Όταν έμενε στο σπίτι, άκουγε τις συζητήσεις των γονιών της που περηφανεύονταν γι' αυτήν ότι θα προστατεύσει την ελευθερία της! Λίγο καιρό αργότερα, ένας φανατισμένος Μουσουλμάνος, ο Φαλζουλάχ μιλούσε στο ραδιόφωνο υπέρ του Ισλάμ και κατά των δικαιωμάτων των γυναικών. Με το πέρασμα του χρόνου εμφανίστηκαν στο Σουάτ οι Ταλιμπάν, μια παρακρατική ομάδα φανατισμένων Μουσουλμάνων που έκαναν τρομοκρατικές επιθέσεις, σκοτώνοντας αλύπητα τους απίστευτους. Η Μαλάλα με την οικογένειά της έμεναν κλεισμένοι στο σπίτι εκτός από τις ώρες που πήγαιναν σχολείο. Στο σχολείο της Μαλάλα, στην Σχολή Χουσάλ, είχε οργανωθεί μια συγκέντρωση όπου οι μαθήτριες εξέφρασαν τις απόψεις τους όσον αφορά την κατάσταση στο Σουάτ. Ο Φαλζουλάχ ανακοίνωσε ότι πλέον κανένα κορίτσι δεν θα πήγαινε σχολείο. Το 2008, η Μαλάλα κλήθηκε να γράψει ένα ημερολόγιο για την ζωή υπό το καθεστώς των Ταλιμπάν για το BBC που θα δημοσιευόταν με το ψευδώνυμο Γκιουλ Μακί. Το 2011, η Μαλάλα είχε λάβει ένα ηλεκτρονικό μήνυμα που την προειδοποιούσαν πως ήταν υποψήφια για το διεθνές βραβείο ειρήνης. Μια μέρα όμως του 2012, η Μαλάλα έλαβε ένα απειλητικό μήνυμα από τους Ταλιμπάν που έλεγε πως αν δεν σταματούσε τις εκστρατείες εναντίον τους, θα την σκότωναν. Έτσι, τον Οκτώβριο της ίδιας χρονιάς, όταν η Μαλάλα επέστρεφε από το σχολείο με το λεωφορείο, δύο άντρες μπήκαν στο λεωφορείο και πυροβόλησαν την Μαλάλα μαζί με άλλες δύο φίλες της. Η Μαλάλα μεταφέρθηκε σε νοσοκομείο του Μπέρμιγχαμ όπου εκεί οι γιατροί κατάφεραν να την σώσουν από βέβαιο θάνατο. Μετά την ανάρρωσή της, αυτή και η οικογένειά της δεν επέστρεψαν πίσω στην πατρίδα της, αλλά παρέμειναν στο Μπέρμιγχαμ. Όταν η Μαλάλα έκλεισε τα 16, κλήθηκε να μιλήσει στον ΟΗΕ. Μίλησε για το δικαίωμα στην ειρήνη, στις ίσες ευκαιρίες και στην εκπαίδευση.

Ιδεολογικό περιεχόμενο – Κεντρική Ιδέα:

Η Μαλάλα μια νεαρή Πακιστανή με δίψα για γνώση κι εκπαίδευση έγινε παγκόσμιο σύμβολο αγωνιστικότητας. Έδωσε ένα μήνυμα μέσα από την πορεία της ζωής της: «Ακόμα κι όταν όλος ο κόσμος σιωπάει, μια και μόνο φωνή αρκεί για ν' αλλάξει τον κόσμο» (Μαλάλα Γιουσαφζάι). Ένα κορίτσι αρνήθηκε την επιβεβλημένη σιωπή και πολέμησε για το δικαίωμα της στην εκπαίδευση. Μέσα από το βιβλίο τονίζεται ότι η εκπαίδευση είναι το σπουδαιότερο όπλο κατά της τρομοκρατίας. «Με τα όπλα μπορείς να σκοτώσεις τρομοκράτες, με την εκπαίδευση μπορείς να σκοτώσεις την τρομοκρατία» (Μαλάλα Γιουσαφζάι). Η Μαλάλα για μένα, αλλά και για εκατομμύρια κόσμο σ' όλο τον πλανήτη, είναι ένα σύμβολο ελευθερίας, ένα παράδειγμα προς μίμηση, ιδιαίτερα για τις γυναίκες. Το γεγονός ότι πρόκειται για μια αληθινή ιστορία που απασχόλησε εκατομμύρια κόσμο και καλύφθηκε από δεκάδες μέσα μαζικής ενημέρωσης ανά τον κόσμο, καθιστά το βιβλίο ξεχωριστό στο είδος του.

Σεμέλη Εργατούδη, Γ'7

Η Μαλάλα το 2014 κερδίζει το Νόμπελ Ειρήνης

Στα μυστικά του βάλτου, Πηνελόπης Δέλτα

Το ιστορικό μυθιστόρημα της Πηνελόπης Δέλτα διαδραματίζεται στη Λίμνη των Γιαννιτσών κατά την περίοδο του Μακεδονικού Αγώνα. Η λίμνη αυτή, καθώς ήταν μεγάλη και σκεπασμένη από πυκνή πράσινη φυτεία το καλοκαίρι και ξερά καλάμια τον χειμώνα, ήταν το ιδανικό καταφύγιο των δύο αντιμαχόμενων πλευρών, των Βούλγαρων και των Ελλήνων. Εκεί ένωσαν πιο ασφαλείς από τον κοινό εχθρό, τους Τούρκους, αφού αυτοί δεν είχαν μπει ποτέ στη λίμνη γιατί ήταν γνωστή ως κρησφύγετο ληστών. Σκοπός των Βουλγάρων ήταν να αποκόψουν την Μακεδονία από την Ελλάδα και να την προσαρτήσουν στη Βουλγαρία. Όμως το σχέδιό τους αυτό, ανέλαβαν να ματαιώσουν οι Έλληνες διατηρώντας τον ελληνικό χαρακτήρα της Μακεδονίας. Κεντρικός ήρωας είναι ο Αποστόλης, ένα γενναίο παλικάρι που εκτελεί χρέη οδηγού στις αντάρτικες ελληνικές ομάδες. Μαζί του παίρνει ως βοηθό τον Γιωβάν, ο οποίος ήταν ανιψιός του αρχικομιτατζή, αρχηγού βουλγάρικων ομάδων, Αγγέλ Πέιο. Και οι δύο μαζί ανέλαβαν να παραλαμβάνουν και να φέρνουν σε επαφή τους νέους εθελοντές από την Ελλάδα με τα αντάρτικα σώματα του Βάλτου, όπως αποκαλούσαν τη Λίμνη. Από τις αντάρτικες ομάδες των Μακεδονομάχων πρωταγωνιστικό ρόλο διαδραματίζουν εκείνες του καπετάν Άγρα και του καπετάν Νικηφόρου. Οι δύο οπλαρχηγοί συντονίζουν τις προσπάθειές τους για να σώσουν τη Μακεδονία από τα εχθρικά νύχια. Ύστερα όμως από πολλές περιπέτειες, ο καπετάν Άγρας, εξαιτίας της ευπιστίας του και της επιθυμίας του για ομαδικό αγώνα Βούλγαρων και Ελλήνων εναντίον των Τούρκων, πέφτει σε παγίδα των Βουλγάρων, οι οποίοι τον δολοφονούν, αποδεικνύοντας έτσι τις ύπουλες και βάρβαρες βλέψεις τους. Λίγο πριν δολοφονηθεί ο καπετάν Άγρας, ο Γιωβάν αντιλαμβάνεται τον κίνδυνο που διατρέχει ο αρχηγός του και καταβάλλει κάθε προσπάθεια για να τον σώσει. Δυστυχώς όμως δεν τα καταφέρνει και όχι μόνο δεν τον σώζει αλλά τραυματίζεται και ο ίδιος πολύ βαριά. Σύντροφοί του τον παραλαμβάνουν και τον μεταφέρουν σε ασφαλές μέρος. Εκεί τον αναγνωρίζει ένας αντάρτης, ο Βασίλης, ως τον χαμένο του γιο που χρόνια αναζητούσε, αφού τον είχαν αρπάξει οι Βούλγαροι. Έτσι φανερώνεται και ο πραγματικός λόγος, η εκδίκηση, για τον οποίο πολεμούσε αυτός και ο γυναικάδελφός του ο καπετάν Γρέγος, που αποδείχτηκε ο τρομερότερος φονιάς των Βουλγάρων. Η χαρά όμως του γενναίου Βασίλη δεν διαρκεί πολύ, αφού ο Γιωβάν υποκύπτει στα τραύματά του και δεν γλιτώνει τον θάνατο. Ο πατέρας του τον αποχαιρέτά για τελευταία φορά και συνεχίζει τον αγώνα του για να πάρει πίσω το αίμα του ήρωα γιου του. Ο αγώνας συνεχίζεται... Όταν όμως οι πληγωμένοι και ταλαιπωρημένοι από τις κακουχίες αντάρτες αποφασίζουν να επιστρέψουν στην Ελλάδα, ο Αποστόλης, παρόλο που του δίνεται η ευκαιρία να φύγει, παραμένει. Η Μακεδονία είναι η πατρίδα του. Το ιερό καθήκον για τη συνέχιση του αγώνα τον κρατά βαθιά ριζωμένο στη Μακεδονική γη. Μαζί του μένει και ο Βασίλης που τελικά παρά την πίκρα του δεν αντέχει να αποχωριστεί την πληγωμένη του πατρίδα. Τον Αποστόλη και τον Βασίλη τους κρατά δεμένους ο ίδιος βαθύς δεσμός. Είναι και οι δύο Μακεδόνες! Θα συνεχίσουν τον ιερό αγώνα, για να παραμείνει η Μακεδονία ελληνική μέχρι τέλους.

Συναισθήματα - Μηνύματα:

Το κύριο συναίσθημα που κυριάρχησε μέσα μου με την ανάγνωση του συγκεκριμένου βιβλίου ήταν η συγκίνηση και η εθνική περηφάνεια. Μέσα από τις 600 του σελίδες σίγουρα παρέλασαν ανάμεικτα συναισθήματα όπως λύπη και θυμός, όταν σκοτώνονταν πολλοί σπουδαίοι ήρωες, καθώς και χαρά και ενθουσιασμός, όταν επαληθεύτηκαν οι υποψίες μου για το ότι ο Γιωβάν είναι τελικά Έλληνας. Πολλές φορές η πλοκή της ιστορίας με έκανε να κλάψω και να θέλω να το διαβάσω ξανά και ξανά... Η συγγραφέας μέσα από το έργο της αυτό περνά ισχυρά μηνύματα όπως η αγάπη για την πατρίδα και την ελευθερία, καθώς και τον μέχρι αυταπάρνησης και θυσίας αγώνα γι' αυτήν. Η Πηνελόπη Δέλτα με έντονη πατριδολατρική φόρτιση περνά στον αναγνώστη το μήνυμα: «Η Μακεδονία ήταν, είναι και θα είναι ελληνική!»

Μακεδονικό ζήτημα ... προς προβληματισμό....

2018 / 2019 ... Αρκετά χρόνια μετά τον αγώνα αυτό, το Μακεδονικό ζήτημα αποτελεί πρώτο θέμα συζήτησης παντού. Ο πρωθυπουργός της Ελλάδας, κ. Αλέξης Τσίπρας θέτει το θέμα στο τραπέζι των συνομιλιών με τον πρωθυπουργό της τότε Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας (Π.Γ.Δ.Μ.), Ζόραν Ζάεφ. Με προϋπόθεση την εξόφληση ενός δανείου της Ελλάδας και την έξοδο από το μνημόνιο καταλήγουν σε συμφωνία που αλλάζει το όνομα της Π.Γ.Δ.Μ. σε «Βόρεια Μακεδονία».

Η συμφωνία αυτή προκάλεσε δυσάρεστες αντιδράσεις στον Ελλαδικό χώρο. Εθνικόφρονες Έλληνες οδηγήθηκαν σε διαδηλώσεις και διαμαρτυρίες στην πλατεία Συντάγματος ακόμα και στη σύνθεση τραγουδιού εναντίον της συμφωνίας αυτής. Υποστηρίζουν πως ο πρωθυπουργός «ξεπούλησε» την πατρίδα του. Ισχυρίζονται ότι για χάρη της διεθνούς αναγνώρισής του, δεν έπραξε το σωστό για την ιστορία της Ελλάδας, αφού, όπως ειπώθηκε από πολλούς, και στους δύο πρωθυπουργούς είχαν τάξει υποψηφιότητα για το Νομπελ Ειρήνης.

Πού πήγαν τόσο αγώνες και θυσίες τόσων Ελλήνων για τη Μακεδονία; Σκεφτήκατε ποτέ τι θα έλεγαν για όλα αυτά όσοι θυσιάστηκαν; Ο Αποστόλης και ο Βασίλης, που δεν σταμάτησαν να υπερασπίζονται ποτέ τη Μακεδονία, δεν θα απογοητεύονταν αν μάθαιναν τις τελευταίες εξελίξεις; Δεν πρέπει ποτέ να ξεχνάμε την Ιστορία, ούτε τους αγώνες των προγόνων μας για τη διατήρησή της. Κύριοι πολιτικοί «μην παραχαράζετε την ιστορία».

Μαρία Φοινιώτου, Γ'1

1^ο Παγκύπριο βραβείο (κατηγορία άρθρο) στον διαγωνισμό της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας «Τερψώμεθα μύθοις»

Η διαχρονικότητα των μηνυμάτων των αισώπειων μύθων

Ο Αίσωπος, πρόσωπο αιωρούμενο ανάμεσα στην πραγματικότητα και στον θρύλο, εξακολουθεί να είναι στην πρώτη γραμμή του παγκόσμιου αναγνωστικού ενδιαφέροντος λόγω της διαχρονικής ισχύος των μηνυμάτων που κρύβουν οι μύθοι του. Προβάλλουν την αγάπη, την τιμιότητα, τη δικαιοσύνη, την αλληλοβοήθεια, την ευγνωμοσύνη, την καλοσύνη και τόσες άλλες αξίες και συναισθήματα. Αξιοπρόσεκτο είναι το γεγονός ότι με τις έξυπνες προσωποποιήσεις των ζώων που εμπειρεύουν, δίνονται παραστατικά πολλές εικόνες ανθρώπινων χαρακτήρων. Τα ζωάκια, μέσα από την πονηριά και τα αστεία κατορθώματά τους, γοητεύουν τα παιδιά και το καθένα από αυτά μεταφέρει ένα ξεχωριστό μήνυμα.

Πόσες φορές δεν ποθήσαμε κάτι ανέφικτο, με την ίδια λαχτάρα και προσποιητή αδιαφορία που ήθελε η αλεπού να καταβροχθίσει τα σταφύλια και προτιμήσαμε να παρηγορηθούμε κοροϊδεύοντας τον ίδιο μας τον εαυτό; Είναι εύκολο να υποτιμήσουμε κάτι που δεν μπορούμε να καταφέρουμε. Και όπως πολύ σωστά λέει μια παροιμία: «Όσα δε φτάνει η αλεπού τα κάνει κρεμαστάρια». Ο μύθος λέει ότι μια πεινασμένη αλεπού σήκωσε το βλέμμα και είδε μερικά σταφύλια που έλαμπαν σαν μεγάλα κόκκινα πετράδια, ψηλά σε μια κληματαριά. Άρχισαν να της τρέχουν τα σάλια. Φαίνονταν ζουμερά και ώριμα, έτοιμα να κοπούν. Τινάζοντας τα πίσω πόδια της, έκανε ένα σάλτο με τα νύχια τεντωμένα, αλλά αστόχησε. Η αλεπού ξαναπροσπάθησε, παίρνοντας φόρα και πηδώντας, αλλά, όσο κι αν προσπαθούσε, δεν μπορούσε να φτάσει τα σταφύλια. «Δε σας ήθελα, έτσι κι αλλιώς», είπε η αλεπού μεγαλόφωνα. «Δεν είστε καν γινωμένα» πρόσθεσε. «Να μου λείπουν τα ξινά σταφύλια». Και μ' αυτά τα

λόγια, ανασήκωσε τη μουσούδα της και απομακρύνθηκε με βήμα αγέρωχο. Έτσι κι εμείς πρέπει να παραδειγματιστούμε από τη συμπεριφορά της αλεπούς και να μην υποβαθμίζουμε ή να υποτιμούμε κάτι που δεν μπορούμε να κατορθώσουμε και να προσποιούμαστε ότι αδιαφορούμε γι' αυτό.

Πόσοι από εμάς δεν έχουμε ταυτιστεί έστω και μία φορά με τον τεμπέλη Τζίτζικα ή το εργατικό μυρμήγκι; Και... εν τη ρύμη του λόγου, αξίζει να σημειωθεί ότι πολλοί θεωρούν ότι με τον Τζίτζικα και τον Μέρμηγκα, ο Αίσωπος προσπάθησε να μας αποτρέψει από την τεμπελιά προτρέποντάς μας να είμαστε καλοί προς τον μελλοντικό μας εαυτό – κάτι που ο Τζίτζικας δεν μπορούσε να κάνει. Πολύ σωστά! Όμως, απ' την άλλη, ο Αίσωπος θεωρούσε προβληματικό τόσο τον Τζίτζικα όσο και τον Μέρμηγκα, προετοιμάζοντάς μας για το ηθικό δίδαγμα του «παν μέτρον άριστον»! Επικρίνει τόσο τον Μέρμηγκα, που δεν μπορεί ποτέ να χαρεί παρά μόνο στη σκέψη της μελλοντικής κατανάλωσης, όσο και τον Τζίτζικα, που αρνείται να κάνει θυσίες προς όφελος του μελλοντικού του εαυτού. Με άλλα λόγια, πρέπει να ξέρουμε τα όριά μας και μηδέν άγαν, γιατί όποιος κρατά σε μέτρο ό, τι κάνει, τον βοηθά να έχει διαύγεια μυαλού και μια ισορροπημένη ζωή, ενώ φανερώνει την αγάπη της μετριοπάθειας και της αρμονίας που κρύβει η αποφυγή των υπερβολών.

Οι μύθοι καθρεφτίζουν πολλές σκηνές από την καθημερινή μας ζωή και τη ρουτίνα μας. Πόσοι από μας ήταν λιγάκι «άεργοι τζίτζικες» και δεν προετοιμάσθηκαν με κόπο και ζήλο - όπως θα έπρεπε και θ' άρμοζε σ' έναν υπεύθυνο μαθητή - για το αυριανό διαγώνισμα ή για την παράδοση μίας εργασίας, με αποτέλεσμα να πάρουμε ένα μη ικανοποιητικό

βαθμό; Ας μη ξεχνάμε άλλωστε τις σοφές ρήσεις των αρχαίων ημών προγόνων που τόνιζαν πως: «Τα αγαθά κόποις κτώνται» αλλά και «συν Αθηνά και χείρα κίνει». Επομένως, δε φτάνει να επικαλούμαστε βοήθεια από τα θεία, την τύχη ή τους άλλους, αλλά οφείλουμε να καταβάλουμε τις απαιτούμενες προσπάθειες προκειμένου να πετύχουμε τους στόχους μας!

Κυριακή Καϊμη, Β'1

Η Μουσική στη ζωή μου

Υπάρχουν πολλοί τρόποι για να περάσει κάποιος τον χρόνο του δημιουργικά. Μπορεί να ασχοληθεί με κάποιο άθλημα, να ψυχαγωγηθεί με τους φίλους του, να ζωγραφίζει, να διαβάζει λογοτεχνία κ.τ.λ. Ο καλύτερος τρόπος διασκέδασης και χαλάρωσης για μένα είναι η ενασχόληση με τη μουσική που κατά τη γνώμη μου σε γεμίζει, σε χαλαρώνει, σε ταξιδεύει και σε πλημμυρίζει όμορφα συναισθήματα.

Εμένα αυτό που με ώθησε στη μουσική ήταν αρχικά η ενασχόλησή μου με την κιθάρα, που με «γοήτευσε» από την αρχή. Με το πέρασμα των χρόνων η αγάπη μου αυτή με παρακίνησε να μάθω περισσότερα και στην πορεία ξεκίνησα να μαθαίνω και μπουζούκι. Περνώ αμέτρητες ώρες απολαμβάνοντας τη μαγεία της μουσικής, είτε ακούγοντας τραγούδια είτε σιγοτραγουδώντας αφημένος στις μελωδίες της, ή και ακόμα συνθέτοντας τα δικά μου κομμάτια. Όλα αποτελούν έμπνευση για μένα. Η απλή καθημερινότητα, μια βόλτα, ένα ταξίδι, μια απλή κουβεντούλα με τους φίλους μου. Πλέον η μουσική είναι ένα κομμάτι της ζωής μου και το θεωρώ αδιανόητο να την χάσω. Δεν είναι δυνατόν να περάσει μέρα που να μην ασχοληθώ με τον ένα ή τον άλλο τρόπο μαζί της. Είναι η παρέα, η συντροφιά, η δύναμή μου!

Αλέξανδρος Παπαγεωργίου, Β'6

1^ο Βραβείο στον Παγκύπριο Διαγωνισμό Δημιουργικής Γραφής στη μνήμη Μίμη Σουλιώτη

Παρωδίες ποιητικών κειμένων

ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΕΡΩΤΑΣ

Εδώ ας σταθώ. Από 'δω περνάει πάντα.

Χιονάτη άσπρη με άρωμα μαστίχας
ροδαλό του τριαντάφυλλου και γλυκόξινο του λεμονιού όλη
υπέροχη, μεθυστική και εκλεκτή φαντάζει.

Εδώ ας σταθώ. Κι ας καρτερώ αυτήν την μπάλα παγωτού
(γλυκιά μουσική, πώς την ακούω, στ' αλήθεια, ολοένα να πλησιάζει)

κι όχι να μου πέσει πάλι
και να φάω υγιεινά, σαλάτα, μπρόκολο και ανανά.

Χριστίνα Αναστασία Αντωνίου, Β'4

Ένα ηλιόλουστο πρωινό της 14ης Φεβρουαρίου, της πιο ρομαντικής ημέρας του κόσμου, σ' ένα σπίτι πάνω στο βουνό ένα κορίτσι, με τα όνειρά της, είχε μεταφερθεί σ' ένα πανέμορφο τοπίο όπου ο αγαπημένος της την περίμενε με ένα μπουκέτο κατακόκκινα τριαντάφυλλα καθώς και ένα καλάθι του πικ νικ. Ξαφνικά, είχε ξυπνήσει από το παραμυθένιο όνειρό της εξαιτίας του μικρού σκύλου της, της Μάγια που της χάιδευε απαλά το χέρι. Ανοίγει τα βλέφαρα της και αντικρίζει από το μισάνοικτο παράθυρό της τις πρώτες ηλιαχτίδες του πρωινού οι οποίες ήταν τόσο ζεστές και φώτιζαν τα πανέμορφα μακριά μαλλιά της και τα αθώα μάτια της.

Η Βιολέτα λοιπόν εκείνο το πρωινό ξύπνησε και ετοιμάστηκε για να πάει στο σχολείο. Λίγο πιο πίσω από το σχολείο υπήρχε ένα ανθοπωλείο όπου μοίραζαν δωρεάν τριαντάφυλλα και η Βιολέτα πήρε ένα για τον αγαπημένο της φίλο για να του το δώσει το διάλειμμα. Τον έψαξε στην αυλή του σχολείου και δεν τον βρήκε πουθενά. Ξαφνικά ενώ περπατούσε αμέριμνη, βρέθηκε μπροστά σε μια δυσάρεστη εικόνα. Δύο παιδιά της τρίτης γυμνασίου ενοχλούσαν το αγόρι της, τον Μάρκο κι αυτός φαινόταν ανήμπορος ν' αντιδράσει! Στεναχωρήθηκε πολύ αλλά σκέφτηκε πως δεν μπορούσε να μπει ανάμεσα τους να το σταματήσει, γιατί ίσως να πλήγωνε άθελά της τον Μάρκο μ' αυτή την παρέμβασή της. Το επόμενο διάλειμμα πέρασε από το ίδιο σημείο για να δει αν συνεχίζεται το σκηνικό και δυστυχώς αυτό συνεχιζόταν. Η Βιολέτα σκέφτηκε ότι πρέπει να βοηθήσει τον Μάρκο που τον γνώριζε από το Δημοτικό. Ήταν ένα αγόρι ευγενικό με καλή ψύχη και ήθελε να βοηθήσει όσους το είχαν ανάγκη αλλά δεν μπορούσε τώρα να υπερασπιστεί τον εαυτό του. Παράλληλα, θυμήθηκε τα παιδικά της χρόνια όταν πήγαινε στο παλιό δημοτικό της. Η καλύτερη της φίλη ήταν η Νάταλυ.

Τα «κακά παιδιά» του σχολείου ήταν η Μιλένα, ο Ηλίας, ο Οδυσσέας, ο Θανάσης, η Ιακωβίνα και η Πόπη. Τους γνώριζαν όλοι σαν τα «μαύρα αστέρια» του σχολείου. Η Μιλένα, όπως πάντα συνήθιζε να κουτσομπολεύει τη Βιολέτα και την σχολίαζε στους άλλους: «Η Βιολέτα είναι βρόμικη, είναι αγοροκόρπισο, είναι παχουλή, καζή, ακάθαρτη, ψεύτρα και άλλα». Η Βιολέτα με όλους αυτούς τους χαρακτηρισμούς ένιωθε πολύ άβολα, στεναχωριόταν, έκλαιγε, και το πιο άσχημο δεν το είχε πει πουθενά, ούτε καν στους γονείς της, ή στην καλύτερη της φίλη. Όλο αυτό το σκηνικό συνεχιζόταν για περίπου δύο χρόνια όταν πια πήρε την απόφαση να ζητήσει από τους γονείς της να αλλάξει σχολείο.

Η Βιολέτα δε θέλει να περάσουν και οι άλλοι τα ίδια που πέρασε και αυτή. Θέλει οι άνθρωποι να συμπεριφέρονται χωρίς να πληγώνουν τους άλλους, να είναι ευγενικοί κι ευαίσθητοι απέναντι στους άλλους. Αναπολώντας τα δικά της βιώματα πήρε περισσότερη αυτοπεποίθηση και θάρρος για να βοηθήσει τον Μάρκο. Αποφάσισε λοιπόν να μιλήσει με τον Μάρκο έτσι ώστε να τον βοηθήσει δίνοντας του συμβουλές για ν' αντιμετωπίσει τους φόβους του και κυρίως προτείνοντάς του να μιλήσει για το πρόβλημα που αντιμετώπιζε και να μην το κρύβει.

Ο Μάρκος ακολούθησε τις συμβουλές της Βιολέτας και τελικά σταμάτησαν τα άλλα παιδιά να τον ενοχλούν και έγιναν φίλοι. Μάλιστα του απολογήθηκαν και του αποκάλυψαν πως ό,τι έκαναν το έπραξαν ασυναίσθητα, χωρίς να αντιλαμβάνονται τον πόνο και την αναστάτωση που προκαλούσαν.

Ο Μάρκος μετά από αυτό το συμβάν για να την ευχαριστήσει της πρόσφερε ένα μπουκέτο κόκκινα τριαντάφυλλα και την προσκάλεσε για πικ νικ στο ηλιοβασιλέμα. Έτσι κατά ένα τρόπο το όνειρο της Βιολέτας βγήκε αληθινό. Από τώρα και στο εξής η Βιολέτα θα στενίξει το μέλλον με αισιοδοξία και δεν θα βλέπει το ποτήρι μισοάδειο αλλά μισογεμάτο!

(απόσπασμα)

Κυριακή Παπαλοΐζου, Γ'2

Περί τέχνης ο λόγος ... Μέσα από τα μάτια του ζωγράφου Γιώργου Γεωργίου

Μέσα στα πλαίσια της έκθεσης ζωγραφικής «Ινδία Κύπρος κοινές ρίζες στον χρόνο», που παρουσιάστηκε στο Νέο Δελχί στην Ινδία τον Απρίλιο του 2018, είχαμε την ευκαιρία να γνωρίσουμε από κοντά τον ζωγράφο Γιώργο Γεωργίου και να του αποσπάσουμε απαντήσεις με θέμα τη σύγχρονη τέχνη καθώς και κοινωνία.

Ο ζωγράφος μίλησε για τα ερεθίσματα που δέχεται και τον εμπνέουν, για να δημιουργήσει. Η πολυθεΐα, ο θάνατος, η θρησκεία, ο πολιτισμός, τα σύμβολα, ο έρωτας, οι γυναίκες... Αυτά είναι τα πράγματα που του δημιουργούν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο ερεθίσματα και θαυμασμό. Ο ζωγράφος θεωρεί ότι η προώθηση της τέχνης είναι μια υπόθεση που δεν πρέπει να απασχολεί τον καλλιτέχνη, αλλά την επίσημη πολιτιστική πολιτική μιας χώρας καθώς και τις γκαλερί. Πιστεύει ότι θα έχουμε θετικά αποτελέσματα, αφού ξεκίνησε μια ενεργοποιημένη «αισθητική τάση» στο βλέμμα του πολυάσχολου θεατή, ο οποίος βομβαρδίζεται καθημερινά με εικόνες που καταναλώνονται σε δευτερόλεπτα. Το ζήτημα είναι ο θεατής να μην καταντά καταναλωτής, αλλά μύστης.

Στην ερώτησή μας κατά πόσον υπάρχουν μεγάλοι δάσκαλοι της τέχνης στην Κύπρο ο κ. Γεωργίου ήταν θετικός. Κορυφαίοι ανάμεσα σε άλλους θεωρούνται οι Λευτέρης Οικονόμου, Τηλέμαχος Κάνθος, Χριστόφορος Σάββας, Ανδρέας Ασπρόφτας κ.ά. Όσον αφορά στο μεγάλο θέμα κατά πόσο στον τόπο μας υπάρχουν άνθρωποι που εκτιμούν και αγοράζουν έργα τέχνης, ο κ. Γεωργίου ανέφερε ότι όταν ο καλλιτέχνης δημιουργεί ένα έργο, δεν σκέφτεται τι θα το κάνει, αν θα πουληθεί ή όχι. Αυτός ο προβληματισμός δεν μπορεί να ενταχθεί στην σκέψη ενός σοβαρού ζωγράφου. Η κοινωνία ακολουθεί πολλές φορές την απερχόμενη μόδα, το ίδιο και οι τέχνες και στο τέλος οι άνθρωποι. Ο συγκεκριμένος καλλιτέχνης δεν ακολουθεί την οποιαδήποτε μόδα. Η χώρα μας δεν προώθησε ποτέ τη διαπολιτισμικότητα των καλλιτεχνικών αξιών και τον σημαντικό ρόλο που μπορούσαν να παίζουν οι πολιτισμικές ιδιαιτερότητες, σε μια εποχή που οι μητροπόλεις της τέχνης δεν λειτουργούσαν πια απολυταρχικά, αλλά συνενωτικά, ως τόποι συνάντησης και σταυροδρόμια διαφορετικών πολιτισμών και εθνοτήτων.

Ο καλλιτέχνης θεωρεί ότι χρειάζεται μια αναδιάρθρωση της πολιτισμικής μας ζωής, που οπωσδήποτε έχει μεγάλη σημασία να συνειδητοποιήσουμε και να διεκδικήσουμε σε μια εποχή που η τέχνη καλύπτει σφαιρικά όλη την εμπειρία του 20ού αιώνα. Όπως εύστοχα είπε και ο Alber Kami: «Έχω την πιο υψηλή και την πιο λανθασμένη ιδέα για την τέχνη, τόσο υψηλή ώστε δεν δέχομαι να την υποτάξω σε τίποτα, τόσο παθιασμένη, ώστε δε θέλω να την χωρίσω από το τίποτα».

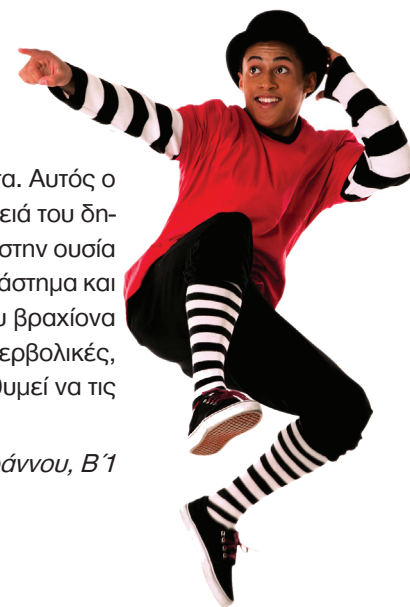
Κωνσταντίνος Γεωργίου, Α'5

Locking: Ένας ασυνήθιστος χορός

Ένας παλιός χορός που ονομάζεται locking ή αλλιώς «χορός κλειδώμα» αποτελείται από μια σειρά αυτοσχέδιων βημάτων που μοιάζουν με κλειδώματα. Αυτός ο χορός δημιουργήθηκε από λάθος του δημιουργού του, του Don Campbell περίπου το 1960 σε ένα κλαμπ στο Λος Άντζελες των Η.Π.Α. Στην προσπάθειά του δημιουργού του να χορέψει τον χορό του «Χαρούμενου Κοτόπουλου», τον οποίο δεν μπορούσε να εκτελέσει, κατέληξε σε μια στάση των χεριών του που στην ουσία δεν μπορούσε να κινήσει και η οποία περιελάμβανε το εφέ του «κλειδώματος». Στον χορό αυτό οι εκτελεστές διατηρούν μια στάση για μικρό χρονικό διάστημα και στη συνέχεια συνεχίζουν να χορεύουν με πολύ γρήγορη ταχύτητα. Το συγκεκριμένο είδος χορού σπρίζεται σε γρήγορες και ξεχωριστές κινήσεις του βραχίονα και του χεριού καθώς οι γοφοί και τα πόδια είναι πιο χαλαρά, αφού κάνουν λιγότερες κινήσεις. Οι συγκεκριμένες κινήσεις είναι γενικά μεγάλες, υπερβολικές, ρυθμικές και αυστηρά συγχρονισμένες με τη μουσική. Ακόμη, κάποιες κινήσεις μπορεί να είναι κωμικές από τη φύση τους ή απλά ο χορευτής να επιθυμεί να τις αναδείξει με τρόπο τραγελαφικό.

Κωνσταντίνα Ιωάννου, Β'1

Η δημιουργικότητα των νέων και η επιχειρηματικότητα

Όλοι οι νέοι και όχι μόνο, έχουν μέσα τους λίγο ή πολύ, το στοιχείο της δημιουργικότητας. Ο καθένας επιλέγει να την εκφράσει με διαφορετικό τρόπο και πολλές φορές αυτός ο τρόπος είναι το άνοιγμα μιας νέας επιχείρησης, ειδικότερα στις μέρες μας, όπου είναι ίσως και η μόνη διέξοδος από την ανεργία! Η δημιουργικότητα όμως,

δεν είναι το μόνο που χρειάζεται για την υλοποίηση αυτής της απόφασης. Για να πετύχει μια τέτοια επιχείρηση και να καταφέρει από μια απλή ιδέα να γίνει πραγματικότητα χρειάζονται πολλά. Αρχικά, απαιτούνται ένας εργασιακός χώρος αλλά και χρόνος από την καθημερινότητα ενός ανθρώπου, καθώς επίσης πολλές ώρες σκέψης, προσπάθειας και θυσιών.

Η συνέντευξη που ακολουθεί αφορά την πορεία και το έργο δύο νέων ανθρώπων που κατάφεραν με τη μοναδική τους προσέγγιση στα κεντήματα να πετύχουν στον χώρο της μόδας. Πρόκειται για τους Χάρη Ιωάννου και Φάνια Ανδρέου ή αλλιώς "The duo needle".

► Πώς προέκυψε η ασχολία σας με το κέντημα;

Χάρης: Ψάχναμε γενικά κάποια καινούργια ασχολία, ένα

καινούργιο χόμπι όπου θα μπορούσαμε να περνούμε δημιουργικό χρόνο μαζί και θέλαμε ταυτόχρονα να ασχοληθούμε και με κάτι παραδοσιακό, αφού ως νέοι δεν πρέπει να ξεχνάμε την παράδοσή μας.

Φάνια: Το κέντημα προέκυψε από τη γιαγιά μου. Βλέποντάς την μια μέρα καθώς κεντούσε, είχαμε την ιδέα να παντρέψουμε το παλιό με το καινούργιο, δηλαδή το παραδοσιακό με το μοντέρνο, έτσι ώστε να είναι ενδιαφέρον για εμάς τους ίδιους, αλλά και για την υπόλοιπη νεολαία.

► Από πού αντλείτε την έμπνευσή σας;

Φάνια: Αντλούμε την έμπνευσή μας από παντού. Από την καθημερινότητά μας, από φωτογραφίες, περιοδικά κ.τ.λ. και ανταλλάζοντας διάφορες ιδέες.

► Ποιες ήταν οι δυσκολίες που είχατε στο άνοιγμα της επιχείρησής σας;

Φάνια: Επειδή τα έργα μας είναι όλα χειροποίητα και το κάθε ένα είναι μοναδικό, χρειάζεται αρκετός χρόνος αλλά και κόπος μέχρι να ετοιμαστεί μια παραγγελία. Η κυριότερη δυσκολία στα αρχικά στάδια πιστεύω πως ήταν να οργανωθεί καθώς και να κοστολογούμε τα υλικά που χρησιμοποιούσαμε.

► Όταν ξεκινήσατε αναμένετε πως το εγχείρημά σας θα είχε επιτυχία;

Φάνια: Αρχικά, δεν ξεκινήσαμε έχοντας κάποιο στόχο στο μυαλό μας. Για μάς ήταν ένα καινούργιο χόμπι. Από την πρώτη στιγμή η ανταπόκριση του κόσμου ήταν πολύ θετική και είμαστε πολύ χαρούμενοι γι' αυτό. Άλλωστε, αυτό είναι που μας έδωσε την ώθηση να προχωρήσουμε και από χόμπι να μεταφέρουμε την τέχνη μας σε πιο επαγγελματικό επίπεδο, να δείξουμε μια πιο ανανεωμένη και μοντέρνα μορφή κεντήματος.

► Με ποιους άλλους τρόπους εκφράζετε τη δημιουργικότητά σας;

Χάρης: Δείχνουμε ιδιαίτερο ενδιαφέρον στην τέχνη της φωτογραφίας κάτι που ανακαλύψαμε μέσα από το κέντημα.

► Πώς νιώθετε όταν βλέπετε τους κόπους σας να αποδίδουν;

Φάνια: Αρχίζοντας κάτι τόσο ιδιαίτερο δεν μπορείς να είσαι σίγουρος αν θα υπάρξει ανταπόκριση ή όχι. Είμαστε ιδιαίτερα χαρούμενοι που ο κόσμος έδειξε τόσο ενδιαφέρον που αγάπησε και αγκάλιασε τις δημιουργίες μας σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα.

► Τι θα συμβουλευάτε έναν νέο που θα ήθελε να ανοίξει μια νέα επιχείρηση, αλλά κάνει δεύτερες σκέψεις;

Χάρης: Η ζωή είναι μικρή για να περιοριζόμαστε σε δεύτερες σκέψεις. Κατά τη γνώμη μας, όλοι έχουμε ένα αυθεντικό κομμάτι του χαρακτήρα μας που θα μπορούσαμε να το μοιραστούμε με τον κόσμο. Καμία επιχείρηση δεν έγινε από το πουθενά. Πάντα κρύβει πίσω της άτομα που ονειρεύτηκαν και δούλεψαν για να δημιουργήσουν. Με προγραμματισμό, οργάνωση και αφοσίωση, ακόμα και αν δεν υπάρχει αρκετό κεφάλαιο στην αρχή, με σκληρή δουλειά τα πάντα μπορούν να γίνουν εφικτά!

► Πού μπορεί κάποιος που ενδιαφέρεται να γνωρίσει δείγματα της δουλειάς σας;

Χάρης: Όποιος ενδιαφέρεται μπορεί να βρει τα έργα μας μέσα από τη σελίδα μας στο Instagram, στο Facebook και στο κατάστημά μας στο Etsy. Η συλλογή μας περιλαμβάνει κυρίως τελάρα και t-shirts εκτός και αν επικοινωνήσετε μαζί μας κάποιος πελάτης για κάτι πιο συγκεκριμένο.

Άννα Χριστίνα Μούζουρου, Εβελίνα Τζιονή, Μαρία Νικολάου, Γ'3

Και τα ζώα έχουν δικαιώματα!

Οι σχέσεις ανάμεσα σε ανθρώπους και ζώα πολλές φορές είναι τόσο δυνατές που αλλάζουν τη ζωή και των δύο και αποδεικνύουν πως μπορεί να δημιουργηθεί μια σπάνια φιλία. Δυστυχώς όμως, πολλά ζώα στις μέρες μας βρίσκονται υπό εξαφάνιση λόγω κυρίως των ανθρώπινων δραστηριοτήτων κάποιων ασυνείδητων. Ο άνθρωπος, από τα αρχαία χρόνια μέχρι σήμερα, εκμεταλλεύεται τα ζώα για δικό του όφελος. Πολλοί λένε πως τα ζώα συμπεριφέρονται άγρια, όμως η αλήθεια είναι πως αρκετές φορές συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο, δηλαδή κάποιοι άνθρωποι συμπεριφέρονται σαν ζώα. Κακοποίηση των ζώων θεωρείται η πρόκληση πόνου ή βίας ή βλάβης στα ζώα, όπως για παράδειγμα η θανάτωση ζώων για τροφή ή για την γούνα τους, η πρόκληση ζημιάς για προσωπική διασκέδαση, η εγκατάλειψη ζώων από τους ιδιοκτήτες τους, η έλλειψη κτηνιατρικής φροντίδας. Για κάθε παρόμοια πράξη προβλέπεται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους και παράλληλα χρηματική ποινή αρκετών χιλιάδων ευρώ.

Περιστατικά κακομεταχείρισης ζώων συναντούμε ήδη από τον 8ο αιώνα π.Χ. στην αρχαία Ρώμη. Στο Κολοσσαίο διε-

ξάγονταν θεάματα, στα οποία θανάτωναν ζώα για τη διασκέδαση του αυτοκράτορα. Ένα άλλο παράδειγμα είναι οι ταυρομαχίες που ξεκίνησαν το 1380 μ.Χ. Ο ταύρος που θα έβγαινε στην αρένα έμενε στην απομόνωση για τουλάχιστον δύο μέρες χωρίς νερό, φαγητό και φως. Ο ταυρομάχος, αρχικά έριχνε ακόντια στο ζώο, τα οποία τον τραυμάτιζαν σοβαρά έτσι ώστε να μην μπορέσει να αμυνθεί.

Στις χώρες της Βόρειας Αφρικής, παγιδεύουν τους ρινόκερους και τους ελέφαντες, για να πάρουν το κέρατο και το ελεφαντόδοντό τους και να το πουλήσουν. Στα τσίρκα οι εκπαιδευτές μαστιγώνουν, χτυπούν και φωνάζουν στα ζώα προκειμένου να εκτελέσουν αυτά που τους διατάζουν, αλλά η βίαιη συμπεριφορά είχε τα αντίθετα αποτελέσματα με τα ζώα να αποκτούν βίαιη συμπεριφορά.

«Σιχαίνομαι την έκθεση εκπαιδευμένων ζώων στο τσίρκο. Πόσο πόνο και πόσες άσπλαχνες τιμωρίες πρέπει να αντέξουν εκείνες οι δυστυχισμένες υπάρξεις, για να δώσουν λίγες στιγμές ευχαρίστησης σε ανθρώπους χωρίς εναισθησία.»

ΑΛΜΠΕΡΤ ΣΒΑΪΤΣΕΡ

(κάτοχος βραβείου Νόμπελ για τη φιλοσοφία τον περί σεβασμού της ζωής)

Πολλά περιστατικά αποδεικνύουν πως τα ζώα πρέπει να ζουν στο φυσικό τους περιβάλλον ελεύθερα, χωρίς καμία παρέμβαση από τον ανθρώπινο παράγοντα. Το παράνομο κυνήγι ειδών υπό εξαφάνιση πρέπει να σταματήσει άμεσα από τους αρμόδιους φορείς. Διεθνείς και ευρωπαϊκές οργανώσεις προσπαθούν να προστατεύσουν τα είδη που απειλούνται και οι κυβερνήσεις των κρατών θεσπίζουν νόμους για την προστασία των ζώων. Οφείλουμε από μικρή ηλικία να μαθαίνουμε πως όλα τα όντα έχουν δικαιώματα στον πλανήτη μας κι αν διαταραχθεί σε μεγάλο βαθμό η αλυσίδα της ζωής, τότε οι συνέπειες θα είναι μοιραίες για όλους μας!

Ιωάννα Χριστίνα Θεοδότου, Άντρεα Κτωρή, Β'4

Ιππασία...ένα άθλημα που με συναρπάζει!

Η ενασχόλησή μου με την ιππασία, ένα από τα αρχαιότερα ολυμπιακά αθλήματα, με έχει πραγματικά κατενθουσιάσει! Είναι ένα άθλημα που πέρα από την ψυχική ηρεμία αποτελεί κι έναν πολύ καλό τρόπο εκγύμνασης. Όταν είσαι στην πλάτη ενός αλόγου, η ισορροπία και η σταθερότητα αλλά και ο συντονισμός είναι πολύ σημαντικά. Αυτό ακούγεται εύκολο, αλλά σκεφτείτε πόσο πιο δύσκολο γίνεται όταν το άλογο αναπτύσσει ταχύτητα ή υπερπηδά εμπόδια. Η ιππασία με βοηθά να αποκτήσω πειθαρχία υπακούοντας στις οδηγίες της προπονήτριας, ώστε να καταφέρω να πειθαρχήσω το σώμα μου και να καθοδηγήσω σωστά το άλογο. Γενικά, πιστεύω πως με την ιππασία γνωρίζω καλύτερα τον εαυτό μου και τις δυνατότητές μου, καθώς επίσης μαθαίνω να έχω υπομονή και επιμονή μέχρι να γίνω μια καλή ιππεύτρια.

Λιτώ Κοντεμενιώτου, Α'4

Συνέντευξη με την παρουσιάστρια Κωσταντίνα Ευριπίδου

► Σε ποια ηλικία ξεκινήσατε το μόντελινγκ; Γνωρίζατε από μικρή ηλικία ότι θα ασχοληθείτε με αυτό;

Λοιπόν, σίγουρα δεν γνώριζα από μικρή ότι θα ασχοληθώ με το μόντελινγκ. Πάντα μου άρεσε ο χώρος γενικά της μόδας. Εγώ πάντα ασχολούμουν με τον αθλητισμό. Στα 16 μου χρόνια μού έγινε μια πρόταση να κάνω μια φωτογράφιση και έτσι ξεκίνησα δειλά δειλά στον χώρο του μόντελινγκ. Η μια φωτογράφιση έφερε την άλλη και με την παρότρυνση ενός στενού συγγενή ξεκίνησα το μόντελινγκ. Μετά τον διαγωνισμό «Σταρ Κύπρος» μπήκα λίγο πιο επαγγελματικά και έτσι ξεκίνησε η καριέρα μου.

► Ποια ήταν η αντίδραση των συγγενικών σας ατόμων; Είχατε τη στήριξη των γονιών σας από την αρχή ή υπήρξαν αντιδράσεις;

Βεβαίως με στήριξαν από την αρχή. Η μητέρα μου ήταν λίγο πιο διστακτική από τον πατέρα μου και λίγο πιο καχύποπτη. Όμως ήταν μαζί μου στα παρασκήνια τουλάχιστον μέχρι τα 19 μου χρόνια σε όλες τις φωτογραφίσεις. Με στήριξαν πάρα πολύ και μου έδωσαν την ώθηση, τη γνώση και την αγάπη έτσι ώστε να κάνω κάποια βήματα σταθερά και προσγειωμένα στον χώρο του μόντελινγκ.

► Ποια προβλήματα αντιμετωπίσατε στην πορεία σας;

Προβλήματα τεράστια δεν θα έλεγα ότι αντιμετώπισα. Είναι ένα επάγγελμα που πραγματικά αγαπώ πάρα πολύ. Πάντα το έκανα παράλληλα είτε με τις σπουδές μου είτε αργότερα με τη δουλειά μου. Αυτό το επάγγελμα απαιτεί πάρα πολλές θυσίες και πάρα πολύ χρόνο. Έτσι, στερούμουν πολλά πράγματα για να μπορώ να ανταπεξέλθω στις απαιτήσεις του επαγγέλματος αυτού. Για παράδειγμα, κάποιες ωραίες φωτογραφίσεις που χρειαζόνταν πολλές ώρες στα παρασκήνια ή στις παρουσιάσεις μόδας εγώ διάβαζα για το σχολείο, γιατί μπορεί την επόμενη μέρα να είχα διαγώνισμα. Επίσης, έπρεπε να ήμουν λίγο προσεκτική με το σώμα και την εμφάνισή μου, να γυμνάζομαι και να προσέχω τη διατροφή μου.

► Ποια προσόντα θεωρείτε ότι πρέπει να έχει μια κοπέλα, για να γίνει μοντέλο;

Το μεγαλύτερο προσόν είναι η αυτοπεποίθηση και να θεωρεί ότι μπορεί να τα καταφέρει σε αυτό τον χώρο. Αν θεωρεί ότι είναι ικανή να ανταπεξέλθει στις απαιτήσεις του χώρου της, τότε μπορεί να ασχοληθεί με το μόντελινγκ. Μπορεί να είναι λίγο κοντή, λίγο πιο γεμάτη, να είναι πολύ ψηλή ή να μην έχει το υπέροχο, αντικειμενικά, πρόσωπο, γιατί η ομορφιά πάντα είναι υποκειμενική. Πρέπει να πιστέψει στον εαυτό της και όσο διαφορετική κι αν είναι, μπορεί να δουλέψει σ' αυτόν τον χώρο, φτάνει να το πιστέψει και να αποδείξει στους υπόλοιπους ότι μπορεί να τα καταφέρει. Η διαφορετικότητα στο μόντελινγκ είναι μεγάλο προσόν.

► Θεωρείτε ότι είναι δύσκολο επάγγελμα, για να το ακολουθήσει μια κοπέλα; Τι πρέπει να γνωρίζει εκ των προτέρων;

Πρέπει να γνωρίζει ότι δεν μπορεί να το θεωρήσει ειδικά στην Κύπρο ως επάγγελμα πλήρους εργοδότησης. Πρέπει να το κάνει παράλληλα είτε με τις σπουδές της είτε με τη δουλειά της και να το κάνει με αγάπη και ενθουσιασμό. Επίσης, να καλλιεργεί παράλληλα, εκτός από την εξωτερική της

εμφάνιση, τη συμπεριφορά της και την προσωπικότητά της, για να καταφέρει να μείνει στον χώρο.

► Ποια συμβουλή θα θέλατε να δώσετε στα νέα κορίτσια, δεδομένου ότι έχετε τη δική σας σχολή μόδας;

Να πιστέψουν στον εαυτό τους. Όποια αδυναμία και αν έχουν, να την δουλέψουν και να την μετατρέψουν προς όφελός τους. Να νιώσουν ότι η «αδυναμία» τους μπορεί να τους κάνει να ξεχωρίσουν. Η διαφορετικότητα στον χώρο αυτό είναι πολύ σημαντική και θεωρείται προσόν. Να το πιστέψουν, να το παλέψουν προσγειωμένα και να επικεντρωθούν στην καλλιέργεια της προσωπικότητάς τους.

► Πόσο δύσκολο είναι να είστε εργαζόμενη σύζυγος και μητέρα; Αναθεωρήσατε κάποια στιγμή της ζωής σας τις επιλογές σας;

Είναι πολύ δύσκολο. Δεν κάνω κάτι διαφορετικό από τις υπόλοιπες εργαζόμενες μητέρες. Σίγουρα απαιτεί πολλές θυσίες από τον δικό μου προσωπικό χρόνο. Επίσης, σίγουρα κάτι που θα έκανα για τον εαυτό μου, τώρα θα το κάνω για το μωρό μου. Χρειάζεται ισορροπία και καλός προγραμματισμός. Τώρα που έγινα μάνα κατάλαβα πόσο διαφορετικά είναι όλα. Πλέον το μωρό μου έχει προτεραιότητα και είναι πάνω από όλα τα υπόλοιπα.

► Ποια είναι η άποψή σας για τα μοντέλα με τα παραπανίσια κιλά;

Θεωρώ ότι είναι λίγο «ντεμοντέ» να συζητάμε για τα πρότυπα των μοντέλων ή τις γυναίκες που έχουν παραπανίσια κιλά. Θεωρώ ότι η κάθε γυναίκα όπως είναι, με τη φύση που έχει, είναι πραγματικά υπέροχη, φτάνει να νιώθει η ίδια καλά με τον εαυτό της!

► Τι πιστεύετε για τα τηλεοπτικά προγράμματα που παρουσιάζονται σε σχέση με το μόντελινγκ;

Πιστεύω ότι πλέον τα τηλεοπτικά προγράμματα που έχουν να κάνουν με το μόντελινγκ εκμεταλλεύονται πάρα πολλά πράγματα. Εκμεταλλεύονται την αθωότητα των κοριτσιών ούτως ώστε να μπορέσουν να δουλέψουν στον χώρο του μόντελινγκ και την αγάπη που έχουν γι' αυτόν τον χώρο. Πολλές φορές τους κόβουν τα φτερά και δυσκολεύονται να ξεκινήσουν την πορεία τους. Ένα σχόλιο που μπορεί να ακούσουν μπορεί να τις πληγώσει ανεπανόρθωτα. Γι' αυτό πρέπει να είναι λίγο πιο προσεκτικοί στον τρόπο με τον οποίο μεταφέρουν κάποια πράγματα στα νέα κορίτσια.

► Ποιες συμβουλές δίνετε στα νέα κορίτσια σε σχέση με την εικόνα που προβάλλουν προς τα έξω;

Να προσέχουν το πώς προβάλλουν τον εαυτό τους, να είναι μετρημένες, ισορροπημένες και να σκέφτονται πως οτιδήποτε ανεβάσουν στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης θα μείνει εκεί για πάντα.

► Τι γνώμη έχετε για τα μοντέλα που παρεμβαίνουν με αισθητικές επεμβάσεις στην εξωτερική τους εμφάνιση;

Εξαρτάται από το είδος της αισθητικής επέμβασης. Μπορεί να είναι μια αισθητική επέμβαση που να κάνει ένα μοντέλο να νιώθει πραγματικά καλά με τον εαυτό του. Θεωρώ σημαντικό οι πλαστικές επεμβάσεις να γίνονται για να βοηθήσουν έναν άνθρωπο. Βεβαίως, είναι πολύ σημαντικό να γίνονται με μέτρο και να μην αλλοιώνουν ούτε τα χαρακτηριστικά ούτε την προσωπικότητα ενός ανθρώπου.

► Θα αλλάζατε κάτι στην εμφάνισή σας, εάν σας έλεγαν σε casting ότι δεν τους αρέσει κάτι συγκεκριμένο;

Όχι, θα πήγαινα σε άλλο casting!

► Πιστεύετε ότι το μόντελινγκ έχει ημερομηνία λήξης; Δηλαδή, όταν μια κοπέλα περάσει μια ορισμένη ηλικία ή αποκτήσει οικογένεια, οφείλει να σταματήσει το συγκεκριμένο επάγγελμα;

Πιστεύω ότι υπάρχουν πάρα πολλές δουλειές οι οποίες μπορούν να εργοδοτήσουν μοντέλα ανεξαρτήτως ηλικίας. Κάθε ηλικία έχει την ομορφιά της και πρέπει να τη χαϊρόμαστε!

► Ποιες ξένες ή Ελληνίδες που ασχολούνται με το μόντελινγκ θαυμάζετε και γιατί;

Θαυμάζω πάρα πολλές γυναίκες όχι μόνο μοντέλα. Αν πε-

ριοριστούμε στον χώρο του μόντελινγκ θα σας αναφέρω εμφατικά την Zisel η οποία είναι μια επιτυχημένη επιχειρηματίας, επιτυχημένη οικογενειάρχης, επιτυχημένο μοντέλο, super model και είναι μια γυναίκα που φαίνεται ότι έχει πραγματικά χαρισματικό μυαλό και καλλιέργεια πνεύματος, παράλληλα με την εξωτερική της ομορφιά.

► Τέλος, θα θέλαμε να μας πείτε πώς βλέπετε το μόντελινγκ στην Κύπρο σε σχέση και με την εμπειρία σας στην Ελλάδα;

Διαφορετικό! Είναι πολύ μεγάλη η αγορά στην Ελλάδα. Υπάρχει πολύ μεγαλύτερος ανταγωνισμός, αλλά υπάρχουν και περισσότερες παγίδες, αν είσαι ανυποψίαστος. Θεωρώ ότι και στην Κύπρο είμαστε σε καλό δρόμο ως προς το επίπεδο κάποιων δουλειών. Έχουμε σημαντικούς φωτογράφους, πάρα πολύ ωραία μοντέλα και πάρα πολλές εταιρείες οι οποίες θέλουν να φτιάξουν παραγωγές στο μόντελινγκ. Θεωρώ ότι βαδίζουμε σε καλό δρόμο στην Κύπρο, αν και έχουμε μικρή αγορά.

Ευχαριστούμε πολύ για τον χρόνο που μας διαθέσατε!

Σοφία Χριστοδούλου, Ελένη Γεωργίου, Γ'3

Μόντελινγκ: Ευλογία ή κατάρα;

Μοντέλα: Δίνουν την εντύπωση ότι ζουν το απόλυτο όνειρο! Με τον αέρα της ντίβας ισορροπούν στις ψηλοτάκουνες γόβες τους, κάνοντας πασαρέλα στο Παρίσι, τη Νέα Υόρκη, το Μιλάνο και σε κάθε γωνιά του πλανήτη. Προβάλλουν τη λάμψη, το ιδανικό, το άψογο, το τέλειο! Λανσάρουν δημιουργίες που θα τις ποθούνε κάθε γυναίκα... Κι όμως η πραγματικότητα δεν είναι τόσο ρόδινη! Πίσω από την αίγλη, τα ταξίδια και την υπερπροβολή, υπάρχει η σκοτεινή, η οδυνηρή και άσχημη πλευρά του μόντελινγκ.

Αν και πολλές κοπέλες διστάζουν να παραδεχτούν ότι όταν σβήνουν τα φώτα η ζωή τους δεν είναι τόσο λαμπερή, εντούτοις αργά ή γρήγορα η αλήθεια αποκαλύπτεται... Το μυστικό για το τέλειο σώμα των μοντέλων κρύβεται φυσικά στη διατροφή, καθώς και στη σωματική άσκηση. Όμως, δεν είναι τόσο εύκολο όσο ακούγεται! Ένα μοντέλο για να γίνει διάσημο και να κρατήσει την δουλειά του πρέπει να κάνει θυσίες και μερικές φορές οι θυσίες αυτές καταστρέφουν την ψυχική υγεία των μοντέλων, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται ανασφάλειες για το σώμα τους και να αρρωσταίνουν με ψυχοσωματικές ασθένειες, όπως είναι η βουλιμία και η ανορεξία.

Πού οφείλεται όμως η υπερπροβολή του συγκεκριμένου τύπου επαγγέλματος; Η πλεόραση αντανακλά την πραγματικότητα και την κοινωνία στην οποία ζούμε. Βλέπετε πως οι πιο πολλοί άνθρωποι εντυπωσιάζονται και παρακολουθούν τα τηλεοπτικά σόου ομορφιάς ή μόδας. Προσέξατε όμως ποτέ ότι όλα αυτά τα σόου που βλέπουμε είναι μια μικρογραφία του τι πραγματικά συμβαίνει στον κόσμο μας; Όλες αυτές οι διακρίσεις και όλος αυτός ο ανταγωνισμός γίνονται μόνο και μόνο για να «στεφθούν» οι πιο όμορφες ενός ανούσιου σόου. Επίσης, αυτά τα σόου καταστρέφουν την αυτοπεποίθηση όχι μόνο των μοντέλων, τα οποία κατακρίνονται αυστηρά και άσχημα για την εξωτερική τους εμφάνιση δίνοντας έμφαση στα σωματικά ελαττώματά τους, αλλά και στους θεατές οι οποίοι συγκρίνουν τους εαυτούς τους με τα μοντέλα και αρχίζουν να έχουν οι ίδιοι ανασφάλειες για το σώμα τους. Αυτά τα σόου «διαγράφουν» κι εκμηδενίζουν αυτά που μας μάθαιναν οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί μας από μικρά παιδιά. Δηλαδή, ότι η «εσωτερική ομορφιά» είναι αυτή που μετρά πιο πολύ στη ζωή μας και οφείλουμε να τη διαφυλάττουμε ως «κόρη οφθαλμού»...

Μέρσια Κοτζιάμπαση Β'4

«ΕΓΩ ΕΒΑΛΑ ΦΩΤΙΑ ΣΤΟ ΜΑΤΙ...»

ΣΤΟΝ ΑΠΟΗΧΟ ΤΗΣ ΦΟΝΙΚΗΣ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Ένα σχεδόν χρόνο μετά, η Ελλάδα μετρά ακόμη τις πληγές της από τη φονική πυρκαγιά που εκδηλώθηκε το απόγευμα της 23ης Ιουλίου 2018 στην Ανατολική Αττική, στους οικισμούς Νέος Βουτζάς, Μάτι και Κόκκινο Λιμανάκι. Η πυρκαγιά είναι η μακαβριότερη στην ιστορία του σύγχρονου ελληνικού κράτους και η δεύτερη πιο φονική πυρκαγιά παγκοσμίως κατά τον 21ο αιώνα, μετά τις πυρκαγιές στην Αυστραλία στις 7 Φεβρουαρίου 2009. Ο απολογισμός τραγικός: 100 νεκροί, 164 τραυματίες κι ανυπολόγιστες φυσικές και υλικές ζημιές, καθώς όλο το Μάτι και οι παρακείμενες περιοχές αποτεφρώθηκαν πλήρως. Αλλά κι όσοι κατάφεραν να επιβιώσουν, ακόμη παλεύουν να συνέλθουν από τις εφιαλτικές στιγμές που έζησαν.

Η πυρκαγιά, που ξέσπασε τη Δευτέρα 23 Ιουλίου στις 16:41 το απόγευμα στην ανατολική πλευρά της Πεντέλης, κατευθυνόταν με φυσιολογικούς ρυθμούς προς την περιοχή του Διονύσου, καίγοντας χαμηλή βλάστηση, με αποτέλεσμα να μην προβλεφθεί ο τεράστιος κίνδυνος που επερχόταν. Η φονική φωτιά γύρω στις 17:10, λόγω των ισχυρών ανέμων που έπνεαν στην περιοχή - με ταχύτητα ως και τα 124 χιλιόμετρα την ώρα - και της υψηλής θερμοκρασίας, άλλαξε κατεύθυνση και μέσα σε λίγα λεπτά έφτασε αρχικά στους οικισμούς «Νέος Βουτζάς», «Κόκκινο Λιμανάκι» και στο «Μάτι» μετέπειτα.

Δυστυχώς, λόγω της γρήγορης εξάπλωσης της φωτιάς, ελάχιστοι ήταν εκείνοι που αντέδρασαν όσο γρήγορα απαιτούσαν οι συγκυρίες, με αποτέλεσμα δεκάδες συνάνθρωποί μας να χάσουν τη ζωή τους μέσα στα σπίτια τους, ή ακόμη και στα αυτοκίνητά τους, καθώς παγιδεύτηκαν λόγω του μπουλιαρισματος που προκλήθηκε. Άλλοι πάλι πνίγηκαν στη θάλασσα στην προσπάθειά τους να γλιτώσουν από την πύρινη λαίλαπα.

Πολλά μέσα ενημέρωσης έκαναν λόγο για μη έγκαιρη προειδοποίηση των κατοίκων να

εκκενώσουν την περιοχή και για ολιγωρία της πυροσβεστικής. Με την πάροδο των ημερών δημοσιεύματα με τον τίτλο «Εγώ έβαλα φωτιά στο Μάτι» μετατόπισαν τις ευθύνες σε συλλογικό επίπεδο, αφού οι ίδιοι οι πολίτες συνέβαλαν στην άναρχη οικοδόμηση της περιοχής, ακολουθώντας την τακτική του «λαδώματος» που παραπέμπει στην ανοχή των πολεοδομικών παραβιάσεων.

Ο κορυφαίος καθηγητής σε θέματα πυρκαγιών και κλιματικής αλλαγής, Γιόχαν Γκέοργκ Γκόλνταμερ, δήλωσε σε συνέντευξή του, ότι η πυρκαγιά στο Μάτι ήταν αδύνατο να αντιμετωπιστεί εξαιτίας της μεγάλης ταχύτητας των ανέμων. Όπως ανέφερε, βασική αιτία της φονικής και καταστροφικής πυρκαγιάς ήταν η αλλοίωση του φυσικού τοπίου και η αλλαγή χρήσης της γης σε συνδυασμό με την κλιματική αλλαγή. Η κλιματική αλλαγή, όπως επισήμανε, οδηγεί στην άνοδο της θερμοκρασίας και στην εμφάνιση ακραίων καιρικών φαινομένων.

Ακόμη, η άναρχη οικοδόμηση, η ανυπαρξία πολεοδομικού σχεδίου με δρόμους διαφυγής ή οδοσημάνσεις σε περίπτωση κινδύνου, μεγιστοποίησε την καταστροφή. Επιπρόσθετα, σημαντικό ρόλο διαδραμάτισε και το γεγονός ότι άλλαξε η χρήση της γης από τους ανθρώπους. Οι αλλαγές στον τρόπο ζωής των κατοίκων δε λήφθηκαν ποτέ υπόψη, ούτε και εφαρμόστηκε σχέδιο αποψίλωσης μιας συγκεκριμένης έκτασης γύρω από τα σπίτια.

Τα θύματα των πυρκαγιών θα μας στοιχειώνουν μέχρι να αποβάλουμε τη νοοτροπία του άκρατου εγωκεντρισμού και του οχαδερφισμού που χαρακτηρίζει εμάς τους Έλληνες, τόσο στον ελλαδικό όσο και στον κυπριακό χώρο. Πέρα από το πασιφανές, ότι δηλαδή δεν ανάβουμε φωτιά για να καψαλίσουμε αγριόχορτα, θα πρέπει ν' αναπτύξουμε συλλογική συνείδηση και να γίνουμε νομοταγείς αλλά κι ενεργοί πολίτες. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να πιέσουμε το κράτος να προχωρήσει στο γκρέμισμα όλων των αυθαίρετων κατοικιών και στον κατάλληλο σχεδιασμό των οικισμών που βρίσκονται κοντά ή μέσα σε δασικές περιοχές. Ένας τέτοιος σχεδιασμός θα σέβεται το περιβάλλον, θα περιορίζει την εξάπλωση των πυρκαγιών κι θα προσφέρει εξόδους διαφυγής σε περίπτωση κινδύνου.

Εύχομαι, όλες αυτές οι προτάσεις να ληφθούν υπόψη τόσο από τις αρμόδιες αρχές όσο και από τους πολίτες με την ελπίδα το συντομότερο να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα για την αποφυγή άλλων τραγικών συνεπειών και το πιο σημαντικό απ' όλα να μη θρηνήσουμε άλλα θύματα ένεκα ανθρώπινης αμέλειας!

Χάρης Σιαμπή, Γ7

ΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΠΟΥΕΝΤ

Το μπαλέτο είναι ένα είδος χορού, με καταγωγή από την Ιταλία του 15ου αιώνα και θεωρείται μια από τις πλέον υψηλόβαθμες τέχνες που απαιτεί πολυετή εξάσκηση, ώστε να φτάσει κάποιος σε επαγγελματικό επίπεδο. Το μπαλέτο διδάσκεται σε σχολές ανά τον κόσμο και σε κάθε μία συμπεριλαμβάνονται στοιχεία του πολιτισμού και της ιδιοσυγκρασίας του κάθε λαού.

Οι ίδιες οι χορεύτριες όμως γνωρίζουν πολύ καλά και την σκοτεινή πλευρά του χορού, δηλαδή την επίπονη αφοσίωση, την απογοήτευση ή ακόμη και τη βία που ίσως υφίστανται για να πετύχουν τον στόχο τους. «Σύντροφος της μπαλαρίνας είναι ο πόνος» λένε όσοι γνωρίζουν. Αυτά τα ροζ, μεταξωτά παπούτσια (οι πουέντ) συνήθως κρύβουν μέσα τους μελανιασμένα νύχια, πρησμένα, πληγωμένα και παραμορφωμένα δάχτυλα. Κι αυτό συμβαίνει γιατί πάνω στη σκηνή πρέπει όλα να είναι και να φαίνονται τέλεια. Οι κινήσεις πρέπει να είναι προσεκτικές και μελετημένες ως την τελευταία λεπτομέρεια. Οι χορευτές πρέπει να εκπέμπουν λάμψη και θεατρικότητα και να επικοινωνούν με το κοινό μέσα από τις χορευτικές τους κινήσεις.

Μια παράσταση μπαλέτου κρύβει άπειρες ώρες πρόβας, πόνο και ιδρώτα, τραυματισμούς, δάκρυα αλλά και πολύ πείσμα. Πρόκειται για έναν μικρόκοσμο αποκλεισμένο από τη δική μας καθημερινή πραγματικότητα. Ο καλλιτέχνης την ώρα της παράστασης καλείται να εκτελέσει χορογραφίες που κόβουν την ανάσα, εντυπωσιακά άλματα, καθώς και να δείξει μια απaráμιλλη λυρική εκφραστικότητα. Μόλις όμως τα φώτα σβήσουν, ντελικάτες μπαλαρίνες μεταμορφώνονται σε μαύρους κύκνους και τυραννικοί διευθυντές μπλέκονται σε σκάνδαλα και αντιζηλίες. Σκηνές με τριμμένα γυαλιά στις πουέντ, καρφίτσες μπηγμένες στο λευκό τούλι, σκάνδαλα για σεξουαλική παρενόχληση, απειλές και εκβιασμοί έρχονται επανειλημμένως στο φως καταρρίπτοντας την εικόνα του όμορφου αυτού χορού.

Το Μπολσόι, το διασημότερο ίσως μπαλέτο στον κόσμο, μπορεί να έχει χαρακτηριστεί ως το «διαμάντι στο στέμμα της Ρωσίας», αλλά όσο λαμπερό κι αν μοιάζει, δεν παύει να έχει και τη σκοτεινή του πλευρά. Η Αναστάζια Βολοτσκόβα, πρίμα μπαλαρίνα του θιάσου, όταν απολύθηκε από τον θίασο το 2003 με την κατηγορία ότι ήταν πολύ βαριά, αποκάλυψε ότι

μέλη του θιάσου εξαναγκάζονται, για να πάρουν καλούς ρόλους, να γίνουν συνοδοί πλούσιων χορηγών και ισχυρών πολιτικών. Η διεύθυνση του θιάσου διέψευσε κατηγορηματικά τους ισχυρισμούς της Βολοτσκόβα. Στις 17 Ιανουαρίου 2013, ο καλλιτεχνικός διευθυντής Σεργκέι Φίλιν δέχθηκε επίθεση με οξύ στο πρόσωπο από έναν μασκοφόρο. Έχασε την όραση από το ένα μάτι και υποβλήθηκε σε 20 εγχειρίσεις για την αποκατάσταση του προσώπου του. Ένοχος κρίθηκε ο χορευτής Πάβελ Νιμιτριτσένκο, ο οποίος σύμφωνα με τις επίσημες πηγές οργάνωσε την επίθεση, γιατί η φίλη του δεν προτιμήθηκε για τον πρωταγωνιστικό ρόλο στη *Λίμνη των κύκνων*.

Συνεπώς, το μπαλέτο δεν είναι κάτι εύκολο και απλό. Ο χορός αυτός που καθορίζεται από τα βήματα και τις κινήσεις του αναδεικνύοντας τη χάρη, την ομορφιά και την αρμονία, με τις λαμπερές στολές, τα όμορφα κορμιά, τη χάρη και το στυλ... έχει και την σκοτεινή, αθέατη πλευρά του!

Κυριακή Καϊμη, Μαρία Μιχαήλ, Κλεονίκη Παπαστεριανού, Β'1

Πρόγραμμα «ΕΥ ΖΗΝ»

Το «Ευ Ζην» είναι ένα διετές Πρόγραμμα Αγωγής Υγείας στο οποίο συμμετέχουν 13 σχολεία παγκυπρώς. Παράλληλα, το πρόγραμμα αυτό λειτουργεί και στην Ελλάδα με διάρκεια δύο χρόνων. Το συντονισμό του προγράμματός μας αναλαμβάνει και για αυτή τη διετία η κ. Μαρία Ανδρέου (Βιολόγος). Υπεύθυνη Β.Δ. είναι η κ. Μαρία Λαμπριδού (Φυσικός). Το θέμα του προγράμματός μας είναι «Ο Υπερκαταναλωτισμός». Κάναμε αυτή την επιλογή, γιατί ο υπερκαταναλωτισμός είναι ένα θέμα που θα έπρεπε να προβληματίζει όλους μας την σημερινή εποχή, καθώς πολύ λίγοι είναι αυτοί που αγοράζουν μόνο τα υλικά αγαθά που έχουν πραγματικά ανάγκη και δεν είναι σπάταλοι.

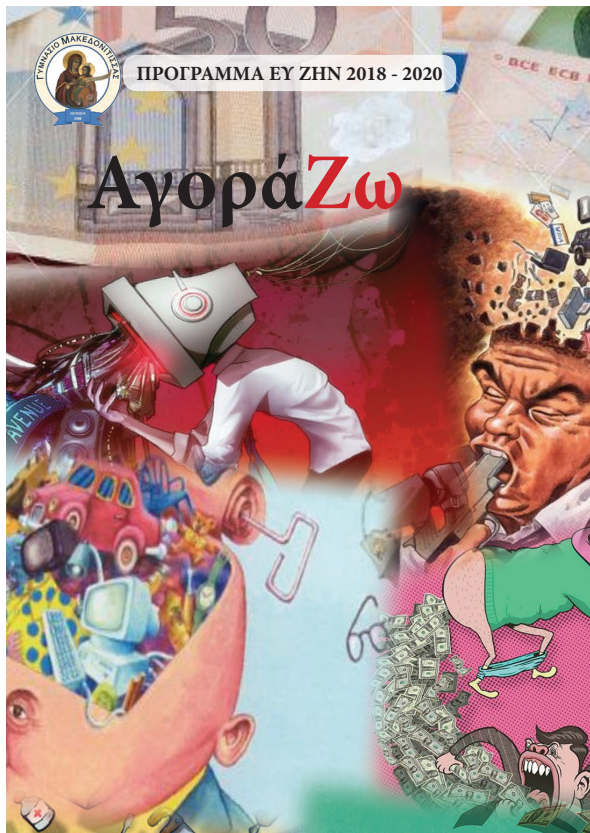
Το γεγονός ότι ένας άνθρωπος επιδίδεται κατά καιρούς σε υπερκατανάλωση αγαθών ως «θεραπεία» για την ήπια μελαγχολία ή την πλήξη μπορεί να οδηγήσει σε εξάρτηση. Η υπερκατανάλωση αγαθών ως εξάρτηση έχει να κάνει με την αγορά πολύ περισσότερων προϊόντων από όσα χρειάζεται κανείς, χωρίς να μπορεί να διατηρηθεί ο έλεγχος, και ειδικά όταν, τα εν λόγω προϊόντα, δεν χρησιμοποιούνται από τον άνθρωπο μετά την αγορά. Το πρόβλημα μπορεί να ξεκινήσει, όταν το άτομο διαπιστώσει ότι μετά από κάποια αγορά αισθάνεται καλύτερα. Η βελτιωμένη διάθεση ίσως είναι πρόσκαιρη αλλά το άτομο μπορεί να υιοθετήσει

αυτή τη συμπεριφορά ως ένα «αποτελεσματικό» τρόπο αντιμετώπισης δυσάρεστων συναισθηματικών καταστάσεων, μπαίνοντας έτσι σε ένα κύκλο εξάρτησης.

Σε σχέση με το πρόγραμμα θα οργανωθούν δραστηριότητες που θα μας βοηθήσουν να προβληματιστούμε και να αναρωτηθούμε αν όλα τα προϊόντα που αγοράζουμε τα χρειαζόμαστε πραγματικά, ή μήπως αρκετά από αυτά που αγοράζουμε είναι αχρείαστα και πολλές φορές επιβαρύνουν το περιβάλλον.

Στο πλαίσιο της φετινής χρονιάς, θα δοθεί σχετικό ερωτηματολόγιο που ετοιμάσαμε σε μαθητές του σχολείου μας που φοιτούν στην Α', Β' και Γ' τάξη. Σημειώνουμε ότι η επιλογή των τμημάτων από κάθε επίπεδο θα είναι τυχαία. Τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου θα μας βοηθήσουν στο να εντοπίσουμε τα αίτια και τις επιπτώσεις του υπερκαταναλωτισμού. Παράλληλα, για τον σκοπό αυτό θα επισκεφθούν το σχολείο μας διάφοροι σχεδιαστές μόδας, fashion bloggers, αντιπρόσωποι του Συνδέσμου Καταναλωτών Κύπρου και μέλη της εταιρείας ανακύκλωσης «Green Dot» προκειμένου να μας βοηθήσουν σε αυτή την αποστολή.

Εβελίνα Τζιονί, Άννα Χριστίνα Μούζουρου, Μάνος Χατζηχαράλμπος, Μαρία Νικολάου, Γ'3, Νεφέλη Χατζηχαράλμπος, Α'2

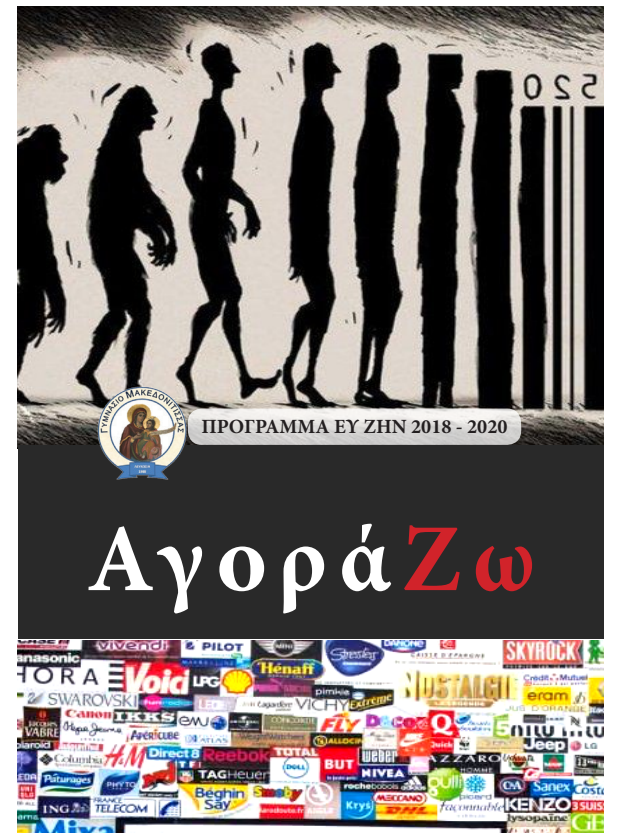

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΥ ΖΗΝ 2018 - 2020

Βελτίωσε το σήμερα, Μείωσε τον υπερκαταναλωτισμό, Ζήσε μια καλύτερη ζωή!

Πριν αγοράσεις, Σκέψου καλύτερα...

Πίσω από κάθε προϊόν που αγοράζεις, κρύβεται μια τραγική αλήθεια

Πρόγραμμα «ΧΡΥΣΟΠΡΑΣΙΝΟ ΦΥΛΛΟ»

ΔΡΑΣΗ: ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ 1ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΛΙΜΟΥ

Στο πλαίσιο του περιβαλλοντικού προγράμματος ανταλλαγής μαθητών μεταξύ Κύπρου και Ελλάδας «Χρυσοπράσινο Φύλλο», επισκεφθήκαμε το 1ο Γυμνάσιο Αλίμου στην Αθήνα. Η επίσκεψή μας έγινε από τις 13 μέχρι τις 16 Δεκεμβρίου 2018 και περιελάμβανε βόλτα στο Σούνιο, δράσεις στο Κέντρο Πολιτισμού – Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος και στο Ίδρυμα Ευγενίου Ευγενίδου, ενώ δεν θα μπορούσαμε να μην επισκεφθούμε το Μουσείο της Ακρόπολης και να περιηγηθούμε στη Χριστουγεννιάτικη Αθήνα. Την επίσκεψη ανταπέδωσαν οι 18 Ελλαδίτες μαθητές με τέσσερις συνοδούς καθηγητές και τον Διευθυντή του Σχολείου τους στις 11 – 14 Απριλίου. Κατά την παραμονή τους στο νησί μας ξεναγηθήκαμε στην παλιά Λευκωσία και επισκεφθήκαμε τον Τύμβο Μακεδονίτισσας, τα Φυλακισμένα Μνήματα και το Λεβέντειο Μουσείο. Επίσης, σε εκδρομή που πραγματοποιήσαμε στη Λάρνακα επισκεφθήκαμε το Μουσείο Καλαθοπλεκτικής, την Αλυκή, τον Άγιο Λάζαρο, τον Τεκκέ και τα Λειβάδια. Οι εμπειρίες πολύτιμες και οι σχέσεις που δημιουργήσαμε με τους συμμαθητές και συμμαθήτριες μας από την Ελλάδα θα αποτελέσουν σχέσεις ζωής!

Μέσα Μαζικής Μεταφοράς – Πάμε για ορθοπεταλιές !!

Το σχολείο μας συμμετείχε και αυτή την διετία στο διακρατικό περιβαλλοντικό πρόγραμμα «Χρυσοπράσινο Φύλλο» και το θέμα που επιλέξαμε να μελετήσουμε είναι: Μέσα Μαζικής Μεταφοράς – Πάμε για ορθοπεταλιές !!

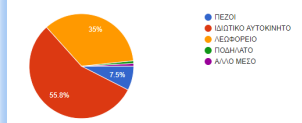
Το θέμα της ρύπανσης της ατμόσφαιρας, είναι ένα θέμα που απασχολεί μικρούς και μεγάλους και η πολιτική που ακολουθείται από κάθε κράτος θα πρέπει να έχει ως κύριο στόχο την προστασία της ατμόσφαιρας. Επομένως τα μέσα μαζικής μεταφοράς θα πρέπει να τεθούν σε προτεραιότητα και να χρησιμοποιούνται από όλους, κυρίως από εμάς τα παιδιά, τους μελλοντικούς πολίτες του τόπου.

Με στόχο να μαζέψουμε πληροφορίες για τις συνήθειες και απόψεις των παιδιών του σχολείου μας, σε σχέση με τις μετακινήσεις τους και τα μέσα μαζικής μεταφοράς που χρησιμοποιούν, ετοιμάσαμε ερωτηματολόγιο και τους ζητήσαμε να αφιερώσουν λίγο χρόνο να το συμπληρώσουν

Η συντριπτική πλειοψηφία των μαθητών μας δήλωσαν ότι έχουν ποδήλατο στο σπίτι τους, αλλά δεν υπάρχουν ποδηλατόδρομοι στην γειτονιά τους. Σε ερώτηση που είχαμε θέσει, αν θα μπορούσαν να χρησιμοποιούν το ποδήλατο τους, ποσοστό 57,9% απάντησε όχι. Οι περισσότεροι από αυτούς δεν το χρησιμοποιούν, είτε γιατί είναι πολύ βαριά ή ταάντα του σχολείου, είτε γιατί δεν υπάρχει ποδηλατόδρομος στην γειτονιά, ενώ υπάρχει και ομάδα μαθητών που δεν χρησιμοποιούν ποδήλατο γιατί δεν τους το επιτρέπουν οι γονείς τους.

Απάντηση στο ερωτηματολόγιο μας 66 κορίτσια και 55 αγόρια. 55 παιδιά της Γ' τάξης 32 παιδιά της Β' τάξης 34 παιδιά της Α' τάξης.

Η πλειοψηφία των μαθητών και μαθητριών μας έρχονται στο σχολείο με ιδιωτικό αυτοκίνητο και με το λεωφορείο. Μόνο ένα άτομο δήλωσε ότι έρχεται με το ποδήλατο.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΔΗΜΑΡΧΟ ΕΓΚΟΜΗΣ Μιλήσαμε για τα μέτρα πρόληψης που εφαρμόζονται στον δήμο όσον αφορά την μείωση της ρύπανσης. Το ποδήλατο αποτελεί το σημαντικότερο μέσο μεταφοράς για τους μαθητές και η απουσία ποδηλατόδρομου σε πολλές περιοχές, εμποδίζει την χρησιμοποίησή του ποδηλάτου. Ο Δήμαρχος κατέγραψε τις απόψεις και παρατηρήσεις μας, είδε τα αποτελέσματα της έρευνας και υποσχέθηκε ότι θα τα λάβει όλα πολύ σοβαρά υπόψη του στις μελλοντικές αποφάσεις που θα πάρει ο δήμος.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ στο 5ο Δημοτικό σχολείο Στροβόλου στην Λευκωσία. Εκεί λεπτομερώς μονάδα παρακολούθησης ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα

Γνωρίμια και κουβέντα με ένα επαγγελματία ποδηλάτη, τον κ. Πέτρο Πετράκη, ο οποίος χρησιμοποιεί αποκλειστικά ποδήλατο για τις μετακινήσεις του στην Λευκωσία

Μαθητές και μαθήτριες της ομάδας Χρυσοπράσινου φύλλου Σχολική Χρονιά 2018 – 2019 ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΤΣΣΑΣ Υπεύθυνοι καθηγητές: Ψαθά Μαρία Β.Δ. (Χημικός) Χατζηρόσος Μάριος (Βιολόγος) Ευαγγέλου Ρένα (Φυσικός)

«Ζητείται Ψεύτης», Δημήτρης Ψαθάς

Η θεατρική ομάδα του Γυμνασίου Μακεδονίτσας, με την καθοδήγηση της φιλόλογου κ. Θέκλας Χρίστου, θα παρουσιάσει την κωμωδία του Δημήτριου Ψαθά «Ζητείται Ψεύτης» την Τετάρτη 8 Μαΐου 2019 στις 20:00, στην αίθουσα πολλαπλής χρήσης, «Νεόφυτος Χανδριώτης».

Η υπόθεση του έργου:

Όταν ο Θεόφιλος Φερέκης εκλέγεται βουλευτής, έρχεται αντιμέτωπος με όλες τις «χάρες» που είχε τάξει προεκλογικά στους ψηφοφόρους του. Αφού έχει καταλάβει ότι δεν πρόκειται να τα βγάλει εύκολα πέρα μόνος του, χρειάζεται επειγόντως να προσλάβει έναν επαγγελματία... ψεύτη. Τη θέση αυτή αναλαμβάνει ο Θεόδωρος Πάρλας ή Ψευθοθόδωρος, που με το «ταλέντο» του ξεκινάει μια λαμπρή καριέρα ως το δεξί χέρι του κ. Φερέκη. Το ένα ψέμα φέρνει το άλλο και σύντομα χρειάζονται πολλά περισσότερα ψέματα, για να τους ξεμπλέξουν από πολλές ξεκαρδιστικές καταστάσεις.

Συναισθήματα και εντυπώσεις:

Μέσα από αυτό το μεγάλο θεατρικό ταξίδι κερδίσαμε εμπειρίες που θα μας μείνουν αξέχαστες για το υπόλοιπο της ζωής μας. Μέσα σε μερικούς μήνες σκληρής δουλειάς καταφέραμε να δημιουργήσουμε μια παράσταση που θα κατέχει πάντα μια ξεχωριστή θέση στην καρδιά μας. Είμαστε πολύ τυχεροί που μας δόθηκε η ευκαιρία να συμμετάσχουμε σε αυτό το ταξίδι.

Κατανομή ρόλων: (με σειρά εμφάνισης)

Βρασίδης: Αναστάσιος Πολυκάρπου, Γ'3

Πιπίτσα: Μαρία Βάσιλα, Γ'4

Θεόφιλος Φερέκης: Πέτρος Γιαννούρας, Β'6

Πατατιάς: Σάββας Σαββίδης, Γ'7

Κούλα: Ρίτα Αριστοδήμου, Α'4

Ζωζώ: Άνδρα Φυλακτού, Β'3

Τζένη Φερέκη: Λυδία Δερματά, Γ'1

Θεόδωρος Πάρλας: Βασίλης Γιαννούρας, Β'6

Άγης: Κωσταντίνος Ηλία, Β'4

Κυρία: Μαρίλια Λεοντίου, Α'1

Επισκέπτης: Σοφοκλής Σάββα, Β'1

Παναγής Δερβίσης: Στέφανος Κυριάκου, Γ'5

Πίτσα Κίτσα: Νατάσα Γεωργίου, Β'3

Θεατρική Ομάδα Γυμνασίου Μακεδονίτσας

1ο ΒΡΑΒΕΙΟ και Τιμητική Διάκριση (2η θέση) για το Γυμνάσιο Μακεδονίτσας στην Εθνική Φάση του Ευρωπαϊκού Διαγωνισμού Στατιστικής 2019

Με απόλυτη επιτυχία στέφθηκε η συμμετοχή του Γυμνασίου Μακεδονίτσας στην Εθνική φάση του Ευρωπαϊκού Διαγωνισμού Στατιστικής 2019, που διοργανώθηκε από τη Στατιστική Υπηρεσία, τη Διεύθυνση Μέσης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, το Πανεπιστήμιο Κύπρου και την Κυπριακή Στατιστική Εταιρεία, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Διαγωνισμού Στατιστικής των κρατών μελών της Ε.Ε και της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας. Οι δύο ομάδες του σχολείου μας, πέτυχαν αρχικά την πρόκρισή τους στη δεύτερη φάση και κατέκτησαν τελικά την 1η και 2η θέση στην τελική εθνική φάση, ανάμεσα σε άλλες 70 ομάδες μαθητών από ιδιωτικά και δημόσια σχολεία της Μέσης Εκπαίδευσης που συμμετείχαν στον διαγωνισμό.

Η τελετή βράβευσης πραγματοποιήθηκε στο Κέντρο Κοινωνικών Δραστηριοτήτων του Πανεπιστημίου Κύπρου στις 8 Απριλίου 2019. Ο κ. Τάσος Χριστοφίδης, πρόεδρος του Πανεπιστημίου Κύπρου, αναφέρθηκε στους στόχους και τη σημασία του Ευρωπαϊκού Διαγωνισμού Στατιστικής. Στόχος είναι να κεντρίσει την περιέργεια και το ενδιαφέρον των μαθητών για τη στατιστική και να ενθαρρύνει τους εκπαιδευτικούς να χρησιμοποιούν νέα εργαλεία για τη διδασκαλία της στατιστικής προωθώντας τη χρήση πραγματικών δεδομένων. Ο διαγωνισμός προωθεί επίσης την ομαδική εργασία και τη συνεργασία μεταξύ των μαθητών για την επίτευξη κοινών στόχων με σκοπό να προωθήσει τη στατιστική παιδεία και το ενδιαφέρον στις επίσημες στατιστικές, ανάμεσα σε μαθητές και καθηγητές.

Η μαθήτριά του σχολείου μας, Σεμέλη Εργατούδη, μίλησε εκ μέρους όλων των μαθητών που έλαβαν μέρος στον γυμνασιακό κύκλο, κάνοντας αποτίμηση των εμπειριών που αποκόμισαν οι μαθητές:

«Ο Διαγωνισμός Στατιστικής είναι ένας νέος διαγωνισμός και ήταν η πρώτη συμμετοχή του σχολείου μας σε αυτόν, με αποτέλεσμα να χρειαστεί περισσότερη δουλειά από μέρους μας. Από τον Δεκέμβριο είχαμε ξεκινήσει ειδική προετοιμασία, σε χρόνο κυρίως εξωδιδασκτικό, αφού η στατιστική δεν διδάσκεται καθόλου στη Γ' Γυμνασίου. Μελετήσαμε και αναπτύξαμε στρατηγικές αναζήτησης πληροφοριών μέσα από την Ιστοσελίδα της Στατιστικής Υπηρεσίας, ενώ βρήκαμε πολύ ενδιαφέρουσα την έκθεση YOU IN EU η οποία παρουσιάζει πολλές πληροφορίες με πρωτότυπο τρόπο. Εργαστήκαμε με ομαδικό πνεύμα μέσα στα πλαίσια συνεργασίας σε μια ομάδα με κοινό στόχο. Δώσαμε ιδέες, διαφωνήσαμε και μέσα από συζήτηση καταλήξαμε στον τρόπο εργασίας μας. Προχωρήσαμε σε καταμερισμό της εργασίας και ξεκινήσαμε να πειραματιζόμαστε. Εργαστήκαμε συλλογικά και οργανωμένα, με αποτέλεσμα να εξοικειωθούμε με τις τεχνικές επίλυσης προβλημάτων και να δουλέψουμε σε τεχνικές παρουσιάσεις και

τεκμηρίωσης. Μέσα από αυτό τον διαγωνισμό ανακαλύψαμε πόσο δυνατό εργαλείο είναι η στατιστική στα χέρια ενός ερευνητή, πόσες διαφορετικές πτυχές μιας έννοιας μπορεί κάποιος να μελετήσει και από πόσες διαφορετικές οπτικές γωνίες μπορεί να την προσεγγίσει και να την παρουσιάσει».

Οι δύο νικήτριες ομάδες του εθνικού διαγωνισμού θα λάβουν μέρος στον ευρωπαϊκό τελικό που διοργανώνεται από τη EUROSTAT, εκπροσωπώντας την Κύπρο μας!

Βραβείο και δικαίωμα συμμετοχής στην ευρωπαϊκή φάση του διαγωνισμού:

Μαθητές/τριες: Λεωνίδης Λοϊζίδης, Γ'1, Φώτης Μοτίτης, Γ'5, Σεμέλη Εργατούδη, Γ'7
Καθηγήτρια: Μαριλένα Μουσουλίδου

Τιμητική Διάκριση και δικαίωμα συμμετοχής στην ευρωπαϊκή φάση του διαγωνισμού:

Μαθήτριάς: Χάρης Σιαμπή, Γ'7, Μαρία Ιεροδιακόνου, Γ'6, Μαρία Φοινιώτου, Γ'1

Καθηγήτρια: Μερόπη Μαυροκορδάτου

Μάριος Στυλιανού: Ο δικός μας ξεχωριστός αθλητής

Άνθρωποι απλοί, που συναντάς κάθε μέρα στον δρόμο. Άνθρωποι, άξιοι θαυμασμού που μας διδάσκουν καθημερινά μαθήματα ζωής!

Μερικές φορές, θεωρούμε κάποια γεγονότα μη εφικτά στη ζωή μας. Το «δεν μπορώ», «δεν θα τα καταφέρω» και «είναι αδύνατο» είναι από τις συνηθέστερες φράσεις για να αποφύγουμε κάτι που δεν κατορθώνουμε, ή δεν θέλουμε να κάνουμε. Παρόλα αυτά, υπάρχουν άνθρωποι που αντιμετωπίζουν σωματικές και νοητικές δυσκολίες, όμως με το πείσμα και την αποφασιστικότητα που τους χαρακτηρίζουν, κάνουν τα αδύνατα, δυνατά. Μόνο και μόνο με τη δύναμη της ψυχής τους, μάς δείχνουν ότι, αν πραγματικά στη ζωή σου θέλεις να πετύχεις κάτι, τίποτα δεν είναι αρκετό για να σε σταματήσει!

Συγκεκριμένα, ένα τέτοιο παράδειγμα θέλησης και αγωνιστικότητας αποτελούν οι αθλητές, που συχνά μας εντυπωσιάζουν με τις ξεχωριστές ικανότητες και επιτυχίες τους. Μάλιστα, είναι ακόμα πιο δύσκολο, αν τα άτομα αυτά αντιμετωπίζουν ορισμένες αναπηρίες στην καθημερινότητά τους κι όμως τίποτα δεν τους σταματά ούτε τους αποθαρρύνει να ασχοληθούν με τον αθλητισμό και να πετύχουν τους στόχους που οι ίδιοι έχουν θέσει. Και βεβαίως, είναι τιμή για τη χώρα μας, αλλά και γι' αυτούς τους ανθρώπους να εκπροσωπούν την Κύπρο στο παγκόσμιο πρωτάθλημα ή ακόμα και στους Παραολυμπιακούς Αγώνες. Τα ρεκόρ των Παραολυμπιακών αθλητών συναγωνίζονται αυτά των Ολυμπιακών αθλητών και σε μερικές περιπτώσεις τα ξεπερνούν!

Εμείς, θέλοντας να μάθουμε από ποια οπτική γωνία βλέπουν αυτοί οι αθλητές τη ζωή, τα όνειρά τους, αλλά και συγκεκριμένα τον αθλητισμό και τον ρόλο του στην καθημερινότητά τους, πήραμε συνέντευξη από τον κ. Μάριο Στυλιανού, φιλόλογο καθηγητή του σχολείου μας και ταυτόχρονα αθλητή σκοποβολής. Ο κ. Στυλιανού, έλαβε μέρος στο φετινό Παγκόσμιο Πρωτάθλημα σκοποβολής για ανθρώπους με κινητικά προβλήματα, που πραγματοποιήθηκε στο Λονάτο της Ιταλίας τον Οκτώβρη. Ο ίδιος μας περιγράφει τις εμπειρίες του και την μέχρι τώρα πορεία του στον αθλητισμό.

► Ποιος σας παρότρυνε και τι σας ώθησε να ασχοληθείτε με το άθλημα της σκοποβολής;

Η ενασχόλησή μου με τη σκοποβολή έγινε εντελώς τυχαία, όταν συναντήθηκα με τον Άδωνη Μυλωνά, πρωταθλητή του τραπ, ο οποίος με ενημέρωσε για την νεοσυσταθείσα ομάδα του παραολυμπιακού τραπ. Με πληροφόρησε και με παρότρυνε να ασχοληθώ, φέρνοντάς με σε επαφή με τους αρμόδιους του αθλήματος. Όντας κυνηγός, ήμουν εξοικειωμένος με τη χρήση όπλου και ήταν κάτι που με ενθουσίασε!

► Είχατε από μικρός επαφή με τον αθλητισμό; Αν ναι, με τι αθλήματα - δραστηριότητες έχετε ασχοληθεί μέχρι τώρα;

Έχω περάσει από όλες τις εκφάνσεις του αθλητισμού. Από 14 χρονών ήμουν βασικός στην ομάδα του χωριού μου, διέτελεσα προπονητής και παίκτης τόσο σε ακαδημίες, όσο και σε τοπικές ομάδες. Επίσης, στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο ήμουν αθλητής στίβου. Λατρεύω επίσης και ασχολούμαι ερασιτεχνικά με την αντισφαίριση και την καλαθοσφαίριση.

► Ποιες ήταν οι πρώτες σας εντυπώσεις όταν ξεκινήσατε τα μαθήματα;

Ήταν άριστες. Ήταν κάτι που μ' ενθουσίασε και ήρθε σε μία στιγμή που σωματικά δεν μπορούσα ν' ασχοληθώ με άλλα αθλήματα. Ήταν ποιοτικός χρόνος για 'μένα, με καινούργιες προκλήσεις, νέους στόχους και γνωριμία με υπέροχους ανθρώπους!

► Όταν μάθατε ότι θα λάβετε μέρος στο παγκόσμιο πρωτάθλημα σκοποβολής ποια ήταν η πρώτη σας σκέψη; Πιστεύατε ποτέ ότι θα σας δινόταν αυτή η ευκαιρία;

Ξεκινώντας την ενασχόληση με το άθλημα και μαθαίνοντας για την προσπάθεια που γινόταν για επισημοποίηση της σκοποβολής ως παραολυμπιακό άθλημα, ευελπιστούσα ότι κάποια στιγμή θα μου δινόταν η ευκαιρία. Η ανακοίνωση της συμπερίληψής μου στην εθνική παραολυμπιακή ομάδα ήταν κάτι που με χαροποίησε ιδιαίτερα και με γέμισε περηφάνια και συγκίνηση. Δεν ήμουν σίγουρος ότι θα μπορούσα να φτάσω σε αυτό το επίπεδο.

► Ποιος ήταν ο απαιτούμενος χρόνος προετοιμασίας, ώστε να είστε έτοιμος να αγωνιστείτε;

Λόγω των οικογενειακών και επαγγελματικών υποχρεώσεων, δεν μπορώ να πω ότι είχα την κατάλληλη προετοιμασία. Σημάσια έχει το ταξίδι και όχι ο προορισμός!

► Ποια ήταν η σχέση σας με τον προπονητή αλλά και με τους άλλους Κύπριους διαγωνιζόμενους;

Η σχέση μας ήταν άσπρη και πολύ εγκάρδια. Δέσαμε σαν ομάδα και υπάρχει το αίσθημα αλληλοσεβασμού και αλληλοθαυμασμού, λόγω του ότι ο καθένας έχει διαφορετικές δυσκολίες (γι' αυτό και διαγωνιζόμαστε σε διαφορετικές κατηγορίες). Αυτό το δέσιμο φάνηκε ιδιαίτερα από την αλληλοϋποστήριξη και την ενθάρρυνση κατά τη διάρκεια του πρωταθλήματος.

► Όταν ήρθε η ώρα να αγωνισθείτε ποια ήταν τα συναισθήματα που σας κυρίευσαν;

Πριν το παγκόσμιο πρωτάθλημα, θα έλεγα ότι με διακατείχε ένα σχετικό άγχος λόγω της προσδοκίας για όσο το δυνατόν καλύτερο αποτέλεσμα. Όταν όμως βρέθηκα στην Ιταλία, βιώνοντας όλη αυτή την συνταρακτική εμπειρία, τόσο από άποψη οργάνωσης, εγκαταστάσεων και κυρίως γνωρίζοντας απίστευτους αθλητές, ένιωσα απόλυτη ηρεμία και χαρά και το μόνο που με ένοιαζε ήταν να το απολαύσω.

► Είστε ικανοποιημένος από τις επιδόσεις σας ή πιστεύετε ότι θα μπορούσατε να τα πάτε καλύτερα;

Για το παρόν στάδιο, η πρόοδος είναι εμφανής! Οι προπονήσεις και η πρώτη μέρα των αγώνων έδειξαν ότι είμαι ακριβώς στο ολυμπιακό όριο που ήταν και ο στόχος. Κατά τη δεύτερη μέρα η απόδοσή μου ήταν λίγο πιο κάτω γεγονός που στέρξε και την επίτευξη του στόχου, αλλά δεν πτοούμαι. Εξάλλου, η ενασχόλησή μου με τη σκοποβολή είναι κάτι καινούργιο για μένα και μετρά μόλις ενάμιση χρόνο.

► Ποιο μήνυμα θα θέλατε να περάσετε στους μαθητές σας αλλά και γενικότερα στους νέους σε σχέση με το συγκεκριμένο άθλημα ή γενικότερα με την εμπειρία σας αυτή;

Δεν σας κρύβω ότι η ενασχόλησή μου με το άθλημα δεν είχε να κάνει μόνο με τις ατομικές επιδιώξεις και στόχους. Όντας πατέρας και εκπαιδευτικός, ήθελα να στείλω το μήνυμα στα παιδιά μου καθώς και στους μαθητές μου, αλλά και στην ευρύτερη κοινωνία, ότι στη ζωή δεν υπάρχει «δεν μπορώ», υπάρχει «δεν θέλω» και ότι επιτρέπεται να πείσεις, αλλά ακόμη πιο σημαντικό επιβάλλεται να σηκωθείς! Εξάλλου, όλοι οι άνθρωποι έχουν δικαίωμα στο όνειρο!

► Θα επιδιώκατε στο μέλλον να ασχοληθείτε επαγγελματικά με την σκοποβολή ή θα συνεχίσει να είναι ένα από τα χόμπι σας;

Η επαγγελματική ενασχόληση, κατά τη γνώμη μου, φέρνει φθορά, εφσυχασμό και «σκοτώνει» την απόλαυση. Η σκοποβολή είναι μαγεία και δεν πρόκειται να μπω στη διαδικασία του ρεαλισμού.

► Πώς νιώσατε για το γεγονός ότι εκπροσωπήσατε τη χώρα σας σε μία διοργάνωση τέτοιου βεληνεκούς όπως το παγκόσμιο πρωτάθλημα;

Απίστευτη χαρά, συγκίνηση και περηφάνια. Είναι υπέρτατη τιμή να φοράς το εθνόσημο και να εκπροσωπείς τη χώρα σου, πόσο μάλλον με το να συμμετέχεις σε μία τέτοια διοργάνωση. Η γνωριμία μου με αθλητές από άλλες χώρες με απίστευτες δυσκολίες με όπλισαν με θάρρος και ενίσχυσαν την άποψή μου ότι πρέπει να απολαμβάνουμε την κάθε στιγμή. Επί τη ευκαιρία, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους όσοι βοήθησαν είτε οικονομικά είτε ηθικά και ιδιαίτερα τη σκοπευτική ομοσπονδία Κύπρου, που έδωσε κίνητρα σε αυτούς τους αθλητές. Βλέποντας και το πώς δουλεύουν οι ξένες χώρες και ιδιαίτερα η Ιταλία, μπορώ να πω πως θα μπορούσαν να γίνουν περισσότερα πράγματα που θα ανέβαζαν την Κύπρο ακόμα πιο ψηλά, γιατί αθλητές με ταλέντο υπάρχουν, κι απτή απόδειξη αποτελεί ο Νεόφυτος Νικολάου, που κέρδισε χάλκινο μετάλλιο καθώς και ο Ραφαήλ Μαρκουλλή, που έχασε τον τελικό μόνο για δύο δίσκους!

► Θα θέλατε να ξανασυμμετάσχετε στο παγκόσμιο πρωτάθλημα και κατ' επέκταση σε άλλα πρωταθλήματα και αγώνες;

Βεβαίωτα! Θα ήταν ευχής έργον να συμμετάσχω.

Ευχαριστούμε τον κ. Μάριο Στυλιανού, για τον χρόνο που μας αφιέρωσε και του ευχόμαστε κάθε επιτυχία στην ενασχόλησή του με το συγκεκριμένο άθλημα, αλλά και γενικότερα στη ζωή του.

Πάντα πρέπει να έχουμε στο πίσω μέρος του μυαλού μας ότι, όποιον στόχο κι αν βάλουμε στη ζωή μας μπορούμε κάλλιστα να τον πετύχουμε με την προσπάθεια, τον κόπο, και τη σκληρή

δουλειά. Το «θέλω» και το «δεν μπορώ» είναι δύο ξεχωριστές έννοιες. Όταν υπερισχύσει μέσα μας το «θέλω», τίποτα δεν μας εμποδίζει στο να ξεπεράσουμε τα όριά μας και να αποδείξουμε στον εαυτό μας αλλά και στους άλλους ποιοι πραγματικά είμαστε!

*Χριστίνα Αναστασία Αντωνίου,
Θέκλα Πετροκώστα, Β'4*

Υπόθεση Ουζόχο και Κυπριακό ποδόσφαιρο

Πρωτοφανές ποδοσφαιρικό σκάνδαλο διερεύνησε τις τελευταίες εβδομάδες η Κυπριακή Αστυνομία. Η υπόθεση αφορά τη συμμετοχή του Νιγηριανού τερματοφύλακα Φράνσις Ουζόχο στον αγώνα της Ανόρθωσης με τον Απόλλωνα, την Κυριακή 2 Φεβρουαρίου 2019. Ο Απόλλωνας έκανε καταγγελία ότι ο Ουζόχο συμμετείχε παρανόμως στον αγώνα, καθώς τα σχετικά έγγραφα με τις ιατρικές του εξετάσεις είχαν εγκριθεί πριν καν αυτός φτάσει στην Κύπρο. Υπήρξαν υπόνοιες για πλαστογραφία και έτσι η αστυνομία ξεκίνησε ανακρίσεις.

Με το πιο πάνω γεγονός φάνηκαν αρκετές αδυναμίες που παρουσιάζονται στο Κυπριακό ποδόσφαιρο τα τελευταία χρόνια και που ακούγονταν καθημερινώς σε διάφορα ηγετικά κέντρα. Μήπως η Κ.Ο.Π. αδυνατεί να εφαρμόσει αυστηρές ποινές σε παραπτώματα διαφθοράς και «στημένων» αγώνων; Σε πρόσφατη επίσκεψη εξάλλου των ειδικών της ΟΥΕΦΑ διαπιστώθηκε η αδυναμία των κυπριακών αρχών να καθορίσουν κατά πόσο θεωρούνται ποινικά αδικήματα κάποια γεγονότα και κατά πόσο μπορούν να διαλευκάνουν τέτοιου είδους υποθέσεις. Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει πως η Κ.Ο.Π. πρέπει να εφσυχάσει και να αφήσει το κράτος να βγάζει το φίδι από την τρύπα. «Αυτό που πρέπει να κάνει αυτή τη στιγμή η Κ.Ο.Π. είναι να φτιάξει τα του οίκου της.» Η ανάγκη για περαιτέρω εξορθολογισμό είναι μεγαλύτερη από ποτέ. Ένας σημαντικός αριθμός Κυπριακών Σωματείων έχει ήδη υποστεί τις συνέπειες, είτε με υποβιβασμό σε κατώτερη κατηγορία, είτε με εμπάργκο μεταγραφών, είτε με αφαίρεση βαθμών, είτε με διάλυση. Η πορεία αυτή θα πρέπει να αλλάξει και για να γίνει αυτό, θα χρειαστεί αρκετή δουλειά από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, οι οποίοι θα πρέπει να αναθεωρήσουν στάση και νοοτροπία, έτσι ώστε να μπορέσει το κυπριακό ποδόσφαιρο να συνεχίσει να ακολουθεί τους διεθνείς κανονισμούς και να μπορέσει να εναρμονιστεί με τους ρυθμούς του FFP.

Τα πιο πάνω σε συνδυασμό με την κάρτα οπαδού στην οικονομική δυσπραγία – στενότητα και διαφθορά απομακρύνουν τον κόσμο από τα γήπεδα, με αποτέλεσμα το κυπριακό ποδόσφαιρο να φθίνει. Γιατί αποδεικνύεται, για πολλοστή φορά, πως πραγματική θέληση για αντιμετώπιση των σοβαρών προβλημάτων δεν υπάρχει, παρά μόνο προσπάθεια πρόσκαιρης εκμετάλλευσης κάποιων αλλαγών, αναλόγως κάθε φορά του πώς συμφέρει και βολεύει κάποιους. Πάντα βέβαια, για το καλό του κυπριακού ποδοσφαίρου...

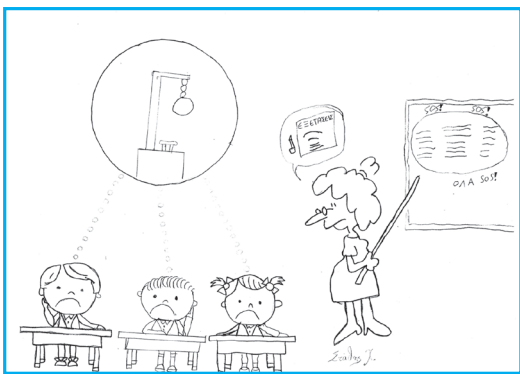
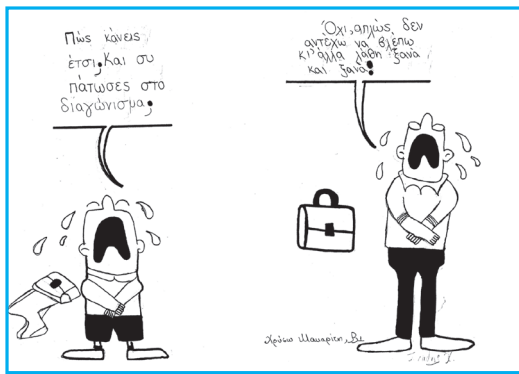
Σοφοκλής Σάββα, Β'1

Η ακροστιχίδα της Οδύσσειας

- 1. Ο _____
  - 2. Δ _____
  - 3. Υ _____
  - 4. Σ _____
  - 5. Σ _____
  - 6. Ε _____
  - 7. Ι _____
  - 8. Α _____
- 1. Ποιητής της Ιλιάδας και της Οδύσσειας
  - 2. Πατέρας - Αρχηγός των θεών του Ολύμπου
  - 3. Πάνω όροφος μυκηνναϊκού ανακτόρου
  - 4. Το μέσο με το οποίο ο Οδυσσεύς ταξίδεψε από την Ωγυγία
  - 5. Μυθικά όντα που μάγευαν με τη φωνή τους
  - 6. Αγγελιαφόρος των θεών
  - 7. Το νησί του Οδυσσεά
  - 8. Το όνομα της μπτέρας του Οδυσσεά

ΛΥΣΕΙΣ:

1. ΟΜΗΡΟΣ, 2. ΔΙΑΣ, 3. ΥΠΕΡΩ, 4. ΣΧΕΔΙΑ, 5. ΣΕΙΡΗΝΕΣ, 6. ΕΡΜΗΣ, 7. ΙΘΑΚΗ, 8. ΑΝΤΙΚΛΕΙΑ

SUDOKU

		1	4			7	6	5
	6							
5	3	8						
				7				1
	5		8					9
	8			4				
								2
3		4		7	6			
			1	2				4

Συμπληρώστε τα κενά με αριθμούς από το 1 - 9 έτσι ώστε να μην υπάρχει επανάληψη των ίδιων αριθμών ούτε οριζόντια ούτε κάθετα, αλλά ούτε και στο κάθε πλαίσιο που ορίζει την κάθε ομάδα αριθμών. Η διαγώνια σύμπτωση δεν αποτελεί περιορισμό.

Ανακαλύψτε τις κρυμμένες ιστορικές λέξεις

Φ	Α	Θ	Β	Α	Π	Ε	Λ	Λ	Α	Γ	Τ	Ζ	Κ	Η	Κ
Β	Ψ	Η	Δ	Ξ	Θ	Ε	Ν	Ο	Φ	Σ	Υ	Α	Υ	Ξ	Λ
Α	Α	Σ	Σ	Ο	Λ	Ω	Ν	Α	Σ	Φ	Ρ	Ε	Λ	Δ	Ε
Σ	Τ	Ε	Δ	Σ	Ρ	Ε	Ρ	Τ	Θ	Α	Α	Ζ	Ω	Α	Ι
Ι	Ι	Α	Δ	Φ	Τ	Δ	Δ	Α	Ρ	Ε	Ν	Τ	Ν	Σ	Σ
Λ	Λ	Σ	Σ	Ρ	Ρ	Η	Γ	Ε	Υ	Α	Ν	Υ	Α	Δ	Θ
Ε	Ε	Η	Δ	Χ	Ζ	Μ	Ψ	Η	Ξ	Ρ	Ι	Γ	Σ	Ε	Ε
Ι	Ι	Λ	Γ	Α	Κ	Ο	Δ	Ρ	Ο	Σ	Δ	Ι	Α	Τ	Ν
Α	Ρ	Ι	Σ	Τ	Ο	Κ	Ρ	Α	Τ	Ι	Α	Π	Φ	Ι	Η
Κ	Φ	Θ	Δ	Σ	Σ	Ρ	Υ	Ε	Υ	Γ	Ε	Ν	Ε	Ι	Σ
Ο	Γ	Υ	Α	Α	Η	Α	Β	Ω	Ν	Η	Π	Ν	Γ	Π	Π
Ε	Η	Τ	Δ	Ω	Ι	Τ	Δ	Ρ	Α	Κ	Ο	Ν	Τ	Α	Σ
Ξ	Ξ	Σ	Τ	Ν	Θ	Ι	Α	Α	Ε	Μ	Ε	Α	Σ	Ε	Γ
Ω	Κ	Σ	Ο	Ξ	Γ	Α	Π	Ο	Υ	Τ	Σ	Λ	Α	Ο	Σ
Λ	Π	Ε	Ι	Σ	Ι	Σ	Τ	Ρ	Α	Τ	Ο	Σ	Α	Γ	Α

ΛΥΣΕΙΣ:

ΒΑΣΙΛΕΙΑ, ΔΡΑΚΟΝΤΑΣ, ΚΑΙΣΙΘΕΝΗΣ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΚΟΡΟΣ, ΠΕΙΣΙΣΤΡΑΤΟΣ, ΘΗΣΕΑΣ, ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΙΑ, ΤΥΡΡΑΝΙΑ, ΚΥΛΩΝΑΣ, ΣΟΛΩΝΑΣ, ΝΑΟΣ, ΑΠΕΛΛΑ, ΕΥΤΕΛΕΣ

Για τα παιχνίδια εργάστηκαν: Αντρίανα Τσαμπαλή, Άντρια Αντωνίου, Άνη Ιωαννίδου, Ειρήνη Κετίρη, Νεφέλη Χατζηχαλαράμπος, ΑΨ

Ζητείται

Ελεύθερος χρόνος για ξεκούραση και ύπνο!
Πληροφορίες: Διεύθυνση Γυμνασίου Μακεδονίτισσας

Χαρίζονται

Καθηγητές με πολυετή πείρα και μεταπτυχιακούς τίτλους!
Πληροφορίες: Μαθητές Γυμνασίου Μακεδονίτισσας

Ζητούνται

για άμεση πρόσληψη Καθηγητές που να μη μιλάνε, να μην ακούνε, να μη βλέπουν!

Βρέθηκε

Μαθητής που δεν προτιμά τις κενές και τα διαλείμματα. Εκτίθεται υπό αυστηρή παρακολούθηση σε θησαυροφυλάκιο! Θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας.

Ζητούνται

Επειγόντως διακοπές! Όποιος μας τις εξασφαλίσει θα παραθερίσει μαζί μας στη «Χώρα του Ποτέ»

Ζητούνται

Τα θέματα των εξετάσεων σε όλα τα μαθήματα!
Αμοιβή: εξαιρετικά ικανοποιητική!

Κρυπτόλεξο

Ψάξτε 13 κρυμμένες λέξεις που βρίσκονται κάθετα, οριζόντια, διαγώνια ή ακόμα και «ανάποδα»...

Ι	Δ	Ο	Η	Σ	Ε	Ρ	Η	Τ	Σ	Η	Ν	Μ	Τ	Π
Θ	Σ	Ν	Ι	Σ	Θ	Δ	Η	Ω	Ι	Π	Λ	Π	Ε	Ο
Α	Ζ	Α	Μ	Ο	Θ	Α	Ρ	Ξ	Ε	Ο	Β	Λ	Ι	Σ
Κ	Υ	Θ	Ρ	Ε	Φ	Ρ	Γ	Ι	Ξ	Λ	Α	Ζ	Ρ	Ε
Η	Α	Η	Κ	Ε	Δ	Ο	Λ	Μ	Ζ	Ε	Μ	Ο	Ε	Ι
Τ	Ι	Ν	Ο	Υ	Ψ	Γ	Ρ	Ξ	Ψ	Ν	Β	Η	Σ	Δ
Ζ	Γ	Α	Σ	Κ	Χ	Μ	Ω	Τ	Ρ	Η	Θ	Κ	Ι	Ω
Χ	Υ	Λ	Α	Σ	Γ	Ι	Μ	Ψ	Ν	Π	Φ	Ρ	Α	Ν
Β	Γ	Κ	Α	Λ	Υ	Ψ	Ω	Δ	Ω	Υ	Ν	Ι	Σ	Α
Ι	Ω	Π	Ο	Λ	Υ	Τ	Ρ	Ο	Π	Ο	Σ	Κ	Ζ	Σ
Ο	Λ	Ι	Η	Μ	Ε	Ν	Τ	Η	Σ	Ο	Τ	Σ	Ο	Ν

ΛΥΣΕΙΣ:

Καλυψώ, Μέγας, Πολύτροπος, Ιθάκη, Ποσειδώνας, Δηλγία, Σύντροφοι, Πηνελόπη, Αθηνά, Νόστος, Κίρκη, Τειρεσίας, Μνηστήρες

